

Bijlage 2

Analyses conform Handboek Bomen

Afbeelding 1. Bodemanalyse

BODEMANALYSE (BA)

Administratief

Type analyse	bodemanalyse
ID onderzoekslocatie	unieke codering (nr.)
Monsternemer (monstername)	naam, plaats en datum
Laboratorium (analyse)	naam, plaats en datum

Analyse

Organischestofgehalte (%) gehalte gloeiverties	NEN 5754 of NEN 13039	%
M63-cijfer (M50)	NEN 5753	µm
Lutum	NEN 5753	%
Totaal: Organische stof + lutum	NEN 5754 of NEN 13039 NEN 5753	%
Vochtgehalte	NEN-EN 13040	%
EC-waarde zoutbelasting (mS/m _ 25 °C)	NEN-EN 13038	mS/m (KAS 1:2 mS/cm)
Chloride	NEN-EN 13652	mg/l
C/N-quotiënt:	NEN-EN 15936/NEN-EN 13654-2	
Zuurgraad pH-KCl	NEN-ISO 10390	
Koolzure kalk (CaCO ₃)	NEN-EN-ISO 10693	

Voorraad (mineralen)

Stikstof (N) N-totaal	NEN-EN 13654-2	mg N/100g DS
Fosfaat (P) P-Al-getal	NEN 5793	mg P ₂ O ₅ /100g
Kalium (K) K-HCl	NEN-EN 6950	mg K ₂ O/100g DS
Magnesium (Mg) Mg-NaCl	NEN-EN 6950	mg Mg/kg DS

Alternatief voor kalium (K) en magnesium (Mg):

Kalium (K) (CAT) K-CaCl	NEN-EN 13651	mg K ₂ O/l
Magnesium (Mg) (CAT) Mg-CaCl	NEN-EN 13651	mg Mg/l

Optioneel (aanvullend)

Respiratieproef (30 °C)	NEN-EN 16087-1	mmol O ₂ /kg/uur
D60/D10-verhouding	NEN 5753	eentoppigheid

Zie voor eventuele referentiewaarden "bodems substraten" [HB2022 | H3 | Leveren Bomensubstraten | BIJLAGEN 3.21 t/m 3.24]

[Overzicht 18.18](#) | [Overzicht bodemanalyse](#) | [HB2022](#) | [H18](#)

Afbeelding 2. Bodembioologische analyse

ANALYSE BIOLOGISCHE ACTIVITEIT (BIO)

Administratief

Type analyse	Analyse biologische activiteit
ID onderzoekslocatie	unieke codering (nr.)
Monsternemer (monstername)	naam monsternemer, plaats en datum
Laboratorium (analyse)	naam laboratorium, plaats en datum

Bodemvoedselwebanalyse

	% van 1 gram vers materiaal	Streefwaarden (indicatief)
Droog gewicht		80%
Actieve bacteriën	µg/gram/vers materiaal	10 - 25
Totaal bacteriën	µg/g	50 - 200
Actieve schimmel biomassa	µg/g	10 - 25
Totaal schimmel biomassa	µg/g	500 - 1.000

[Overzicht 18.19](#) | [Overzicht Analyse Biologische activiteit](#) | [HB2022](#) | [H18](#)

Peutz B.V.
T.a.v. 5.1.2E
Postbus 696
2700 AR Zoetermeer

Behandeld door	5.1.2E	Datum	14-08-2023
E-mail	5.1.2E@utrecht.nl	Ons kenmerk	202308141637MW
Uw kenmerk	EdB/TvD/DvdH/EB 1069-1-OF-003	Onderwerp	Opdracht advisering
Uw brief	Advisering evenementenbeleid gemeente Utrecht 2023		evenementengeluid utrecht

Geachte heer 5.1.2E

Hierbij geven wij u opdracht voor de uitvoering van uw advisering evenementenbeleid utrecht offerte van 26 juli 2023. Deze overeenkomst (hierna: Overeenkomst) bevat de randvoorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.

Contractdocumenten

De navolgende documenten zijn onlosmakelijk onderdeel van onderhavige Overeenkomst. In geval van strijdigheid geldt de hierna genoemde rangorde, waarbij een hoger geplaatst document prevaleert ten opzichte van een lager geplaatst document:

1. Deze Overeenkomst, inclusief eventuele bijlagen;
2. De offerteaanvraag d.d. 21 juli 2023 zoals om 15:00 uur per email (hierna: Offerteaanvraag);
3. De Algemene inkoopvoorwaarden gemeente Utrecht 2018 m.u.v. artikel 14.1;
4. Uw offerte 26 juli 2023 (hierna: Offerte).

Omschrijving werkzaamheden

De door u uit te voeren werkzaamheden staan beschreven in deze Overeenkomst, waaronder ook de Offerteaanvraag valt.

Werkzaamheden:

Advisering op basis van bestaande en toekomstige regelgeving in zake muziek geluid bij evenementen in de gemeente Utrecht conform uw offerte. U voert de Overeenkomst tijdig uit en conform de overeengekomen condities en kwalificaties als vastgelegd in deze Overeenkomst.

Algemene voorwaarden

De Algemene inkoopvoorwaarden gemeente Utrecht 2018 (hierna: Algemene Voorwaarden) zijn op deze opdracht van toepassing. De Algemene Voorwaarden zijn reeds door u ontvangen bij de Offerteaanvraag. Uw algemene voorwaarden worden hierbij uitdrukkelijk uitgesloten.

Looptijd van de opdracht

Partijen komen overeen dat de door u uit te voeren werkzaamheden uiterlijk op 31 oktober 2023 in overeenstemming met de verplichtingen uit de Overeenkomst zijn afgerond.

Normering, wet- en regelgeving

Als er voor de uitvoering van de Overeenkomst vergunningen, ontheffingen of toestemmingen van overheidswege noodzakelijk zijn, vraagt u deze voor uw eigen rekening en risico aan.

Vergoeding en betaling

De vergoeding voor de opdracht is een maximaal bedrag van 15.250. Over eventueel meerwerk dat binnen dit bedrag valt maken we aanvullende afspraken. In dit bedrag zijn alle met de opdracht gemoeide kosten verdisconteerd. Voornoemde tarieven/bedragen kunnen niet tussentijds worden geïndexeerd of anderszins door u worden aangepast.

Facturen

Het werkelijk gemaakte aantal uren wordt maandelijks gefactureerd. De gespecificeerde facturen kunt u indienen door deze te mailen naar factuur@utrecht.nl en te richten aan Gemeente Utrecht, Interne Bedrijven, Postbus 10080, 3505 AB Utrecht, onder vermelding van: Ontwikkelorganisatie Ruimte en het nummer van de bestelling, zoals dat op de bijgevoegde bestelbon vermeld staat. Facturen zonder bestelnummer kunnen wij niet betaalbaar stellen.

Aanpassingen Overeenkomst

Indien een of meer bepalingen van deze Overeenkomst nietig zijn of vernietigd worden, zullen de overige bepalingen van deze Overeenkomst van kracht blijven. Partijen zullen over de bepalingen welke nietig zijn of vernietigd worden overleg plegen om een vervangende bepaling overeen te komen, zodanig dat de strekking van deze Overeenkomst zoveel mogelijk behouden blijft.

Aanpassingen van de Overeenkomst op grond van voornoemd overleg en op grond van regelgeving zullen over en weer nooit tot schadeplichtigheid leiden voor partijen.

Voortzetting overeenkomst

Indien u in staat van faillissement geraakt, besluit tot ontbinding of surséance van betaling aanvraagt, dan wel indien er beslag, gevolgd door vanwaardeverklaring, gelegd wordt op registergoederen of essentiële onderdelen van uw bedrijfsvoering (welk beslag een belemmering kan vormen voor de uitvoering en de nakoming van de overeenkomst), of de rechtspersoon wijzigt door overname of een overdracht van aandelen en een andere partij in uw positie wenst te treden, heeft de gemeente Utrecht het recht om de overeenkomst met die andere partij voort te zetten.

Wij verwachten u zo voldoende geïnformeerd te hebben. Mocht u het niet eens zijn met de inhoud van deze Overeenkomst, dan vernemen wij dat graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen één week na verzending van deze Overeenkomst. Wij wensen u veel succes bij de uitvoering van de Overeenkomst.

Met vriendelijke groet,

5.1.2E

5.1.2E

Bestelformulier MUIS Ruimte

Algemeen

Datum:	19-10-2023
Naam aanvrager:	5.1.2E
Naam prestatieverklaarder:	5.1.2E
Inkopen namens (leidinggevende?):	5.1.2E

Wat te bestellen

Omschrijving bestelling:	Evenementen locatieprofielen Utrecht 2023
Type bestelling:	diensten
Kostensoort:	438270100
Kostenplaats/WBS Element:	300.0002.20

Stuksprijs:	€ 5.1.1C
Aantal:	1
Netto prijs (excl. BTW):	€ 5.1.1C
Netto prijs onderdrukken:	☐
Leverdatum:	31-10-2023
Bankrekeningnummer	5.1.2E

Waar te bestellen

Naam leverancier:	Tauw bv
Adres leverancier:	Australiëlaan 5 Postbus 3015, 3502 GA Utrecht
E-mailadres leverancier:	5.1.2E@tauw.com; 5.1.2E@tauw.com
Zakenpartnernummer:	ntb
Tekst aan leverancier:	beste 5.1.2E 5.1.2E 5.1.2E nav de offerte van 5 september 2023, hierbij de facturatie gegevens. De opdrachtbrief ontvangen jullie separaat. We kijken uit naar een prettige samenwerking. Met vriendelijke groet, 5.1.2E

Instructies

Bij deze aanvraag is **altijd een offerte** nodig, voeg deze toe als bijlage bij dit formulier. Zonder offerte wordt deze aanvraag niet in behandeling genomen.

Stuur dit formulier op naar secretariaatruimte@utrecht.nl

Uitvraag Ecologische beoordeling locatieprofielen

In 2018 en 2019 heeft Tauw voor de gemeente Utrecht twee onderzoeken (kenmerk R001 1269998AIH V01 en R001 1262212AIH V01) uitgevoerd in het kader van de locatieprofielen voor evenementen. Die locatieprofielen zijn, als gevolg van corona, niet vastgesteld. In april 2023 [heeft het college besloten dat we nu 10 locatieprofielen gaan opstellen](#). Om dat te doen is het van belang om de onderliggende onderzoeken daar waar nodig te actualiseren en verrijken met aanvullende inzichten. Daartoe deze uitvraag.

Eerst blikken we kort terug op de aanleiding en voorgeschiedenis van het project locatieprofielen, om vervolgens een korte terugblik en een nadere toelichting op de nu voorliggende ambitie en vraag. Vervolgens richten we ons op wat nu de opgave en doelstelling van het project is, om vanuit daar een concrete en gerichte uitvraag te kunnen doen aan Tauw.

Aanleiding en voorgeschiedenis locatieprofielen evenementen

In de commissievergadering S&R van 4 juli 2017 heeft wethouder Kreijkamp toegezegd voor 39 evenementenlocaties in Utrecht een locatieprofiel op te stellen, om tot een betere profilering van de stad met evenementen te komen en tegelijkertijd zorg te dragen voor passend gebruik van de beschikbare locaties. Een aanleiding hiervoor was een oproep vanuit bewoners van de binnenstad, o.a. met het Zwartboek Buitenevenementen dat door Stichting Behoud Lepelenburg is ontwikkeld.

In 2018 is gestart met het opstellen van 39 conceptlocatieprofielen voor evenementen. Het doel: de balans tussen leefbaarheid en levendigheid in de stad in bewaken. De locatieprofielen dienden destijds drie doelgroepen:

1. Voor organisatoren en professionals biedt het locatieprofiel inspiratie, informatie en advies over (het gebruik van) locaties;
2. Voor omwonenden en belanghebbenden biedt het locatieprofiel heldere en transparante informatie over (de richtlijnen voor het gebruik van) de locatie;
3. Voor de gemeente geeft het locatieprofiel zowel inzicht in de (technische) (on)mogelijkheden van iedere locatie als richtlijnen voor het passend gebruik ervan ten behoeve van een efficiënt vergunningverleningsproces.

De locatieprofielen werden in vier fases opgesteld:

I. Check van feiten (beschrijving van de locatie, inrichtingselementen, stroompunten, afmetingen, etc.) en adviezen van experts (ecologie, geluid, duurzaamheid, archeologie, erfgoed, verkeer, veiligheid);

II. Vertaalslag van de informatie naar richtlijnen voor gebruik:

- ☐ afweging van verschillende adviezen, belangen, behoeften;
- ☐ welke (soort) programmering past bij deze locatie en bij de ambitie van de stad;
- ☐ komen tot richtlijnen voor op- en afbouw, duur, frequentie, geluidsniveaus, speeltijden, communicatie met omwonenden, hersteltijden, etc.

III. Participatie: draagvlaktoetsing van de conceptprofielen inclusief richtlijnen voor gebruik, in gesprek met organisatoren, belanghebbenden, omwonenden, beheerstichtingen, etc.

IV. Vaststelling van de voorlopige locatieprofielen door het college en het opdoen van ervaring met het gebruik ervan voor advisering en vergunningverlening.

Op 31 januari 2020 zijn de concept locatieprofielen voor evenementen met de stad gedeeld voor inspraak. Veel bewoners, bedrijven en organisaties hebben hier gebruik van gemaakt.

Belanghebbenden maken zich zorgen over de ruimte voor evenementen en de gevolgen hiervan. Op 3 februari 2021 hebben we besloten de inspraakprocedure te beëindigen omdat wij, als gevolg van de onzekere situatie door de pandemie, op dat moment geen afgewogen besluit konden nemen.

2022: coalitieakkoord, raadsbrieven en proces

In het Coalitieakkoord Investeren in Utrecht is opgetekend dat we vaart maken met het opstellen van locatieprofielen voor evenementen. In de [raadsbrief van 7 december](#) is de raad geïnformeerd over de doorstart van het project, en is de ambitie uitgesproken om de profielen voor het einde van 2023 af te ronden en hiermee in 2024 te werken bij vergunningverlening. In januari 2023 is er een projectleider aangesteld voor de doorstart van het project. [Op 23 maart is de raadsbrief](#) verzonden waarin de raad werd geïnformeerd over het collegebesluit voor keuze van 10 locaties. Sindsdien worden ambtelijke voorbereidingen getroffen voor nadere onderzoeken die input geven voor de kaders in de locatieprofielen, en wordt de participatie voorbereid.

Inhoud locatieprofielen

De locatieprofielen geven kaders en randvoorwaarden af op het gebied van:

- Cumulatie van evenementen gedurende het jaar (aantal, omvang en duur)
- Muziekgeluid
- Ecologie
- Erfgoed
- Bereikbaarheid

De nu voorliggende uitvraag is gericht op onderzoek t.b.v. kaders en randvoorwaarden op gebied van **ecologie**. Daarover hieronder meer.

Doel locatieprofielen evenementen

- De primaire doelstelling is het bieden van duidelijkheid over de mogelijkheden voor buitenevenementen op een plek, waarbij de vergunningverlener de belangrijkste eindgebruiker is. De vergunningverlener moet het profiel gebruiken als beoordelingskader. Dit aanvullend op de reeds beschikbare kaders uit bestemmingsplan en APV.
- Voor ecologie betekent dit dat we willen onderzoeken hoeveel evenementen (van welke omvang en frequentie) op welke locatie maximaal mogelijk zijn om de ecologische waarden te kunnen waarborgen, of, welke maatregelen genomen moeten worden om een evenement plaats te laten vinden. Deze maatregelen kunnen door de gemeente danwel door de organisator genomen worden.

Ambitie locatieprofielen evenementen

- Op verschillende locaties kunnen de profielen een limiterd karakter hebben. Dit moet onder andere leiden tot meer spreiding van evenementen over Utrecht met **resultaat** dat er een betere balans komt tussen leefbaarheid en levendigheid in Utrecht.

Offerte-uitvraag

Dit betreft de offerte-uitvraag voor een actualisering van de ecologische onderzoeken uit 2019, en de uitbreiding van veldonderzoek voor 10 evenementenlocaties

Het betreft de volgende locaties:

- Lepelenburg	- Park Transwijk
- Wilhelminapark (grote weide)	- Strijkviertel
- Julianapark (grote weide)	- Maximapark (activiteitenveld)
- Lucas Bolwerk	- Domplein
- Griftpark (activiteitenveld)	- Stadhuisplein

Eindproduct locatieprofielen - ecologie

Eind 2023/begin 2024 vragen wij de raad een besluit te nemen. Op basis van onderzoek kan dit beteken dat de raad ook een besluit neemt over aanvullende kaders voor irt ecologie en evenementen. Bijv. als het gaat om herstelltijden. Verder wordt er vanuit dit raadsvoorstel verwezen naar een bijlage met de ecologische onderbouwing, een vertaling van reeds vastgesteld beleid / regels op locatiespecifiek niveau en optioneel procesvoorwaarden. Dit is het concrete eindresultaat dat wij van Tauw vragen: een pdf met per locatie kaders, randvoorwaarden en aanbevelingen op gebied van ecologie en evenementen. Basis hiervoor vormt een actualisering van het reeds eerder verrichte onderzoek in 2018-2019.

Besluitvorming

- De Raad kan nieuwe kaders vaststellen als wijziging van APV en beleid. Het college stelt kaders i.r.t. uitvoeringsbeleid.
- Indien er bijzonder onderzoek vereist is door de organisator dan is dit bij een locatie nog een ander kader dat toegevoegd kan worden.

Verschil uitvraag ecologisch onderzoek t.o.v. 2020

De uitvraag voor deze 10 locatieprofielen is afwijkend van de eerdere ecologische beoordeling locatieprofielen. Het betreft een aanscherping en aanvulling van de kaders. Waarbij niet alleen gekeken wordt naar de beschermde soorten en de Utrechtse soortenlijst, maar ook naar algemene natuurwaarden. Tevens vragen wij te kijken naar bijzondere omgevingskenmerken zoals de effecten op de kinderboerderij in het Griftpark, Transwijk of het hertenkamp in het Julianapark. Vraag daarbij is welke voorwaarden de gemeente moet stellen bij vergunning verlening om deze waarden minimaal te behouden. Ervaring van omwonenden en beheerders vanuit de gemeente Utrecht wordt gebruikt in de uitwerking.

Van Tauw vragen wij een rapportage met daarin een aanpakbeschrijving zowel algemeen (op welke basis heeft het onderzoek plaatsgevonden) en per locatie: met een overzicht locatie specifieke aanpak. De resultaten kunnen gepresenteerd worden zoals in de eerder genoemde rapportages.

Planning

In mei en juni wordt er vanuit het project geparticipeerd met reeds betrokkenen (2018-2020), nieuwe bewoners, ondernemers, instellingen, organisatoren, en bezoekers van evenementen. Doel van participatie is toetsen of de output van het traject destijds nog accuraat is (indien niet dan wordt dit aangescherpt of verrijkt). In oktober willen we bijeenkomsten organiseren waarin we de uitkomsten van deze onderzoeksvragen delen met de belanghebbenden. Dit vraagt om nu aan de slag gaan met de voorbereidingen voor het onderzoek, en samen tot een heldere uitvraag&offerte te komen.

Onderdelen offerte-uitvraag

In de offerte graag aandacht voor:

1. Beschrijving en onderbouwing waarom bepaalde voorwaarden worden gesteld. In korte alinea's die wij kunnen communiceren op de website. Voorbeelden van voorwaarden zijn:
 - a. Beperking betreding van oevers/struwelen/hooilanden
 - b. Beperking geluid
 - c. Beperking licht
 - d. Quicksan flora en fauna
 - e. Broedvogelonderzoek
2. Ecologische onderzoeken uitwerken. Waarbij de mogelijkheden worden beschreven betreffende de mogelijkheid dat de gemeente één keer per jaar een grondige Quicksan uitvoert naar beschermde- en Utrechtse soorten. Waarna de evenementenhouder enkel een broedvogelonderzoek hoeft uit te voeren. Daarnaast een specificatie van het uit te voeren onderzoek door evenementenhouder. Waarmee de evenementenhouder de uitvraag eenvoudig kan doen.
3. Aanwezigheid bij bewonersbijeenkomsten, 10 uur.

Per locatie

4. Specifiek maken van de volgende voorwaarden
 - Aantal evenementen
 - Duur evenementen
 - Type evenementen op basis van geluidsfrequentie en bezoekersaantallen
 - Spreiding evenementen gedurende het jaar. Bijvoorbeeld minder evenementen in de periode van mei t/m juli
 - Voorwaarden betreffende flora en fauna waaraan gehouden moet worden. Het gaat daarbij ook om Utrechtse soorten en locaties met waardevolle natuurwaarden, ook al zijn hier geen beschermde soorten aanwezig. Daarbij dient ook dierenwelzijn meegenomen te worden, denk aan dierenweides in Transwijk, Julianapark en Griftpark.
 - Opbouw
 - Tijdens het evenement
 - Afbouw
 - Hersteltijd tussen de evenementen
5. Kaart met duidelijk wat wel of niet kan, in detail waarvoor het voor de evenementenhouder direct inzichtelijk is waar wel of geen mogelijkheden zijn en onder welke voorwaarden. Dit is ook afhankelijk van de periode in het jaar. Dat moet er ook duidelijk in komen te staan.
 - a. Deel is vast zoals een poel/kade (rood).
 - b. Deel is los ivm o.a. broedvogels (oranje)
 - c. Deel onder voorwaarden (groen)

Een uitwerking voor een gemiddelde hypothetische locatie. Dit geeft een helder communicatief beeld voor wat gemiddeld nodig en gewenst is, plús kan eventueel toegepast worden op de andere 29+ locaties.

Algemene punten

- Naast de beschermde soorten vanuit de wet natuurbescherming dienen ook de Utrechtse soorten meegenomen te worden en moet rekening gehouden worden met de zorgplicht. In de APV staan is geen weigeringsgrond opgenomen voor dierenwelzijn, daarop kan een aanvraag niet geweigerd worden. Voor evenementen waar de gemeente een subsidie voor geeft mogen geen dieren aan mee doen, bij andere evenementen wordt het gesprek aangegaan. Er staat in de nota dierenwelzijn niks over het effect van evenementen op dieren rondom het evenement. In het dierenwelzijnsbeleid staat wel dat de gemeente het dierenwelzijn wil bevorderen door dieren de omstandigheden te bieden die passen bij hun behoeften of waarin het dier zelf in staat is om het eigen welzijn te bevorderen.
- Beleid van de gemeente Utrecht dient meegenomen te worden in de uitwerking
- Interview met terreinbeheerders door Tauw, om daar kennis op te halen.
- Conceptrapportage wordt besproken met het projectteam van de gemeente Utrecht waarnaar mogelijk nog aanpassingen volgen.

Nader onderzoek COBRA

We willen extra onderzoek laten uitvoeren naar bodemverdichting op de verschillende locaties. Dit o.a. n.a.v. de procedure rondom het Wilhelminapark. Van belang is dat het onderzoek van Tauw en COBRA complementair zijn.

Bijlage 1: Ter referentie: inzicht in drijfveren/wensen/behoeften vanuit omgeving of andere ambities en plannen van de gemeente

- A. De Stichting Wilhelminapark heeft een beleidsvisie opgesteld (najaar 2022) waarin zij het volgende constateert t.a.v. locatieprofielen en ecologische kaders:

*Grootschalige evenementen passen sowieso niet bij de draagkracht van het park. We willen alleen kleinschalige evenementen waar minder mensen naartoe komen en waarvoor minder zwaar materiaal nodig is. Zo wordt de bodem niet verder verdicht. Ook is toezicht bij het op- en afbouwen van evenementen gewenst. Achteraf organisatoren aanspreken op verkeerd gebruik van materialen is niet zinvol, de schade aan het park is dan al geschied. Een goed, volledig locatieprofiel voor evenementen kan helpen. **Zo staat nu de ecologische waarde niet genoemd bij de checklist voor vergunning-aanvragen. Zelfs in de plaatselijke verordening (APV) staan geen handvatten voor de bescherming van het park.***

Ook tekenen zij o.a. de volgende acties op in de visie:

1. Vaststellen locatiebeleid waarin grote evenementen in het park niet zijn toegestaan
2. Strengere regels voor gebruik materiaal bij het opbouwen en afbreken bij evenementen
3. Stilteplekken aanwijzen/inrichten
4. Stimuleren gebruik andere parken voor bijvoorbeeld sporten
5. Toezicht bij op- en afbouw evenementen en bij dagelijks gebruik park

In overleg met VTH en JZ moet bepaald worden wat wel en niet juridisch houdbaar is om op te nemen. Maar vanuit het onderzoeksbureau is hierover dus ook een duidelijk advies nodig.

B: In 2019 is er een Actieplan Geluid opgesteld om hinder van verkeersgeluid in de stad te verminderen. Locatieprofielen zijn hierin nadrukkelijk opgenomen.

Stille gebieden in parken en recreatieterreinen verbeteren we bij aanleg en herinrichting door:

Evenementen af te stemmen op de inrichting en het gebruik van parken en recreatieterreinen. In de op te

stellen locatieprofielen voor evenementen brengen we een differentiatie aan voor de stille plekken in parken en recreatieterreinen.

Ontwikkelen locatieprofielen voor evenemententerreinen. In Utrecht wordt nu nog geen onderscheid gemaakt tussen de situering en de mogelijkheden van terreinen voor evenementen. Bij het opstellen van de locatieprofielen zal dit aspect verder worden uitgewerkt.

Bij het opstellen van het geluidsbeleid hebben we de ambitie om daar waar mogelijk de geluidsnormen bij evenementen naar beneden bij te stellen.

Bijlage 2: Reacties uit zienswijzen 2020 aangaande ecologie

In hoeverre wordt er aandacht besteed aan de natuur/ecologie? Welk belang wordt aan ecologie gehecht? In hoeverre tasten evenementen het milieu en de luchtkwaliteit aan?	De gemeente heeft aan Advies- en ingenieursbureau Tauw B.V. de opdracht gegeven om voor 28 van de 39 locaties een advies te maken over het in stand houden van de natuur op die locaties. In het advies staat welke kwetsbare natuur er aanwezig is en wat het effect is van evenementen op deze natuur. Daarnaast staat er welke maatregelen genomen moeten worden om zo veel mogelijk schade aan de natuur te voorkomen. Met dit advies zijn regels gesteld voor de op- en afbouw van een evenement en voor de tijd dat het gras op die plek moet herstellen van een evenement.
Is het gebruik van dieselaggregaten vanuit het beleid op stikstof, fijnstof en koolstofdioxide toegestaan? En zo ja, waarom?	
Wat zijn de regels voor het plaatsen van dieselaggregaten bij woningen?	
Hoe verhoudt het weren van dieselauto's in de stad zich tot het mogen gebruiken van dieselaggregaten en voertuigen verbonden aan het evenement?	Voor beiden geldt dat het gebruik ervan beperkt wordt. Zowel bij evenementen als bij auto's zijn er beperkingen opgelegd aan het type verbrandingsmotor dat wordt gebruikt bij diesel.
Hoe gaan jullie om met meegenomen blikjes en glaswerk (bijvoorbeeld gekocht bij supermarkten)?	Dit soort voorwaarden maken onderdeel uit van de evenementenvergunning.
Wat is het bomenbeleid voor de parken? Zet de gemeente in op groei van het aantal bomen? Wat is de status van het beheerplan 2005 waarin risico's voor bomen in zouden staan?	Het bomenbeleid van de gemeente Utrecht is terug te vinden op www.utrecht.nl/bomen
Draagkracht van parken: Wat is het lange termijn effect van evenementen op de staat van een park (bodemgesteldheid, bomen, flora en fauna)? Welke groei in evenementen / intensiever gebruik is hierbij nog mogelijk?	De lange termijn van evenementen op een park is zeer divers. Evenementen kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van een park maar ook schadelijk zijn, dit is volledig afhankelijk van de manier waarop gebruiker en beheerder (overheid) daarmee omgaan.
Waarom kiest de gemeente Utrecht voor hersteltijden? En hoe wordt bepaald hoe lang deze zijn? Welke invloed heeft het reguliere gebruik en weersomstandigheden op hersteltijden?	De gemeente kiest voor hersteltijden om een indicatie te geven welke periode een gazon heeft om te herstellen. Deze zijn bepaald op basis van ecologisch onderzoek.
Wat is de motivatie dat broedende vogels en andere fauna niet door versterkt geluid en licht worden verstoord?	
Waarom worden evenementen in parken toegestaan? Evenementen kunnen toch	

veel beter op verharde locaties worden gehouden?	
Welke maatregelen neemt de gemeente om schade aan parken te voorkomen/herstellen (zoals bodemverdichting en schade voor bomen)?	
Voldoen het organiseren van evenementen in parken aan de Wet Natuurbescherming en eventuele (Rijks)monumentale bescherming?	
Zijn er natuuronderzoeken die uitwijzen dat bepaalde parken te kwetsbaar voor evenementen zijn en waaruit blijkt dat aanvullende beschermende maatregelen nodig zijn? (Buiten Tauw onderzoek om)	
Wat is de kwaliteit van handhaving op nakoming vergunningvoorwaarden ter bescherming van de natuur tijdens opbouw, evenement en afbouw?	
Wat is het effect van het gebruik van rijplaten op de bodem en bomen?	
Waarom moet een organisator een ecologisch scan laten uitvoeren (kosten) terwijl ecologisch voor die locatie niet nodig is?	

Bijlage 3: overzicht evenementen op deze 10 locaties

Bijgevoegd in apart bestand – deze wordt voor 31 juni geactualiseerd voor de volgende evenementen:
UIT introductie, Uit Unitas introductie, Tweetakt, NFF, Introductieweek Institute for Design & Engineering.

From: "5.1,2E" <5.1,2E@tauw.com>
Sent: Fri, 25 Oct 2019 11:54:37 +0100
To: "5.1,2E" <5.1,2E@utrecht.nl>; "5.1,2E" <5.1,2E@utrecht.nl>
Subject: definitieve rapporten locatieprofielen
Attachments: R001 1269998AIH V01.pdf, R001 1262212AIH V01.pdf

Hallo 5.1,2E en 5.1,2E,

Hierbij de aangepaste definitieve versies. Al onderstaande wijzigingen zijn doorgevoerd in beide rapporten. Nu ook met een literatuurlijst want die ontbrak nog.

Met vriendelijke groet,

5.1,2E

Tauw bv

Australiëlaan 5
P.O. Box 3015
3502 GA Utrecht

M 5.1,2E

From: 5.1,2E <5.1,2E@utrecht.nl>
Sent: donderdag 24 oktober 2019 13:45
To: 5.1,2E <5.1,2E@tauw.com>; 5.1,2E <5.1,2E@utrecht.nl>
Subject: RE: rapport locatieprofielen

Hoi 5.1,2E

Zoals vanochtend telefonisch besproken hierbij een reactie op het eindconcept. De inhoudelijke punten zoals besproken zijn o.i. zo goed als verwerkt, het onderscheid tussen een ecologische beoordeling en quickscan heb je duidelijk toegelicht. Dat maakt de status van het rapport helder. 5.1,2E en ik komen tot de volgende punten ter afronding van het rapport:

1. De titel moet worden aangepast, aangezien hier geen sprake is van een quickscan. Ons voorstel: Ecologische beoordeling locatieprofielen evenementen.
2. De leesbaarheid van H1 kan worden verbeterd door een herindeling van paragrafen. Ons idee is om H1 op te splitsen in twee hoofdstukken. Zie het voorstel in de bijlage. Alleen de geel gemarkeerde zinnen zijn gewijzigd, de rest kan blijven zoals het is. Daarbij hebben we de eerste paragraaf tekstueel iets aangepast. Kan je je daarin vinden?
3. Tot slot graag deze indeling van H1 en H2 (na jouw goedkeuring/overleg) ook doorvoeren in het andere rapport

Mocht je nog ergens over twijfelen, neem dan even contact op. 5.1,2E PA mij kan je morgen bereiken op 5.1,2E 5.1,2E

Met vriendelijke groet,

5.1,2E

5.1,2E

T 5.1,2E
5.1,2E@utrecht.nl
www.utrecht.nl/groenbeleid

Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
Stadsplateau 1
maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag

Postbus 8406
3503 RK Utrecht

Gemeente Utrecht

Van: [redacted] [redacted]@tauw.com]

Verzonden: maandag 21 oktober 2019 13:29

Aan: [redacted]; [redacted]

Onderwerp: rapport locatieprofielen

Hallo [redacted] en [redacted]

Hierbij het aangepaste rapport. Ik stuur ook de pdf met jullie opmerkingen mee want daar heb ik in aangegeven hoe de opmerkingen zijn verwerkt.

Belangrijkste is het kader in 1.2.1. Daarin staat aangegeven welke stappen een evenementen organisator normaal moet doorlopen en wat er nu is gebeurd en hoe dat hem helpt.

Na wat denkwerk blijft de organisator m.i. verplicht een quickscan uit te voeren omdat je dat pas deugdelijk kan doen als je weet wat voor evenement het is (plattegrond, verlichting, bezoekers periode etc). Dat staat nu ook steeds al maatregele per locatie opgenomen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Tauw bv

Australiëlaan 5
P.O. Box 3015
3502 GA Utrecht

T [redacted]

M [redacted]

Tauw

Ecologische beoordeling locatieprofielen evenementen Utrecht

Deel 1

1 augustus 2018

Verantwoording

Titel	Ecologische beoordeling locatieprofielen evenementen Utrecht Deel 1
Opdrachtgever	Gemeente Utrecht- Economische zaken
Projectleider	5.1.2E
Auteur(s)	5.1.2E en 5.1.2E
Projectnummer	1262212
Aantal pagina's	63
Datum	1 augustus 2018
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Afbakening	7
1.3	Methodiek.....	8
1.3.1	Kader wetgeving en beleid.....	8
1.3.2	Aanpak.....	8
2	Algemene voorwaarden.....	10
2.1	Beoordelingskader Wet Natuurbescherming	10
2.2	Effectbeoordeling en voorwaarden geluid.....	11
2.2.1	Vleermuizen en geluidsverstoring.....	11
2.2.2	Vogels en geluidsverstoring.....	12
2.2.3	Conclusie	13
2.3	Effectbeoordeling en voorwaarden optische verstoring	13
2.4	Effectbeoordeling en voorwaarden bodemverdichting en betreding.....	14
3	Toetsing.....	15
3.1	Gagelbos.....	15
3.1.1	Biotoopbeschrijving.....	15
3.1.2	Risico's per natuurwaarde samengevat.....	15
3.1.3	Geschiktheid voor evenementen.....	17
3.1.4	Voorwaarden en maatregelen.....	18
3.2	Ruigenhoek.....	19
3.2.1	Biotoopbeschrijving.....	19
3.2.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	19
3.2.3	Geschiktheid voor evenementen.....	20
3.2.4	Voorwaarden en maatregelen.....	21
3.3	Haarrijnseplas	22
3.3.1	Biotoopbeschrijving.....	22
3.3.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	22
3.3.3	Geschiktheid voor evenementen.....	24
3.3.4	Voorwaarden en maatregelen.....	24

3.4	Julianapark	25
3.4.1	Biotoopbeschrijving.....	25
3.4.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	25
3.4.3	Geschiktheid voor evenementen.....	26
3.4.4	Voorwaarden en maatregelen.....	27
3.5	Park Transwijk.....	28
3.5.1	Biotoopbeschrijving.....	28
3.5.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	28
3.5.3	Geschiktheid voor evenementen.....	29
3.5.4	Voorwaarden en maatregelen.....	30
3.6	Voorveldsepolder	31
3.6.1	Biotoopbeschrijving.....	31
3.6.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	31
3.6.3	Geschiktheid voor evenementen.....	33
3.6.4	Voorwaarden en maatregelen.....	33
3.7	Wilhelminapark.....	35
3.7.1	Biotoopbeschrijving.....	35
3.7.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	35
3.7.3	Geschiktheid voor evenementen.....	36
3.7.4	Voorwaarden en maatregelen.....	37
3.8	Willem-Alexanderpark	38
3.8.1	Biotoopbeschrijving.....	38
3.8.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	38
3.8.4	Voorwaarden en maatregelen.....	41
3.9	Amaliapark	42
3.9.1	Biotoopbeschrijving.....	42
3.9.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	42
3.9.3	Geschiktheid voor evenementen.....	43
3.9.4	Voorwaarden en maatregelen.....	43
3.10	Maximapark	45
3.10.1	Biotoopbeschrijving.....	45
3.10.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	45

3.10.3	Geschiktheid voor evenementen.....	46
3.10.4	Voorwaarden en maatregelen.....	47
3.11	Berlijnplein	48
3.11.1	Biotoopbeschrijving.....	48
3.11.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	48
3.11.3	Geschiktheid voor evenementen.....	49
3.11.4	Voorwaarden en maatregelen.....	49
3.12	Lucasbolwerk.....	50
3.12.1	Biotoopbeschrijving.....	50
3.12.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	50
3.12.3	Geschiktheid voor evenementen.....	51
3.12.4	Voorwaarden en maatregelen.....	52
3.13	Griftpark.....	53
3.13.1	Biotoopbeschrijving.....	53
3.13.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	53
3.13.3	Geschiktheid voor evenementen.....	55
3.13.4	Voorwaarden en maatregelen.....	55
3.14	Lepelenburg.....	56
3.14.1	Biotoopbeschrijving.....	56
3.14.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	56
3.14.3	Geschiktheid voor evenementen.....	57
3.14.4	Voorwaarden en maatregelen.....	58
3.15	Maliebaan	59
3.15.1	Biotoopbeschrijving.....	59
3.15.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	59
3.15.3	Geschiktheid voor evenementen.....	60
3.15.4	Voorwaarden en maatregelen.....	61
4	Literatuur	62

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Utrecht heeft Tauw om ecologisch advies gevraagd met betrekking tot de “Locatieprofielen Evenementen” in diverse parken in Utrecht. Doel van het advies is om inzichtelijk te maken waar in deze parken ecologisch kwetsbare biotopen aanwezig zijn, wat het effect is van evenementen op deze biotopen en welke maatregelen getroffen kunnen worden om negatieve effecten te voorkomen. Een evenement is daarbij gedefinieerd als een activiteit waarbij het gebruik intensiever/groter is dan het reguliere gebruik van het gebied. In de regel zijn dit activiteiten met meer dan 500 bezoekers of evenementen zoals festivals.

In voorliggende rapportage wordt een advies gegeven voor de volgende locaties:

1. Gagelbos
2. Ruigenhoek
3. Haarrijnseplas
4. Julianapark
5. Park Transwijk
6. Voorveldse Polder
7. Wilhelminapark
8. Maximapark
9. Amaliapark
10. Willem-Alexanderpark
11. Berlijnplein
12. Griftpark
13. Lucasbolwerk
14. Maliebaan
15. Lepelenburg

Per locatie wordt op kaart weergegeven waar welke biotopen met bijbehorende risico's aanwezig zijn. De volgende aspecten komen per locatie aan bod:

- De biotopenindeling op basis van veldbezoek en verspreidingsgegevens.
- Onderbouwing van de mogelijke effecten én/of onderbouwing waarom voor soorten, soortgroepen of vegetaties geen effecten optreden.
- Geschiktheid van de verschillende delen van het locatie voor evenementen.
- Onderbouwing van maatregelen en voorwaarden om effecten te voorkomen.

1.2 Afbakening

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Locatieprofielen Evenementen van de gemeente Utrecht. De gemeente Utrecht wil locatieprofielen opstellen met als doel:

- organisatoren duidelijk, actueel en gebundeld te informeren en ze te inspireren;
- omwonenden en belanghebbenden duidelijkheid te geven over de mogelijkheden voorevenementen in hun omgeving;
- het vergunningverleningproces van de gemeente te ondersteunen.

Onderdeel van de locatieprofielen is duidelijkheid te bieden over de mogelijkheden en belemmeringen in het kader van beschermde natuurwaarden. Voor een evenement zijn doorgaans verschillende stappen te doorlopen in het kader van natuurwetgeving:

1. Eerste inschatting van aanwezige beschermde natuurwaarden en de daaruit volgende mogelijkheden en belemmeringen.
2. Quickscan natuur: een toetsing van de uitwerking van het evenement (plattegrond, muziek, licht bezoekersaantallen etc.) aan de mogelijk aanwezige beschermde soorten.
3. Eventueel: nadere onderzoeken om aanwezigheid van beschermde soorten aan te tonen/uit te sluiten.
4. Veldbezoek voorafgaand aan de opbouw evenement, controle welke soorten daadwerkelijk op het moment van het evenement aanwezig zijn en of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Wij adviseren ongeacht de periode van het jaar altijd een veldcheck uit te voeren. Vogels broeden bijvoorbeeld met name van maart t/m juli maar kunnen jaarrond tot broeden komen (in stedelijke omgeving zijn verschillende soorten die jaarrond kunnen broeden).

In dit rapport is stap 1 uitgevoerd. Het betreft een inschatting van de aanwezige natuurwaarden op biotoopniveau. Dit vindt plaats op basis van de beschikbare literatuur en veldbezoeken (zie 1.3.2). Elk evenement is anders van opzet. Pas als duidelijk is wanneer, wat, waar zal plaatsvinden tijdens het evenement is een volledige toetsing aan de natuurwetgeving mogelijk. Dit gebeurt doorgaans in een quickscan met mogelijk nadere onderzoeken naar de aanwezigheid van soorten. Dit rapport en de locatieprofielen dienen als basis voor deze quickscan. De organisator kan hierdoor vanaf het begin al rekening houden met de natuur. Hierdoor wordt het risico op mogelijke knelpunten in een later stadium voorkomen.

Het rapport voert geen onderzoek uit naar beschermde gebieden buiten de onderzochte locaties. De locaties zijn geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Aangezien de provincie Utrecht geen externe werking kent voor het NNN is een nader onderzoek ook niet nodig. De Natura 2000-gebieden liggen op kilometers afstand van de onderzochte locaties. Mogelijke effecten beperken zich tot stikstofdepositie. Dit wordt in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

1.3 Methodiek

1.3.1 Kader wetgeving en beleid

De locaties zijn beoordeeld op zowel de verplichtingen vanuit landelijke wetgeving als op het beleid van de gemeente Utrecht.

Landelijke wetgeving

- Door de Wet Natuurbescherming (hierna: Wnb) beschermde soorten. Voor evenementen geldt geen vrijstelling zoals voor ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor alle door de Wnb beschermde soorten van belang zijn.
- Voor een evenement geldt geen wettelijk belang waarvoor een ontheffing kan worden verleend. Een evenement kan daarom alleen doorgaan als voorkomen wordt dat de wet wordt overtreden en er daardoor geen ontheffing nodig is.

Beleid gemeente Utrecht

- Utrechtse soorten¹: dit betreft soorten die niet door de Wnb worden beschermd maar waar de gemeente Utrecht aandacht voor vraagt. Het zijn onder andere voormalig beschermde tabel 2 soorten uit de Flora- en faunawet, daarnaast zijn enkele bijensoorten, planten voor vlinders en bijen en paddenstoelen als 'Utrechtse soort' aangewezen.
- Betreding:
 - Boomkronen: de gemeente Utrecht voert het beleid dat onder de boomkroon geen zwaar belasting mag plaatsvinden², dit te bescherming van boomwortels.
 - Bodemverdichting: de gemeente Utrecht is verantwoordelijk voor het groenbeheer in de onderzochte locaties. Betreding door mensen of materieel kan de bodem verdichten en daardoor schadelijk zijn voor vegetaties en bodemfauna. Op verzoek van de gemeente geven we per locatie het risico op bodemverdichting, mogelijke maatregelen en een inschatting van de hersteltijden van de vegetatie.

1.3.2 Aanpak

Er is geen volledige inventarisatie uitgevoerd maar een inschatting van de aanwezige beschermde natuurwaarden op biotoopniveau. Het betrof een veldbezoek op biotoopniveau en geen inventarisatie naar de aanwezige soorten. Hierdoor was het niet noodzakelijk om in verschillende perioden in het jaar een veldbezoek uit te voeren. Een eenmalig veldbezoek volstond om de kwetsbare delen in kaart te brengen. Per locatie is bepaald of aan de hand van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop beschermde waarden aanwezig kunnen zijn. Hierbij wordt uitgegaan van worst-case-scenario: indien geschikt biotoop aanwezig is, worden beschermde soorten verwacht en zijn maatregelen noodzakelijk en/of is aanvullend ecologisch onderzoek nodig.

¹ Utrechtse soortenlijst uitwerking 5.1.2E t.b.v. Utrechtse soorten (gemeente Utrecht 2018)

² <https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/parken-en-groen/bomen/zorg-voor-bomen>

De natuurwaarden zijn als volgt in kaart gebracht:

- Literatuuronderzoek:
 - Wnb beschermde soorten: NDFF³, Tauw ecoviewer, verspreidingsatlassen
 - Utrechtse soorten: NDFF, Tauw ecoviewer, verspreidingsatlassen, indien aanwezig informatie vanuit de gemeente
 - Vegetaties: beheerkaarten van gemeente Utrecht
 - Bomen en maaibeheer: kaarten gemeente
 - Paddenstoelen: NDFF, Notitie Bescherming Utrechtse Paddenstoelen (P.J. Keizer)
 - De verspreidingsgegevens van de laatste 10 jaar zijn betrokken, het onderzochte gebied staat per locatie op kaart weergegeven
- Veldbezoek: in het veld is op biotoopniveau gecontroleerd of de kwetsbare delen juist in beeld zijn gebracht. De veldbezoeken voor Maximapark, Amaliapark, Willem-Alexanderpark, Griftpark, Lucasbolwerk, Maliebaan en Lepelenburg vonden plaats in de periode september/oktober 2017. De overige parken zijn in de periode februari/maart 2018 bezocht. Het betrof een veldbezoek op biotoopniveau en geen inventarisatie naar de aanwezige soorten. Hierdoor was het niet noodzakelijk om in verschillende perioden in het jaar een veldbezoek uit te voeren. Een eenmalig veldbezoek volstond om de kwetsbare delen van het park in kaart te brengen.

³ NDFF is het laatst geraadpleegd in mei 2018, de gegevens van de laatste 10 jaar zijn opgehaald, het zoekgebied staat per locatie op kaart weergegeven.

2 Algemene voorwaarden

Evenementen kunnen negatieve effecten veroorzaken op de natuur door: licht, geluid, optische verstoring en bodemverdichting. Voor alle locaties gelden ten aanzien van deze verstoringfactoren een aantal algemene voorwaarden. Deze worden hierna per verstoringfactor toegelicht. Uitzondering hierop is lichtverstoring. Voor verlichting gelden geen algemene voorwaarden. De mogelijke effecten door verlichting verschillen per locatie en staan in het volgende hoofdstuk per locatie toegelicht.

2.1 Beoordelingskader Wet Natuurbescherming

De Wnb maakt onderscheid in drie categorieën beschermde soorten:

- Vogels: beschermd via artikel 3.1 van de Wnb
- Soorten beschermd via artikel 3.5 van de Wnb (zogenoemde Europese soorten)
- Soorten beschermd via artikel 3.10 van de Wnb (zogenoemde Nationale soorten)

Voor vogels en Europese soorten geldt een verbod op verstoring en op aantasting van verblijfplaatsen. Voor nationale soorten geldt geen verbod op verstoring en dient alleen getoetst te worden op aantasting van verblijfplaatsen (en de daarvoor essentiële leefgebieden).

Op alle locaties worden vogels verwacht waardoor altijd op verstoring van vogels moet worden getoetst. Van de Europese soorten zijn vooral vleermuizen van belang. Overige Europese soorten (artikel 3.5) worden niet of zeer zelden verwacht. Voor verstoring ligt de focus daarom op vogels en vleermuizen. Daarbij is het van belang te onderstrepen dat niet elke verstoring een wettelijk verboden verstoring is, zoals hierna wordt toegelicht. Voor vogels, vleermuizen en alle andere soorten dient daarnaast schade aan verblijfplaatsen voorkomen te worden.

Verstoring

Verstoring is geen absoluut maar een relatief begrip. Evenementen zijn per definitie tijdelijk. Niet elke tijdelijke verstoring is een verstoring in de zin van de wet als bedoeld in artikels 3.1 en 3.5 lid 2 Wnb. Voor vogels geldt alleen een verbod op verstoring als deze van wezenlijke invloed is op de instandhouding van de soort. Niet elke vogel of vleermuis die uitwijkt, kan als een bewijs van wettelijk verboden verstoring worden aangemerkt. Uit jurisprudentie kan worden afgeleid dat als uitgangspunt geldt dat niet iedere activiteit, die tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan een veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een verboden opzettelijke verstoring. Dat is temeer aan de orde als er geen blijvend effect is.

2.2 Effectbeoordeling en voorwaarden geluid

Mogelijke effecten door geluid beperken zich tot een (tijdelijke) verstoring. Zoals hiervoor staat toegelicht, is verstoring vooral van belang voor vogels en vleermuizen.

2.2.1 Vleermuizen en geluidsverstoring

In de afgelopen twee jaren zijn in Enschede diverse vleermuisonderzoeken uitgevoerd, om de geluidseffecten van het festival Airforce op vleermuizen te onderzoeken (Wisgerhof et al., 2017; Reimerink et al., 2017; Lubbers & Marchal, 2017; Janssen et al., 2017). Zowel de mechanismen van verstoring als de daadwerkelijke beschrijving van effecten van geluid zijn hierin uitgebreid geanalyseerd. In deze paragraaf worden de relevante conclusies van deze onderzoeken behandeld.

Het gehoororgaan van vleermuizen werkt heel anders dan dat van mensen. Vleermuizen kunnen hoge frequenties boven de 20 kHz goed horen. Deze zijn onhoorbaar voor mensen. Mensen kunnen de lage frequenties zoals de bassen van evenementengeluid goed horen. Deze lage frequenties (ver) onder de 1 kHz kunnen vleermuizen niet horen. Negatieve effecten van geluid van evenementen zijn alleen te verwachten als de frequentie van het evenementengeluid samenvalt met de frequenties die vleermuizen goed kunnen horen. Meestal komt dat overeen met de roep van de vleermuizen. De roep van de meervleermuis ligt tussen de 20 en 70 kHz, dit is voor de mens onhoorbaar. Er is maar weinig overlap met evenementengeluid en de frequenties die meervleermuizen kunnen horen. Evenementengeluid is namelijk afgestemd op het menselijk gehoor, frequenties die mensen niet kunnen horen (boven de 20 kHz) zijn voor evenementen niet van belang. Bovendien doven frequenties van 20 kHz en hoger na enkele tientallen meters uit. Zelfs al heeft geluid dergelijke voor de mens onhoorbare frequenties dan zijn deze alleen plaatselijk hoorbaar voor de vleermuis.

Dat vleermuizen niet tot nauwelijks door evenementengeluid worden verstoord is bevestigd in onderzoek van Janssen et al. (2017). Hierin zijn gezenderde gewone grootoorvleermuizen gevolgd tijdens het Airforcefestival in Enschede in augustus 2017. De grootoorvleermuis is gevoeliger voor festivalgeluid dan de meeste vleermuizen. De gewone grootoorvleermuis jaagt namelijk niet (alleen) door echolocatie met hoge frequenties maar luistert ook naar het geluid dat prooiën maken. De soort kan voor vleermuizen relatief lage frequenties horen. De ondergrens van het gehoorbereik ligt ongeveer bij 3 tot 4 kHz maar de soort hoort frequenties van 8 kHz het beste. Uit het onderzoek bleek dat de gewone grootoorvleermuizen tijdens het festival geen gedragsverandering vertoonden ten opzichte van de nachten zonder het festival. Tijdens en na het festival gebruikten de gezenderde gewone grootoorvleermuizen hetzelfde gebied als voor het festival.

2.2.2 Vogels en geluidsverstoring

In de meeste geluidsonderzoeken naar vogels wordt onderstreept dat vogels anders horen dan mensen en niet voor alle geluidsfrequenties gevoelig zijn. Het is daarom niet alleen de geluidssterkte maar ook de geluidsfrequenties die samen bepalend zijn voor het effect. Volgens Beason (2004) zijn vogelsoorten het meest gevoelig voor geluiden tussen de 1 en 4 kHz, hoewel ze ook lagere en hogere frequenties kunnen horen. Vogels kunnen in het algemeen ook binnen de 1 en 4 kHz maar half zo goed horen als mensen (uilen uitgezonderd).

In de afgelopen jaren zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de effecten van geluid op vogels. Grofweg is de volgende tweedeling te maken in het type effect:

- effecten door maskeren van de zang of roep van vogels
- effecten door schrikreacties of stress

Tijdens het broedseizoen zijn effecten door maskering van het vogelgeluid niet uitgesloten. Vogels gebruiken hun zang of roep namelijk om rivalen te verjagen en een partner aan te trekken. Buiten het broedseizoen worden deze effecten niet verwacht. De onderzoeken naar effecten door het maskeren van het vogelgeluid zijn zonder uitzondering uitgevoerd in situaties waarbij sprake was van een permanente of regelmatige geluidsinvloed. Het betrof onderzoeken naar geluid door wegen, industrie of geluid van een stedelijke omgeving. Uit de onderzoeken bleek dat bij sommige soorten effecten optraden doordat de vogels hun roep aanpasten bijvoorbeeld door hogere frequenties te gebruiken of door luider te roepen. Tevens zijn effecten op broedsucces en verslechtering in kwaliteit van het broedgebied aangetoond in gebieden met een permanent hoge geluidsbelasting. Niet voor alle soorten zijn deze effecten aangetoond. Dooling en Popper (2016) concluderen dan ook dat uit recente onderzoeken blijkt dat permanente geluidsverstoring door verkeer verschillende effecten bij verschillende soorten veroorzaakt. Bij sommige soorten treden negatieve effecten op terwijl bij andere soorten geen effecten zijn aangetoond. Er zijn geen onderzoeken bekend naar effecten door maskering bij een incidentele geluidsinvloed zoals bij evenementen. De evenementen hebben per definitie een tijdelijk en incidenteel karakter. Bovendien zingen de meeste vogels in frequenties die relatief hoog zijn en daardoor minder ver dragen. Gelet op het voorgaande is een permanent effect door maskering van zang/roep onwaarschijnlijk.

Incidentele geluidsverstoring zoals bij evenementen kan mogelijk leiden tot schrikreacties of stress bij vogels. Het geluid moet dan wel goed hoorbaar zijn voor vogels. Vogels horen over het algemeen slechter dan mensen (uilen uitgezonderd) en zijn niet voor alle frequenties even gevoelig. Uit onderzoeken naar incidentele geluidsverstoring bij vogels komt naar voren dat vogels zelden hun nest verlaten en als dat het geval is, relatief snel weer terugkeren.

Bijvoorbeeld Brown (1990) onderzocht het geluid van vliegtuigen bij broedkolonies van sterns die niet gewend waren aan vliegtuigen. Hieruit bleek dat de vogels bij geluidssterkte tussen 65 en 90 dB wel reageerden op het geluid maar de reactie bestond uit het kijken in de richting van de geluidsbron. Schrik- of vluchtreacties werden pas bij de hogere geluidssterkte waargenomen (significant meer schrik- en vluchtreacties boven de 90 dB). Echter, ook bij deze hogere geluidssterkte bleef meer dan 80% van de broedkolonie op het nest zitten. De vogels die vluchtten

kwamen ook weer terug op het nest. Delaney et al. (2011) en Pater et al. (1999, 2001) onderzochten de reacties van broedende spechten op geluiden van militaire acties (schieten, helikopters, granaten). Pas bij geluidssterktes van 79 dB tot 103 dB werd waargenomen dat enkele spechten het nest verlieten. Deze spechten keerden relatief snel weer terug naar het nest en er was geen effect op nestsucces. Onderzoek naar evenementen op het TT circuit Assen (Henkens et al., 2012) heeft de effecten in kaart gebracht van tweemaal een driedaags evenement op het circuit. Binnen het broedgebied van vogels lag het geluidsniveau door de evenementen tussen de 75 dB(A) en 85 dB(A). Uit de resultaten van het TT onderzoek bleek dat twee evenementen van elk drie achtereenvolgende dagen in deze maanden niet leidt tot een negatief effect op broedende vogels.

Gelet op het voorgaande wordt een permanent effect door geluidsverstoring niet verwacht. Niet op het individu of nestgeval en daardoor met zekerheid niet op de staat van instandhouding.

2.2.3 Conclusie

Voorwaarden uit de geluidswetgeving of –beleid behoeven geen aanscherping t.b.v. natuur. Geluid vanuit evenementen is afgestemd op het menselijk gehoor. Veel diersoorten zoals bijvoorbeeld vleermuizen horen anders dan mensen. Om geluidseffecten op dieren te beoordelen is per soortgroep een aparte geluidsberekening nodig (zonder de (A) weging van voor mensen relevante frequenties). Uit deze berekeningen komt doorgaans een hogere bovengrens in decibel uit. Voor geluid gelden daarom geen aanvullende voorwaarden vanuit ecologie.

2.3 Effectbeoordeling en voorwaarden optische verstoring

Menselijke aanwezigheid en inzet van materieel soorten kunnen verstoren. Het betreft vooral schrikreacties en het (tijdelijk) verlaten van nest of verblijfplaats als mensen deze locaties te dicht benaderen. Door voorafgaand aan de opbouw van het evenement een veldcheck uit te voeren wordt in kaart gebracht of (onverwachte) broedgevallen of verblijfplaatsen van gevoelige soorten aanwezig zijn. Een deskundige op het gebied van ecologie geeft vervolgens aan hoeveel afstand aangehouden moet worden en waar afschermende hekken noodzakelijk zijn. Zowel verstoring als aantasting van verblijfplaatsen wordt daardoor voorkomen. In principe is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor de veldcheck, de initiatiefnemer dient aan te tonen dat er geen beschermde soorten worden verstoord.

Uit te voeren onderzoek	- Veldcheck door ecooloog, één tot max. tien dagen voorafgaand aan de opbouw
Te nemen maatregelen	- Op basis van resultaten veldcheck voldoende afstand houden van broedende vogels, verblijfplaatsen van soorten - Afstand is afhankelijk van locatie en aanwezige soort - Plaatsen van afgeschermd hekken - Voorgaande maatregelen worden onder toezicht van een ecooloog uitgevoerd

2.4 Effectbeoordeling en voorwaarden bodemverdichting en betreding

Door de aanwezigheid van veel mensen, stands, tenten etc. en de inzet van materieel kan de vegetatie worden vertrapt of beschadigd en de bodem worden verdicht. Volgens het beleid van de gemeente Utrecht mag binnen de kroonprojectie (+ 1,5 m), zonder aanvullend onderzoek/maatregelen, geen grote objecten of opslag worden geplaatst. Ook mag, indien de ondergrond onverhard/ongefundeerd is, niet met motorvoertuigen door de kroonprojecties (+1,5 m) of over de wortels van de bomen gereden en/of geparkeerd worden. Een verdichte bodem kan niet alleen tot negatieve effecten leiden op bomen maar ook op de bloemrijkdom en insectenleven. Op alle locaties kan dit optreden. De kennis over (effecten van) bodemverdichting is nog volop in ontwikkeling. Het is aan te raden om ruimte te laten voor nieuwe kennis en maatregelen over dit onderwerp. De hierna volgende maatregelen kunnen in alle locaties worden genomen.

Uit te voeren onderzoek	- Onderzoek van Tauw heeft in kaart gebracht waar voor verdichting gevoelige delen aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek is in principe niet nodig. - Wij adviseren om per locatie de situatie nader te onderzoeken m.b.t. bomen en bodemverdichting.
Te nemen maatregelen	- Evenementen beperken tot de gazons. - Delen met aangepast hooilandbeheer niet gebruiken of betreden.* - Gebruik zo veel mogelijk de verharde delen als aan-en afvoerroute voor zowel materieel als bezoekers. - Gebruik voor rijroutes steeds dezelfde route. Meeste bodemverdichting vindt plaats bij de eerste betreding. - Aansluiten bij de ontwikkelingen op dit gebied (aandrijfkraften over wielen verdelen, inzet van lichtere machines, lage bandenspanning, dubbele banden of banden met weinig tot geen profiel, takkenmatten of rijplaten gebruiken) - Herstelmaatregelen bij schade door nieuwe graszoden, beluchten, bemesten of zaaien.

* Gebruik van de hooilanden is alleen mogelijk na aanvullend onderzoek en in overleg met de beheerder. Gebruik van deze hooilanden is daarom niet aan te raden.

3 Toetsing

3.1 Gagelbos

3.1.1 Biotoopbeschrijving

Het Gagelbos bestaat uit een afwisseling van bos, open weides, water en moeraszones. Er zijn picknickweides, een speelbos en door bijna het gehele gebied zijn (slinger) paden aanwezig voor wandelaars en/of fietsers. In het grootste deel van het gebied zijn honden toegestaan, aan de westkant en oostkant bevinden zich losloopgebieden voor honden. De graslanden zijn omringd door bosjes, water en rietkragen. Stroken van grasland worden afgewisseld met ruigten en bos. In het gehele gebied zijn geschikte broedplaatsen voor vogels aanwezig. Tevens bieden de bossen, ruigten en moerassen schuilgelegenheden en leefgebieden voor andere beschermde soorten zoals zoogdieren (vos, das, marters, muizen konijnen etc.), amfibieën en de ringslang. Het gehele park is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De watergangen bieden geschikt biotoop voor bijzondere libellensoorten als de gevlekte witsnuitlibel. Tenslotte is de locatie door zijn natuurfunctie ook van betekenis voor vlinders en bijen.

Gelet op het voorgaande kunnen in bijna het gehele park gevoelige natuurwaarden aanwezig zijn.

3.1.2 Risico's per natuurwaarde samengevat

Flora

Door de Wnb beschermde soorten planten worden niet in het Gagelbos verwacht. Voor zogenoemde Utrechtse soorten biedt het Gagelbos geschikt biotoop. Zo kunnen in de watergangen zwanenbloem, dotterbloem en waterdrieblad groeien. De moeraszones en vochtige hooilanden zijn geschikt voor de rietorchis. De biotopen moeten tijdens evenementen worden ontzien. Echter gelet op de natte omstandigheden zijn dit geen geschikte locaties voor evenementen.

Vogels

In het gehele park kunnen vogels broeden. De bossen, de struwelen, rietkragen, hooilanden zijn geschikt voor veel soorten vogels. Verschillende bossen, ruigten en rietkragen zijn slecht toegankelijk voor mensen. Hierdoor is dit park ook voor de meer verstoringsgevoelige soorten geschikt. Alleen in delen met intensieve recreatie zoals de picknickweides worden geen of minder verstoringsgevoelige soorten verwacht. Gelet op het voorgaande moeten evenementen in het gehele park rekening houden met broedende vogels.

Vissen

Er zijn veel watergangen aanwezig. In de omgeving zijn waarnemingen van de grote modderkruiper bekend. De watergangen zijn geschikt leefgebied voor deze Wnb soort. De watergangen zijn eveneens geschikt leefgebied voor de Utrechtse soorten kleine modderkruiper en bittervoorn. Evenementen worden gehouden op de grasvelden, de watergangen blijven onaangetast (geen lozingen op de watergangen). Blijvende effecten op het leefgebied van deze soorten zijn uitgesloten.

Vlinders, bijen en libellen

Vlinders en bijen zijn met name te verwachten in de bloemrijke hooilanden. Verspreid over het gebied groeien voor bijen belangrijke planten zoals grote kattenstaart, grote wederik en veldlathyrus. De watergangen en moeraszones zijn geschikt leefgebied voor bijzondere libellensoorten zoals de gevlekte witsnuitlibel. De bloemrijke hooilanden en moeraszones moeten tijdens evenementen worden ontzien.

Amfibieën en reptielen

De watergangen, moeraszones en vochtige hooilanden bieden geschikt habitat voor beschermde amfibieën en reptielen (ringslang). Deze leefgebieden moeten tijdens evenementen worden ontzien.

Grondgebonden zoogdieren

In bijna het gehele park is geschikt leefgebied aanwezig voor zoogdieren. Voor zowel grote zoogdieren als ree, vos en das tot kleinere soorten (marters, konijnen, hazen, muizen, spitsmuizen) is in het gehele park geschikt leefgebied aanwezig. De watergangen met dichte oevervegetaties zijn in potentie geschikt voor de waterspitsmuis. Voorafgaand aan evenementen moeten verblijfplaatsen in kaart worden gebracht en maatregelen worden genomen om effecten te voorkomen.

Vleermuizen

Er zijn geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in bomen. De aanwezige bunkers zijn mogelijk geschikt als winterverblijfplaats. Bovendien is de gehele locatie zeer geschikt als foerageergebied door de afwisseling in bossen met beschutte open gebieden en watergangen. Tijdens evenementen zijn daarom maatregelen noodzakelijk om effecten te voorkomen. Het betreft met name maatregelen om effecten door licht te voorkomen zoals het niet direct aanlichten van bomen en watergangen.

Betreding

- Verspreid over het gebied zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft hooilanden, moerasvegetaties en oeverzones. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Een groot deel van het gebied bestaat uit bos waardoor het ongeschikt is voor grote evenementen.
- De grasvelden zijn niet aangelegd voor grootschalige evenementen. De locatie ligt laag en de grondwaterstand is relatief hoog. Onder natte omstandigheden zal deze bodem door betreding snel verdichten. De herstelperiode bedraagt tijdens natte omstandigheden daarom relatief lang.
- Het gebruik van de paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten door betreding.

3.1.3 Geschiktheid voor evenementen

In bijna het gehele gebied worden gevoelige natuurwaarden verwacht. Voor een grootschalig evenement is voor deze locatie daarom altijd een nader onderzoek nodig naar de effecten op de natuur. Hierbij dient rekening gehouden te worden met veel en mogelijk voor de evenementenorganisatie ingrijpende maatregelen zoals verplaatsen van podia of ontoegankelijk maken van grote delen van het gebied. Kleinschalige evenementen zoals barbecues of een buurtfeest zijn vergelijkbaar met de al bestaande dagelijkse recreatieve druk. Deze activiteiten zijn daarom in delen (bijvoorbeeld de picknickweides) wel mogelijk. Het gebruik van de verharde paden, bijvoorbeeld hardlooppwedsstrijden, is tevens mogelijk zonder effecten. In onderstaand figuur is in groen weergegeven welk deel geschikt is voor grootschalige evenementen op basis van ecologie.

Figuur 3.1 Geschiktheid van het Gagelbos (binnen gemeente Utrecht) voor evenementen
(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.1.4 Voorwaarden en maatregelen

In het Gagelbos is bij grootschalige evenementen altijd een nader onderzoek nodig naar de effecten op de natuur. Gelet op de aanwezigheid van vele beschermde soorten in bijna het gehele gebied dient rekening gehouden te worden met veel en mogelijk ingrijpende maatregelen. Gelet hierop is het niet mogelijk om op voorhand maatregelen te geven waardoor effecten worden voorkomen.

Herstelperiode

Gelet op het voorgaande is het niet waarschijnlijk dat op deze locatie regelmatig grootschalige evenementen plaatsvinden. Mocht uit onderzoek blijken dat een evenement mogelijk is, dan is minimaal een herstelperiode van 8 weken noodzakelijk. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.2 Ruigenhoek

3.2.1 Biotoopbeschrijving

Ruigenhoek is een recreatiegebied met een open en waterrijk landschap. Er vindt veel recreatie plaats. In het gebied zijn diverse voorzieningen aangelegd zoals fiets-, ruiter- en wandelpaden en picknickplaatsen. Daarnaast zijn een skatepark, voetbal- en basketveld en een klimtoestel voor kinderen aanwezig en een waterpark met speelelementen. Het gebied kenmerkt zich door open graslanden met vele watergangen. Er is een bomenweide aanwezig maar in het overgrote deel van het gebied zijn relatief weinig bomen en opgaande begroeiing aanwezig. Hierdoor heeft het gebied zijn open polderlandschap behouden.

Gelet op de hoge recreatiedruk zijn veel delen in het gebied minder geschikt als leefgebied voor soorten. In de rustige delen biedt echter leefgebied voor een verscheidenheid aan (beschermde) soorten. Vogels kunnen broeden in de bomen, aan de oevers van watergangen maar ook in de rustige graslanden. De geschiktheid van de graslanden als broedgebied hangt samen met het maaibeheer en de recreatiedruk. De watergangen en oevers bieden leefgebied voor libellen, amfibieën en de ringslang. Tevens zijn er in de rustige delen leefgebieden voor andere beschermde soorten aanwezig zoals zoogdieren (vos, das, marters, muizen konijnen etc.). Het gehele gebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Tenslotte heeft het gebied door de aanwezigheid van verschillende kruidensoorten ook betekenis voor vlinders en bijen.

3.2.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

De aanwezigheid van door Wnb beschermde soorten is op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop uitgesloten. De Utrechtse soorten zwanenbloem, grote kaardenbol en dotterbloem kunnen aan oevers en dijkhellingen groeien. Dit zijn locaties die tijdens evenementen eenvoudig ontzien kunnen worden.

Vogels

De bomen, ruigten, oevers en graslanden in het gebied zijn geschikte nestlocaties voor vogels. De graslanden waar veel recreatie plaatsvindt waaronder het uitlaten van honden zijn, gelet op deze verstoring, niet geschikt voor broedende vogels. De aanwezigheid van broedende vogels in de graslanden is afhankelijk van het maaibeheer. In dit gebied moeten evenementen altijd worden afgestemd met het maaibeheer van de graslanden.

Vissen

In het gebied zijn veel watergangen aanwezig. In de omgeving van het gebied zijn waarnemingen van de grote modderkruiper bekend. De watergangen in het gebied zijn geschikt leefgebied voor deze Wnb soort. Evenementen worden gehouden op de grasvelden, blijvende effecten op het leefgebied van deze soort zijn uitgesloten.

Vlinders, bijen en libellen

Verspreid over het gebied groeien langs oevers, voor bijen belangrijke planten zoals grote kattenstaart, grote wederik en veldlathyrus. De watergangen zijn geschikt leefgebied voor bijzondere libellensoorten zoals de gevlekte witsnuitlibel. Evenementen dienen daarom de watergangen en oevers te ontzien.

Amfibieën en reptielen

De watergangen, moeraszones en vochtige hooilanden bieden geschikt habitat voor beschermde amfibieën en reptielen (ringslang). Deze delen worden tijdens evenementen daarom ontzien.

Grondgebonden zoogdieren

Voor zowel grote zoogdieren als ree, vos en das tot kleinere soorten (marters, konijnen, hazen, muizen, spitsmuizen) is in de rustige delen van het gebied geschikt leefgebied aanwezig. De delen met een hoge recreatiedruk (veel wandelaars en loslopende honden) zijn gelet op deze verstoring niet geschikt als leefgebied voor deze soorten.

Vleermuizen

In het gebied zijn geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in bomen. De aanwezige bunkers zijn mogelijk geschikt als winterverblijfplaats. Bovendien is het gehele gebied geschikt als foerageergebied. Tijdens evenementen is het daarom noodzakelijk hiermee rekening te houden. Met name verstoring door licht is een mogelijk effect op vleermuizen. Hiervoor zijn relatief eenvoudige maatregelen voor te nemen zoals het aanpassen van verlichting: waar mogelijk vleermuisvriendelijke rode verlichting, het niet direct aanlichten van bomen en watergangen.

Betreding

- Verspreid over het gebied zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft hooilanden, moerasvegetaties en oeverzones. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Aangezien het overgrote deel uit grasland bestaat zijn er maar weinig knelpunten t.a.v. bomen.
- De grasvelden zijn niet aangelegd voor grootschalige evenementen. Onder natte omstandigheden zal deze bodem door betreding snel verdichten. De herstelperiode bedraagt tijdens natte omstandigheden daarom relatief lang.
- Het gebruik van de paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten door betreding.

3.2.3 Geschiktheid voor evenementen

In dit gebied zijn verschillende beschermde soorten aanwezig. Deze komen verspreid over het gebied voor, maar met name in de meer rustige delen. In de delen van het gebied vindt veel recreatie plaats waaronder wandelaars met (loslopende) honden, zijn effecten op beschermde soorten minder waarschijnlijk. Vogels kunnen in de graslanden broeden, de aanwezigheid van broedgevallen zal echter afhankelijk zijn van het maaibeheer.

Figuur 3.2 Geschiktheid van het Ruigenhoek voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.2.4 Voorwaarden en maatregelen

Samengevat zijn in dit gebied evenementen mogelijk in de delen met een relatief hoge recreatiedruk. Desalniettemin zal door de aanwezigheid van de verschillende beschermde soorten, bij elk evenement een nader onderzoek nodig zijn. Bovendien kan een evenement pas plaatsvinden als de graslanden gemaaid zijn.

Herstelperiode

Gelet op het voorgaande is het niet waarschijnlijk dat op deze locatie regelmatig grootschalige evenementen plaatsvinden. Indien uit onderzoek blijkt dat een grootschalig evenement mogelijk is dan geldt een herstelperiode van bij voorkeur acht weken. De herstelperiode is afhankelijk van de weersomstandigheden en het type evenement. De acht weken zijn daarom een indicatie, het herstel kan afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement korter duren. Het gebruik van verschillende delen van het park, waarbij steeds een ander deel wordt belast, biedt ook mogelijkheden voor een kortere herstelperiode. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.3 Haarrijnseplas

3.3.1 Biotoopbeschrijving

De Haarrijnseplas bestaat uit twee naast elkaar gelegen plassen die samen een oppervlakte van ongeveer 90 hectare hebben. De plassen worden van elkaar gescheiden door de Maarssenseweg. De plassen hebben zowel in de zomer als in de winter een belangrijke functie voor watervogels zoals eenden en ganzen. Rondom de oevers van de plassen liggen weilanden en moerasgedeelten. Deze groene zone rondom de plassen is leefgebied voor een verscheidenheid aan soorten. Een deel van de zuidelijk plas is ingericht als recreatiestrand. In dit afgeschermd deel van de plas kan men zwemmen. Het recreatie gedeelte heeft een zandstrand en een ligweide met speel en sport voorzieningen. Het recreatiestrand is open tussen zonsopgang en zonsondergang. Op het recreatiestrand worden tijdens het zwemseizoen weinig tot geen verstoringsgevoelige soorten verwacht. Het zwemseizoen loopt van 1 mei tot 1 oktober en het strandbad is open tussen zonsopgang en zonsondergang.

3.3.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

De aanwezigheid van door Wnb beschermde soorten is op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop uitgesloten. De Utrechtse soorten dotterbloem, grote kaardenbol, rietorchis en zwanenbloem kunnen in de moeraszones aan de zuidelijke oevers groeien. Op het recreatiestrand worden deze soorten niet verwacht.

Vogels

De bomen, ruigten, oevers, moeraszones en graslanden in het gebied zijn geschikt als nestlocatie voor veel vogelsoorten. Uitzondering hierop is het recreatiestrand aan de noordelijke oever. Hier is weinig beschutting en veel verstoring door recreanten. In dit gedeelte wordt geen knelpunt met broedvogels verwacht. Graslanden (die mogelijk als parkeerplaatsen worden gebruikt) kunnen geschikt zijn voor broedende (weide)vogels. Hierdoor is voorafgaand een broedvogelcheck nodig om te bepalen of op deze graslanden of in de nabijheid van het recreatiestrand broedende vogels aanwezig zijn.

Vissen

Door Wnb beschermde soorten worden gelet op verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop echter niet verwacht.

Vlinders, bijen en libellen

In de hooilanden en oeverzones in het zuidelijke deel groeien voor bijen belangrijke planten zoals grote kattenstaart en veldlathyrus. Deze bloemrijke gebieden zijn tevens van belang voor vlinders. Wilde reseda is een belangrijke plant voor bijen en komt vooral voor op omgewerkte of braakliggende grond e.d. Aangezien aan de noordelijke oever recent graafwerkzaamheden zijn uitgevoerd, is geschikt biotoop voor deze plant aanwezig. Na verloop van tijd zal het geschikte biotoop echter dichtgroeien waardoor de plant weer verdwijnt. De moeraszone in het zuiden is zeer geschikt voor libellen. Voorgenoemde locaties zijn niet geschikt voor evenementen.

Amfibieën en reptielen

De watergangen en moeraszones aan de zuidelijke oever zijn geschikt habitat voor beschermde amfibieën (waaronder rugstreeppad) en reptielen (ringslang).

Grondgebonden zoogdieren

De zuidelijke oever biedt voor een verscheidenheid aan soorten een geschikt leefgebied. Alleen op het recreatiestrand is gelet op het gebruik en het biotoop geen geschikt leefgebied aanwezig.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verwacht door de afwezigheid van geschikte gebouwen of bomen. Het open water en de beschutte zuidelijke oever zijn een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Deze delen dienen onbelicht te blijven.

Betreding

- Verspreid over het gebied zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft hooilanden, moerasvegetaties en oeverzones. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Het overgrote deel van het gebied bestaat uit open water, zand of moeraszones waardoor er maar weinig knelpunten ten aanzien van bomen zijn.
- Het geschikte terrein bestaat uit ligweides en zandstrand. Negatieve effecten door betreding zijn niet te verwachten. De herstelperiode is relatief kort.
- Het gebruik van de paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten door betreding.

3.3.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande is alleen het recreatiestrand geschikt voor evenementen.

Figuur 3.3 Geschiktheid van Haarrijnseplas voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.3.4 Voorwaarden en maatregelen

- Het recreatiestrand wordt omringd door diverse soorten groen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor vogels. Voorafgaand aan evenementen dient er daarom een broedvogelcontrole plaats te vinden. Tijdens de broedvogelcheck worden eventuele nestlocaties vastgesteld en terreinspecifieke maatregelen voorgesteld, zoals afscherming door middel van hekken.
- Verlichting niet richting open water richten. Hierdoor worden negatieve effecten voor vleermuizen voorkomen.
- Buiten het recreatiestrand zijn geen geschikte locaties voor evenementen. Hier zijn veel natuurwaarden aanwezig. Voor een evenement op deze locaties zal altijd een grondig natuuronderzoek uitgevoerd moeten worden en daar zullen waarschijnlijk ingrijpende maatregelen uit volgen.

Herstelperiode

Alleen op het recreatiestrand zijn grootschalige evenementen mogelijk. Gelet op het biotoop en het gebruik van dit recreatiestrand is geen herstelperiode noodzakelijk.

3.4 Julianapark

3.4.1 Biotoopbeschrijving

In het Julianapark is één groot grasveld aanwezig. Het merendeel van het park bestaat uit (oude) parkbossen en bossingels. Verspreid door het parkbos en bossingels zijn kleinere grasvelden aanwezig. De bomen zijn oud en groot. De grasvelden worden regelmatig gemaaid.

Op enkele plekken maar met name aan de randen van het park liggen plantsoenen met (sier)heesters, struweel en vaste (sier)planten. Tevens is een parkvijver en een dierenweide aanwezig.

3.4.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Het centrale grote gazon in het park wordt regelmatig gemaaid en kent een intensief recreatief gebruik. Op dit gazon worden geen beschermde planten verwacht. In de bossingels zijn mogelijk stinzenplanten zoals daslook (Utrechtse soort) aanwezig. Deze locaties worden, net als andere locaties met (aangeplante) sierplanten, standaard ontzien tijdens evenementen.

Paddenstoelen

In het Julianapark komt de Utrechtse soort witte galgordijnzwam voor. De soort staat op een grasveld met gazonbeheer nabij eiken. Deze locatie wordt ontzien bij evenementen en staat op de kaart (figuur 3.4) aangegeven als niet geschikt.

Vogels

De bomen en struweel in het gebied zijn broedgebied voor verschillende soorten vogels. De bomen zijn oud en groot en bieden onder andere geschikte nestlocaties voor spechten. Omdat het Julianapark een druk bezocht park is en van nature al veel recreatie kent, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Het aanwezige water is geen geschikt biotoop voor beschermde vissen. Effecten zijn uitgesloten.

Vlinders, bijen en libellen

Afgezien van de borders en struwelen met bloeiende planten heeft het park geen specifieke betekenis voor vlinders of bijen. Doordat bloemrijke gedeelten tijdens evenementen worden ontzien, zijn effecten uitgesloten. Het water is geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten.

Amfibieën en reptielen

In het Julianapark komen geen reptielen voor. Het struweel en de bosgedeelten met onderbegroeiingen en strooisellagen zijn geschikt leefgebied voor algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. De gazons zijn voor deze soorten niet geschikt als leefgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Het struweel en bosgedeelten met onderbegroeiingen en strooisellagen is geschikt leefgebied voor algemene soorten egel en verschillende soorten muizen en spitsmuizen. De gazons zijn voor deze soorten niet geschikt als leefgebied.

Vleermuizen

Het park is geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De oude bomen in het park bieden geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende soorten zoals de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft aangeplante plantsoenen. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Hierdoor blijven relatief kleine delen van gazon over. Hierdoor zijn alleen de gazons en dan met name het centrale grote gazon, geschikt voor evenementen.
- Het grote gazon wordt al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.4.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande is alleen het grote gazon geschikt voor evenementen. De paden in het park kunnen gebruikt worden zonder negatieve effecten.

Figuur 3.4 Geschiktheid van het Julianapark voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.4.4 Voorwaarden en maatregelen

Voor evenementen in het Julianapark zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- De bossingels, parkbossen, stinzen, sierplanten, heesterbeplanting en het gazon met franjeamaniet worden niet betreden tijdens evenementen
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen mogen bomen die geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen niet worden verlicht. Tevens worden boomgroepen/rijen en het water (geschikt als foerageergebied) niet te belicht tijdens evenementen.

Herstelperiode

Alleen op het gazon zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.5 Park Transwijk

3.5.1 Biotoopbeschrijving

Park Transwijk is een stadspark in de binnenstad van Utrecht met o.a. grasvelden, bomen en veel perken/oevers met stinzenplanten en heesters. De bomen zijn oud en groot. De grasvelden worden regelmatig gemaaid. Tevens is een dierenweide en een parkvijver aanwezig.

3.5.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. De grasvelden zijn omsingeld door paden en verhardingen. Het gras wordt regelmatig gemaaid en een deel van het grasveld wordt gedraineerd. De stinzenbeplanting, rozen en (sier)heesters zijn aangeplant en kunnen sowieso niet betreden worden tijdens een evenement. Nadelige effecten op beschermde plantensoorten zijn daarom niet te verwachten.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Ook de plekken met heesters zijn geschikt als broedlocatie voor vogels. Omdat het park zich midden in de binnenstad bevindt en een hoog recreatief gebruik kent, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Het aanwezige water is geen geschikt biotoop voor beschermde soorten vissen. Nadelige effecten op beschermde vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Afgezien van enkele border en struwelen met bloeiende planten heeft het park geen specifieke betekenis voor vlinders of bijen. Doordat bloemrijke gedeelten tijdens evenementen worden ontzien, zijn effecten uitgesloten. Het water is geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten.

Amfibieën en reptielen

In Park Transwijk komen geen reptielen voor. Het struweel en bosgedeelten met onderbegroeiingen en strooisellagen zijn geschikt leefgebied voor algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. De gazons zijn voor deze soorten niet geschikt als leefgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Het struweel en bosgedeelten met onderbegroeiingen en strooisellagen is geschikt leefgebied voor algemene soorten zoals de egel en verschillende soorten muizen en spitsmuizen. Verblijfplaatsen van konijnen zijn tevens in deze gedeelten te vinden. De gazons zijn voor deze soorten, behalve als foerageergebied voor konijnen, niet geschikt als leefgebied.

Vleermuizen

Het park is geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De oude bomen in het park bieden geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende soorten zoals de ruige dwergvleermuis.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding zoals hooilanden, sierplanten en stinzenplanten. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Hierdoor blijven relatief kleine delen van gazon over. Hierdoor zijn alleen de gazons geschikt voor evenementen.
- De gazons worden al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.5.3 Geschiktheid voor evenementen

In onderstaand figuur is in groen weergegeven welk deel van het park geschikt is voor evenementen op basis van ecologie. Zoals in de vorige paragraaf al aangegeven bevindt slechts een klein deel van het park zich niet onder de bomen. Dit deel, een grasveld, is wel geschikt voor evenementen. Het gebruik van de paden leidt niet tot negatieve effecten.

Figuur 3.5 Geschiktheid van het Park Transwijk voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.5.4 Voorwaarden en maatregelen

Voor evenementen in het park Transwijk zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- De watergangen, hooilanden en stinzen- en heesterbeplanting worden niet betreden tijdens evenementen
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen mogen bomen die geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen niet worden verlicht. Tevens worden boomgroepen/rijen en het water (geschikt als foerageergebied) niet te belicht tijdens evenementen.

Herstelperiode

Alleen op de grasvelden zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.6 Voorveldsepolder

3.6.1 Biotoopbeschrijving

Het park De Voorveldsepolder ligt aan de westkant van Utrecht, ingeklemd tussen de Sartreweg, de Biltsestraatweg, de A27 en de Biltse Rading. In het park liggen sportvelden, een camping, een manege, restaurants en Fort De Bilt Noord. Het eiland is in gebruik als recreatiegebied met klimtoestellen. Het wordt omgeven door een watergang met een breedte van ongeveer 10 meter. Midden op het eiland is een kleine 'strandje' aan een kleinere vijver. De meeste oevers zijn beschoeid. Het water is troebel en alleen op kleine stukken zijn waterplanten aanwezig. Er zijn oude en grote bomen aanwezig, waarvan enkele in vergaande staat van verrotting. In verschillende bomen zijn spechtengaten aanwezig. De aanwezige boomsoorten zijn voornamelijk zomereik, wilg, gewone es, met een onderbegroeiing aan hazelaar, eenstijlige meidoorn, gewone vlier, gewone braam, met daaronder vooral grote brandnetel en her en der geel nagelkruid. Het zuidwestelijke deel van de Voorveldsepolder is parkachtig ingericht met bosschages, knotwilgen en grasweides. Door het park lopen verschillende wandel- en fietspaden. In het plangebied liggen twee poelen en enkele watergangen.

3.6.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

De aanwezigheid van door Wnb beschermde soorten is op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop uitgesloten. De Utrechtse soorten dotterbloem, grote kaardenbol, daslook en zomerklokje groeien op enkele locaties in het park. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten op deze soorten voorkomen worden.

Vogels

In het gehele park zijn geschikte broedlocaties voor vogels aanwezig. De aanwezigheid van onder andere bomen, struikgewas, water en grasland zorgen voor veel geschikte broedgelegenheden voor algemene soorten. Rietkragen langs watergangen zijn onder andere voor rietzanger en kleine karekiet geschikt als broedlocatie. Watervogels als fuut en meerkoet kunnen op het water of aan de oevers hun nest bouwen. Aan een aantal bomen in het plangebied hangen nestkasten die vooral voor mezen geschikt zijn.

Vissen

Gelet op verspreidingsgegevens worden geen beschermde vissoorten verwacht. Nadelige effecten op beschermde vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Door de vele bloemrijke hooilanden en watergangen is het park zeer waardevol als leefgebied voor vlinders en libellen. Ook bijen profiteren van dit bloemrijke park waar onder andere de voor bijen belangrijke soorten als grote kattenstaart en veldlathyrus aanwezig zijn. Evenementen moeten daarom rekening houden met de oevers van de watergangen en de aanwezige hooilanden in het park.

Amfibieën en reptielen

Ringslang is in de nabijheid waargenomen maar komt niet in het park voor. Een deel van het park is zeer geschikt leefgebied voor amfibieën als gewone pad, bruine kikker en groene kikker. Het betreft de poelen in het park en de watergangen in de historische polder. De kwaliteit van de poelen en watergangen in de historische polder is goed. Maatregelen zijn nodig om effecten op amfibieën te voorkomen. In het overige deel van het park zijn de meeste sloten niet geschikt voor amfibieën omdat ze over een grote lengte zijn overgroeid met bomen en struiken. Hierdoor zijn de sloten beschaduwde met een diepe laag rottend blad. In deze sloten ontbreken waterplanten en fauna is nauwelijks aanwezig.

Grondgebonden zoogdieren

In het park kunnen diverse algemene soorten voorkomen zoals huisspitsmuis, veldmuis en bosmuis. Daarnaast is de eekhoorn regelmatig in het park waar te nemen. Deze soort heeft verblijfplaatsen hoog in de bomen. Opvallend zijn de waarnemingen van kleine marterachtigen in het park: bunzing, hermelijn en wezel zijn alle drie in het park aangetroffen. Verblijfplaatsen en essentiële onderdelen van het leefgebied van deze soorten bevinden zich vrijwel uitsluitend in opgaande begroeiing en ruigtes. Deze delen moeten tijdens evenementen worden ontzien.

Vleermuizen

In het park zijn veel bomen aanwezig die variëren in grootte. Stamdiameters tussen 30 en 80 cm zijn het meest aanwezig, maar er zijn enkele uitschieters tussen in de grootte van 80-200 cm. Enkele oudere bomen hebben holtes en/of spleten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook hangt er een groot aantal vleermuiskasten in het park. Er zijn veel bomen- of struikenrijen aanwezig die dienst zouden kunnen doen als opgaande geleidende elementen voor vleermuizen. Naast opgaande elementen kunnen watergangen ook dienst doen als oriëntatiemiddel. De begroeiing, grasvelden en paden kunnen voor alle soorten dienst doen als foerageergebied. Tevens kunnen de watergangen, naast een functie als vliegroute, ook dienst doen als foerageergebied. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen nadelige effecten echter wel kunnen voorkomen.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding zoals hooilanden. Evenementen zijn daarom alleen mogelijk als deze met het maaibeheer worden afgestemd. Hierbij worden tevens maatregelen afgestemd om verdichting van de bodem te voorkomen. Hooilanden kennen een lange herstelperiode.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. In het park zijn relatief veel (grote) bomen aanwezig. Daarom is een aanzienlijk deel van het park ongeschikt voor evenementen.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.6.3 Geschiktheid voor evenementen

In figuur 3.6 is in groen weergegeven welk deel van het park geschikt is voor evenementen op basis van ecologie. Alleen bepaalde grasvelden zijn voor evenementen geschikt. Echter alleen als de evenementen zijn afgestemd met het hooilandbeheer. Evenementen zijn op de hooilanden alleen mogelijk nadat de hooilanden zijn gemaaid (volgens het reguliere maaibeheer, er wordt niet extra gemaaid ten behoeve van evenementen).

Figuur 3.6 Geschiktheid van het Voorveldse polder voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.6.4 Voorwaarden en maatregelen

- Alleen op de graslanden zijn evenementen mogelijk en alleen na afstemming met beheerder van hooilanden. De watergangen en stinzen- en heesterbeplanting worden niet betreden tijdens evenementen
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen.
- Rond de potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen (bomen en vleermuiskasten) wordt voldoende ruimte behouden zodat een aanvliegroute voor eventueel aanwezige vleermuizen gewaarborgd blijft. Globaal gezien is een vrije ruimte van vijf meter onder en rond de verblijfplaats nodig.
- Bomen met potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen en vleermuiskasten worden niet aangelicht in de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst. Het open water wordt

evenmin aangelicht aangezien dit foerageergebied is (o.a. van de lichtgevoelige watervleermuis).

- De poelen en watergangen inclusief een deel van de oeverzone van ongeveer twee meter breed worden afgeschermd met zichtdichte hekken om verstoring door een verhoogde aanwezigheid en beweging van mensen en de aanwezigheid van kunstmatige lichtbronnen te voorkomen.

Herstelperiode

Gelet op het voorgaande is het niet waarschijnlijk dat op deze locatie regelmatig grootschalige evenementen plaatsvinden. Indien uit onderzoek blijkt dat een grootschalig evenement mogelijk is dan geldt een herstelperiode van bij voorkeur acht weken. De herstelperiode is afhankelijk van de weersomstandigheden en het type evenement. De acht weken zijn daarom een indicatie, het herstel kan afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement korter duren.

Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.7 Wilhelminapark

3.7.1 Biotoopbeschrijving

Het Wilhelminapark is een stadspark in de binnenstad van Utrecht met o.a. grasvelden, bomen en veel perken/oeveren met stinzenplanten en heesters. De bomen zijn oud en groot. Er zijn veel menselijke activiteiten in het park. Wandelaars, fietsers, mensen die hun hond uitlaten, bezoekers van het café met terras etc. In het zuiden van het park ligt een groot grasveld dat regelmatig wordt gemaaid.

3.7.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. Het gras wordt regelmatig gemaaid. De stinzenbeplanting en (sier)heesters zijn aangeplant en kunnen sowieso niet betreden worden tijdens een evenement. Nadelige effecten op beschermde plantensoorten zijn daarom niet te verwachten.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Ook de plekken met heesters zijn geschikt als broedlocatie voor vogels. Omdat het Wilhelminapark zich midden in de stad bevindt, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Beschermde soorten worden daarom niet verwacht. Nadelige effecten op beschermde vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Vlinders, bijen en libellen zijn te verwachten in de delen met heesters, vaste planten en bij water (libellen). Deze delen zijn ongeschikt om tijdens evenementen te betreden. Nadelige effecten zijn daarom uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

In het park komen geen reptielen voor. Het struweel en bosgedeelten met onderbegroeiingen en strooisellagen is geschikt leefgebied voor algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. De gazons zijn voor deze soorten niet geschikt als leefgebied.

Grondgebonden zoogdieren

In het park kunnen diverse algemene soorten voorkomen zoals huisspitsmuis, veldmuis en bosmuis. Verblijfplaatsen en essentiële onderdelen van het leefgebied van deze soorten bevinden zich vrijwel uitsluitend in opgaande begroeiing en ruigtes. Deze delen moeten tijdens evenementen worden ontzien. Daarnaast is de eekhoorn in het park waargenomen. Deze soort heeft verblijfplaatsen hoog in de bomen.

Vleermuizen

In het park kunnen bomen aanwezig zijn die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook kan het park dienen als foerageergebied en vliegroute. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen nadelige effecten worden voorkomen.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding zoals sierplanten en stinzenplanten. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. In het park zijn relatief veel (grote) bomen aanwezig. Het grasveld in het zuiden van het park bevindt zich voor het overgrote deel niet onder de bomen.
- De gazons worden al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.7.3 Geschiktheid voor evenementen

In onderstaand figuur is in groen weergegeven welk deel van het park geschikt is voor evenementen op basis van ecologie. Het gaat vooral om het grasveld in het zuiden van het park.

Figuur 3.7 Geschiktheid van Wilhelminapark voor evenementen (binnen het groene deel aan de randen wel rekening houden met bomen)

3.7.4 Voorwaarden en maatregelen

- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen bevelen we aan om de bomen en het water niet te belichten tijdens evenementen.
- De stinzen- en heesterbeplanting worden niet betreden tijdens evenementen.
- Geen zware betreding onder de boomkronen aan de randen van het grasveld.

Herstelperiode

Alleen op het gazon zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.8 **5.1.2E** -Alexanderpark

3.8.1 **Biotoopbeschrijving**

In het **5.1.2E** -Alexanderpark zijn verschillende biotopen aanwezig: bomenrijen, grasland, braakliggend terrein, en zones met heesters en vaste planten. De bomen zijn recent geplant en hebben een kleine boomkroon. Op dit moment zijn de bomen daardoor nog niet geschikt als broedplaats voor vogels. In de toekomst, als de bomen gegroeid zijn, kan dit wel een licht risico opleveren. Het grasland is ongeschikt als habitat voor beschermde plant- en/of diersoorten. Er lijken twee soorten maaibeheer plaats te vinden. Het meest zuidelijke deel van het park is lager gelegen dan de rest van het park en is daardoor vochtiger. Dit maakt dit veld enerzijds minder geschikt voor evenementen, en anderzijds biedt het meer potentie voor ecologie. De delen met vaste planten en heesters zijn geschikt als broedplek en schuilgelegenheid voor vogels. Dit geldt ook voor de delen die zijn ingetekend als hooiland. Het nu nog braakliggende terrein staat op de kaart ingetekend als hooiland. In het park vindt recreatie plaats. Er zijn onder andere mensen die honden uitlaten, hardlopers en er wordt gevlogen met drones. Verstoringsgevoelige diersoorten worden daarom niet in het park verwacht. Het park heeft (nog) geen belang voor vleermuizen.

3.8.2 **Risico's per soortgroep samengevat**

Flora

De delen met heesters en vaste planten zijn aangeplant. Deze delen zijn voor evenementen ongeschikt. Het grasland en hooiland worden beide gemaaid. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten is onwaarschijnlijk.

Vogels

De bomen in het gebied zijn nog te jong en klein om als broedplaats voor vogels te dienen. Als de bomen ouder zijn worden deze wel geschikt als nestlocatie. De gebieden met heesters en vaste planten zijn geschikt als broedlocatie voor diverse vogels. Nadelige effecten op vogels door evenementen zijn niet uit te sluiten. Om nadelige effecten voor vogels uit te sluiten zijn aanvullende maatregelen en voorwaarden nodig.

Vissen

Het park bevindt zich op het dak van de A2-tunnel, er zijn geen watergangen aanwezig in het park. Er zijn dus geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

Vlinders, bijen en libellen zijn te verwachten in de delen met heesters, vaste planten en in de hooilanden. Deze delen zijn ongeschikt om tijdens evenementen te betreden. Tevens wordt afstand gehouden van het aanwezige insectenhotel en honingbijenkast (indien nodig in overleg met de imker). Nadelige effecten zijn daarom uitgesloten. De hooilanden worden gemaaid conform maaibeheer. Evenementen vinden alleen plaats in deze delen, als dat al gebeurt, kort nadat er gemaaid is. Nadelige effecten door evenementen op vlinders, bijen of libellen zijn daardoor niet te verwachten.

Amfibieën en reptielen

Er is geen geschikt habitat aanwezig in het park voor beschermde amfibieën en reptielen. Nadelige effecten op beschermde amfibieën en reptielen zijn daarom uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

In het park kunnen diverse algemene soorten voorkomen zoals huisspitsmuis en bosmuis. Verblijfplaatsen en essentiële onderdelen van het leefgebied van deze soorten bevinden zich vrijwel uitsluitend in opgaande begroeiing zoals de delen met heesters en de hooilanden. Deze delen moeten tijdens evenementen worden ontzien.

Vleermuizen

In het park zijn nog geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Wel kunnen de dieren het park mogelijk gebruiken als foerageergebied. In de directe omgeving van het plan is veel alternatief groen aanwezig. Nadelige effecten op vleermuizen door evenementen worden in het Willem-Alexanderpark niet verwacht.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding zoals hooilanden, sierplanten en stinzenplanten. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Dit levert verder geen knelpunt op, slechts een klein oppervlakte van het park is bedekt met jonge bomen, met een kleine boomkroon. Als deze bomen groter worden wordt de zone die vrij moet blijven van zware belasting wel groter.
- De gazons worden al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.8.3 Geschiktheid voor evenementen

In onderstaand figuur is in groen weergegeven welk deel van het park geschikt is voor evenementen op basis van ecologie. Het gaat vooral om de grasvelden van het park.

Figuur 3.8 Geschiktheid van het Willem-Alexanderpark voor evenementen
(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.8.4 Voorwaarden en maatregelen

- De hooilanden en heesterbeplanting worden niet betreden tijdens evenementen.
- Activiteiten nabij de honingbijenkast in overleg met imker.
- Als de bomen ouder en groter zijn kunnen ze geschikt zijn als broedplaats voor vogels. Ook de delen van het park met struiken en heesters kunnen dienen als broedplaats voor vogels. We bevelen aan om dan voorafgaand aan evenementen een broedvogelcheck te laten plaatsvinden. Tijdens de broedvogelcheck worden eventuele nestlocaties vastgesteld en terreinspecifieke maatregelen voorgesteld, zoals afscherming door middel van hekken.

Herstelperiode

Alleen op het gazon zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.9 Amaliapark

3.9.1 Biotoopbeschrijving

Het Amaliapark kent grasvelden, stuken met bomen(rijen) en aangeplante heesters en vaste planten. Ook zijn er brede stroken met hooiland aanwezig. In deze hooilanden zijn bloem-mengsels ingezaaid die mogelijk beschermde plantensoorten bevatten. De bomen in het gebied zijn groter dan in het Willem-Alexanderpark en kunnen dienen als nestgelegenheid voor vogels.

3.9.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

In de ingezaaide hooilanden zijn mogelijk tabel 2-soorten (Utrechtse soorten) aanwezig. Bij betreding van deze hooilanden zijn negatieve effecten op beschermde planten niet uitgesloten. In de grasvelden worden beschermde soorten niet verwacht.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Ook de plekken met heesters zijn geschikt als broedlocatie voor vogels. Omdat het Amaliapark zich midden in een woonwijk bevindt, direct aan een doorgaande busbaan en fietspad ligt, en er sportfaciliteiten in het park aanwezig zijn, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Er zijn watergangen aanwezig in het park. Tijdens evenementen worden deze niet betreden of aangetast. Er zijn daardoor geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

Vlinders, bijen en libellen zijn mogelijk te verwachten in de hooilanden en in de delen met heesters en vaste planten. De hooilanden worden gemaaid conform maaibeheer. Evenementen vinden alleen plaats in deze delen, als dat al gebeurt, kort nadat er gemaaid is. Nadelige effecten door evenementen zijn daardoor niet te verwachten.

Amfibieën en reptielen

Er is geen geschikt habitat aanwezig in het park voor beschermde amfibieën en reptielen. Nadelige effecten op beschermde amfibieën en reptielen zijn daarom uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

In het park kunnen diverse algemene soorten voorkomen zoals huisspitsmuis en egel. Verblijfplaatsen en essentiële onderdelen van het leefgebied van deze soorten bevinden zich vrijwel uitsluitend in opgaande begroeiing zoals de delen met heesters en de hooilanden. Deze delen moeten tijdens evenementen worden ontzien.

Vleermuizen

In het park zijn nog geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Wel kunnen de dieren het park mogelijk gebruiken als foerageergebied. In de directe omgeving van het plan is

veel alternatief groen aanwezig. Nadelige effecten op vleermuizen door evenementen worden in het Amaliapark niet verwacht.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding zoals hooilanden, sierplanten en stinzenplanten. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Dit levert voor evenementen verder geen knelpunt op, er is genoeg open gebied.
- De gazons worden al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.9.3 Geschiktheid voor evenementen

In onderstaand figuur is in groen weergegeven welk deel van het park geschikt is voor evenementen op basis van ecologie. Het gaat vooral om de grasvelden van het park.

Figuur 3.9 Geschiktheid van het Amaliapark voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.9.4 Voorwaarden en maatregelen

- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen

voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.

- De hooilanden en heesterbeplanting worden niet betreden tijdens evenementen

Herstelperiode

Alleen op de grasvelden zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.10 Maximapark

3.10.1 Biotoopbeschrijving

Het Maximapark is het grootste park van Leidsche Rijn en ligt centraal in de wijk. Het park kent een zeer divers palet aan vegetatie en oevers. Zo zijn er onder andere grasvelden, hooilanden, vochtige oevers, riethooilanden, natte vegetatiedelen, struweel, bossingels, struiken, sierheesters, vaste planten en veel bomen aanwezig in het park. Veel delen van het park zijn daarom praktisch gezien niet begaanbaar voor een evenement of anderzijds ongeschikt in verband met ecologische risico's.

3.10.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

In onder andere de hooilanden zijn mogelijk beschermde plantensoorten (Utrechtse soorten) aanwezig. In het noordelijk deel met hooilanden komt bijvoorbeeld de karthuiser anjer voor. Bij betreding van deze hooilanden zijn negatieve effecten op beschermde planten niet uitgesloten. In de grasvelden worden beschermde soorten niet verwacht.

Vogels

De bomen en diverse bosschages, rietkragen en struiken in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Opmerkelijk is dat de steenuil in dit park broedt. Tijdens het broedseizoen dienen daarom maatregelen genomen te worden om effecten te voorkomen.

Vissen

Er zijn watergangen aanwezig in het park. Tijdens evenementen worden deze niet betreden of aangetast. Er zijn daardoor geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

Vlinders, bijen en libellen zijn mogelijk te verwachten in de hooilanden en in de delen met heesters en vaste planten. De hooilanden worden gemaaid conform maaibeheer. Evenementen vinden alleen plaats in deze delen, als dat al gebeurt, kort nadat er gemaaid is. Nadelige effecten door evenementen zijn daardoor niet te verwachten.

Amfibieën en reptielen

Er is divers geschikt habitat in het park aanwezig. Als hier evenementen worden gehouden zijn negatieve effecten niet uit te sluiten. Negatieve effecten kunnen voorkomen worden door op voor reptielen en amfibieën ongeschikte grasvelden evenementen te houden.

Grondgebonden zoogdieren

In de meeste delen van het park kunnen diverse algemene soorten voorkomen zoals huisspitsmuis en bosmuis, maar ook grotere soorten als konijn kunnen in het park geschikt leefgebied vinden. Verblijfplaatsen en essentiële onderdelen van het leefgebied van deze soorten bevinden zich vrijwel uitsluitend in opgaande begroeiing zoals de delen met heesters en de hooilanden. Deze delen moeten tijdens evenementen worden ontzien.

Vleermuizen:

In het park zijn bomen aanwezig zijn die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook kan het park dienen als foerageergebied en vliegroute. Nadelige effecten op vleermuizen zijn daarom niet uitgesloten. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen nadelige effecten echter wel kunnen voorkomen.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding zoals hooilanden, sierplanten en stinzenplanten. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Er zijn daarom diverse zones in het park die ontzien moeten worden om te voorkomen dat bomen nadelige effecten van evenementen ondervinden.
- De gazons worden al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.10.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het bovenstaande is alleen het gazon geschikt voor evenementen. Eventueel zouden de grasstroken rondom Anafora ook nog geschikt kunnen zijn. Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

Figuur 3.10 Geschiktheid van het Maximapark voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.10.4 Voorwaarden en maatregelen

- Het gazon wordt omringd door diverse soorten groen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor vogels. Voorafgaand aan evenementen dient er daarom een broedvogelcontrole plaats te vinden. Tijdens de broedvogelcheck worden eventuele nestlocaties vastgesteld en terreinspecifieke maatregelen voorgesteld, zoals afscherming door middel van hekken.
- Hooilanden alleen gebruiken voor evenementen direct na het maaien. Anders zijn negatieve effecten op beschermde flora en fauna niet uit te sluiten
- Plekken onder de boomkroon ontzien.

Herstelperiode

Alleen op het gazon zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.11 Berlijnplein

3.11.1 Biotoopbeschrijving

Op het Berlijnplein zijn enkele grasvelden aanwezig. Daarnaast zijn er verharde parkeerplaatsen en stoepen/wegen met aangeplante bomen. De bomen zijn recent geplant en hebben een kleine boomkroon. Op dit moment zijn de bomen daardoor nog niet geschikt als broedplaats voor vogels. In de toekomst, als de bomen gegroeid zijn, kan dit wel een licht risico opleveren. De grasvelden zijn door het maaibeheer en de relatief beperkte omvang ongeschikt als habitat voor beschermde plant- en/of diersoorten.

3.11.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. De grasvelden zijn relatief klein en omsingeld door wegen en verhardingen. Het gras wordt regelmatig gemaaid.

Vogels

De bomen in het gebied zijn nog jong en klein. Ze zijn daarom niet optimaal als broedplaats voor vogels. Echter in één boom is tijdens een veldbezoek een nest van een vogels aangetroffen. Omdat het Berlijnplein zich te midden van wegen en fietspaden bevindt zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Er zijn geen watergangen aanwezig. Er zijn dus geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

Er is door de afwezigheid van hooilanden, water, planten en struiken geen geschikt habitat voor vlinders, bijen en libellen aanwezig.

Amfibieën en reptielen:

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Grondgebonden zoogdieren

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Vleermuizen

In het gebied zijn nog geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. In de directe omgeving van het plan is echter veel groen aanwezig. Het is onwaarschijnlijk dat het Berlijn een essentieel foerageergebied is, aangezien het groen in de omgeving meer geschikt lijkt als foerageergebied. Nadelige effecten op vleermuizen door evenementen worden op het Berlijnplein niet verwacht.

Betreding

- Er zijn geen vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Dit levert voor evenementen verder geen knelpunt op, de bomen bevinden zich reeds op parkeerterreinen en stoepen/wegen

3.11.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande is het hele terrein is qua ecologie geschikt voor evenementen.

Figuur 3.11 Geschiktheid van het Berlinplein voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.11.4 Voorwaarden en maatregelen

We bevelen aan om voorafgaand aan evenementen een broedvogelcheck te laten plaatsvinden. Tijdens de broedvogelcheck worden eventuele nestlocaties vastgesteld en terreinspecifieke maatregelen voorgesteld, zoals afscherming door middel van hekken.

Herstelperiode

Gelet op het biotoop en het gebruik is geen herstelperiode noodzakelijk.

3.12 Lucasbolwerk

3.12.1 Biotoopbeschrijving

Het Lucasbolwerk is een stadspark in de binnenstad van Utrecht met o.a. grasvelden, bomen en veel perken/oeveren met stinzenplanten en heesters. De bomen zijn oud en groot. De grasvelden worden regelmatig gemaaid. Ten zuiden van de Lucasbrug is een deel van het park hoger gelegen op de oude stadswal. Vanwege de omvang van dit gedeelte van het park (lang en smal) en de hoeveelheid bomen die er staan is dit deel van het park ongeschikt voor evenementen, ongeacht de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Dit deel is daarom ook niet meegenomen in de analyse met betrekking tot beschermde soorten.

3.12.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. De grasvelden zijn relatief klein en omsingeld door wegen en verhardingen. Het gras wordt regelmatig gemaaid. De stinzenbeplanting, rozen en (sier)heesters zijn aangeplant en kunnen sowieso niet betreden worden tijdens een evenement. Nadelige effecten op beschermde plantensoorten zijn daarom niet te verwachten.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Ook de plekken met heesters zijn geschikt als broedlocatie voor vogels. Omdat het Lucasbolwerk zich midden in de binnenstad bevindt, direct aan een doorgaande busbaan en diverse wegen en wandelpaden ligt, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Het park grenst direct aan de stadssingels van Utrecht. Er vindt op het moment al veel recreatie in het water plaats. Beschermde soorten worden daarom niet verwacht. Bovendien vinden evenementen niet plaats in het water en passen evenementen geen wijzigingen toe aan de watergang. Nadelige effecten op beschermde vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Vlinders, bijen en libellen zijn mogelijk te verwachten in de delen met heesters en vaste planten. Deze delen zijn ongeschikt om tijdens evenementen te betreden. Nadelige effecten zijn daarom uitgesloten.

Amfibieën en reptielen:

Geen geschikt habitat aanwezig in het park. Nadelige effecten zijn uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren:

In het park kunnen diverse algemene soorten voorkomen zoals huisspitsmuis en egel. Verblijfplaatsen en essentiële onderdelen van het leefgebied van deze soorten bevinden zich

vrijwel uitsluitend in opgaande begroeiing zoals de delen met heesters en de hooilanden. Deze delen moeten tijdens evenementen worden ontzien

Vleermuizen

In het park kunnen bomen aanwezig zijn die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook kunnen kan het park dienen als foerageergebied en vliegroute. De singel langs het park kan dienen als vliegroute voor onder andere de watervleermuis. Nadelige effecten op vleermuizen zijn daarom niet uitgesloten. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen nadelige effecten echter wel kunnen voorkomen.

Betreding

- Er zijn geen hooilanden aanwezig die gevoelig zijn voor betreding.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. In het park zijn relatief veel (grote) bomen aanwezig. Een klein deel van het park bevindt zich niet onder de bomen.
- De gazons worden al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.12.3 Geschiktheid voor evenementen

In figuur 3.12 is in groen weergegeven welk deel van het park geschikt is voor evenementen op basis van ecologie. Zoals in de vorige paragraaf al aangegeven bevindt slechts een klein deel van het park zich niet onder de bomen. Dit deel, een grasveld, is wel geschikt voor evenementen.

Figuur 3.12 Geschiktheid van het Lucasbolwerk voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.12.4 Voorwaarden en maatregelen

Voor evenementen in het Lucasbolwerk zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- De (oeveren van) watergangen en stinsen- en heesterbeplanting worden niet betreden tijdens evenementen
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen mogen bomen die geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen niet worden verlicht. Tevens worden boomgroepen/rijen en het water (geschikt als foerageergebied) niet te belicht tijdens evenementen

Herstelperiode

Alleen op het grasveld zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.13 Griftpark

3.13.1 Biotoopbeschrijving

Het Griftpark is een relatief nieuw park ten noorden van de Utrechtse binnenstad. In het park zijn veel grasvelden aanwezig, deels in combinatie met bomen. Ook kent het park een dierenweide, een restaurant, speelgebieden en een skatebaan. Het gebied in het centrum van het park, het “eiland”, kent een wat ruigere vegetatie in combinatie met enkele beelden. Vaste planten en heesters komen slechts op een paar plekken in het park voor.

3.13.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Het gras wordt regelmatig gemaaid en bevat geen beschermde soorten. Het ruigere gedeelte op het eiland zou enkele beschermde plantensoorten kunnen bevatten. Dit gedeelte kent echter ook hooilanden met een apart maaibeheer. Beschermde planten (Utrechtse soorten) zouden hier aanwezig kunnen zijn, maar we nemen aan dat evenementen alleen plaatsvinden kort nadat er gemaaid is. Verder zijn er muren in het park aanwezig met daarop beschermde muurplanten. Met aanvullende maatregelen/voorwaarden kunnen nadelige effecten op beschermde planten worden voorkomen.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Omdat het Griftpark een druk bezocht park is en van nature al veel recreatie kent, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen (zie paragraaf 3.5.4) kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

In het park zijn diverse watergangen aanwezig. Beschermde soorten worden daarom niet verwacht. Bovendien vinden evenementen niet plaats in het water en passen evenementen geen wijzigingen toe aan de watergang. Nadelige effecten op beschermde vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Vlinders, bijen en libellen zijn mogelijk te verwachten in de delen met heesters, hooilanden en vaste planten. Deze delen zijn ongeschikt om tijdens evenementen te betreden. Alleen na het maaien kunnen deze delen betreden worden tijdens evenementen. Nadelige effecten zijn daarom uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Geen geschikt habitat aanwezig in het park. Nadelige effecten zijn uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

In het park kunnen diverse algemene soorten voorkomen waaronder verschillende soorten muizen en spitsmuizen. Verblijfplaatsen en essentiële onderdelen van het leefgebied van deze soorten

bevinden zich vrijwel uitsluitend in opgaande begroeiing zoals de delen met heesters en de hooilanden. Deze delen moeten tijdens evenementen worden ontzien

Vleermuizen

In het park zijn bomen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook kan het park dienen als foerageergebied en vliegroute. De watergangen door het park kunnen dienen als vliegroute voor onder andere de watervleermuis. Nadelige effecten op vleermuizen zijn daarom niet uitgesloten. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen nadelige effecten echter wel kunnen voorkomen.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding zoals hooilanden, sierplanten en stinzenplanten. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Er zijn daarom diverse zones in het park die ontzien moeten worden om te voorkomen dat bomen nadelige effecten van evenementen ondervinden.
- De gazons worden al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.13.3 Geschiktheid voor evenementen

In onderstaand figuur is in groen weergegeven welk deel van het park geschikt is voor evenementen op basis van ecologie. Het gaat vooral om de grasvelden van het park.

Figuur 3.13 Geschiktheid van het Griftpark voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.13.4 Voorwaarden en maatregelen

- Om het risico van vandalisme uit te sluiten: delen met beschermde muurplanten ontoegankelijk maken tijdens evenementen.
- Centrum/eiland alleen betreden nadat er gemaaid is.
- De watergangen, hooilanden, stinzen- en heesterbeplanting worden niet betreden tijdens evenementen
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.

Herstelperiode

Alleen op de grasvelden zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.14 Lepelenburg

3.14.1 Biotoopbeschrijving

Park Lepelenburg is vergelijkbaar met het Lucasbolwerk. Het Lepelenburg is een stadspark in de binnenstad van Utrecht met o.a. grasvelden, bomen en veel perken/oevers met stinzenplanten en heesters. De bomen zijn oud en groot. De grasvelden worden regelmatig gemaaid, zijn gedraineerd en daarmee geschikt gemaakt voor evenementen.

3.14.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. De grasvelden zijn omsingeld door wegen en verhardingen. Het gras wordt regelmatig gemaaid. De stinzenbeplanting en (sier)heesters zijn aangeplant en kunnen sowieso niet betreden worden tijdens een evenement. Nadelige effecten op beschermde plantensoorten zijn daarom niet te verwachten.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Ook de plekken met heesters zijn geschikt als broedlocatie voor vogels. Omdat het Lepelenburg zich midden in de binnenstad bevindt, direct aan een doorgaande busbaan en diverse wegen en wandelpaden ligt, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Het park grenst direct aan de stadssingels van Utrecht. Er vindt op het moment al veel recreatie in het water plaats. Het aanwezige biotoop is niet optimaal voor beschermde vissoorten. Beschermde soorten worden daarom niet verwacht. Bovendien vinden evenementen niet plaats in het water en passen evenementen geen wijzigingen toe aan de watergang. Nadelige effecten op beschermde vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen:

Beschermde soorten zijn mogelijk te verwachten in de delen met heesters en vaste planten. Deze delen zijn ongeschikt om tijdens evenementen te betreden. Nadelige effecten zijn daarom uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Geen geschikt habitat aanwezig in het park. Nadelige effecten zijn uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

In het park kunnen diverse algemene soorten voorkomen waaronder verschillende soorten muizen en spitsmuizen. Verblijfplaatsen en essentiële onderdelen van het leefgebied van deze soorten bevinden zich vrijwel uitsluitend in opgaande begroeiing zoals de delen met heesters en de hooilanden. Deze delen moeten tijdens evenementen worden ontzien.

Vleermuizen

In het park zijn bomen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook kan het park dienen als foerageergebied en vliegroute. De singel langs het park kan dienen als vliegroute en foerageergebied voor onder andere de watervleermuis. Nadelige effecten op vleermuizen zijn daarom niet uitgesloten. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen nadelige effecten echter wel kunnen voorkomen.

Betreding

- Er zijn geen hooilanden aanwezig die gevoelig zijn voor betreding.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Er zijn daarom diverse zones in het park die ontzien moeten worden om te voorkomen dat bomen nadelige effecten van evenementen ondervinden.
- De gazons worden al veel betreden. Effecten door betreding op het gazon wordt daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.14.3 Geschiktheid voor evenementen

In onderstaand figuur is in groen weergegeven welk deel van het park geschikt is voor evenementen op basis van ecologie. Het gaat vooral om het centrale grasveld van het park. In de rest van het park staan veel bomen met boomkronen die in verband met gevaar voor verdichting ongeschikt zijn voor evenementen.

Figuur 3.14 Geschiktheid van Lepelenveld voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.14.4 Voorwaarden en maatregelen

- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen mogen bomen die geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen niet worden verlicht. Tevens worden boomgroepen/rijen en het water (geschikt als foerageergebied) niet te belicht tijdens evenementen
- De watergangen en stinzen- en heesterbeplanting worden niet betreden tijdens evenementen

Herstelperiode

Alleen op het grasveld zijn grootschalige evenementen mogelijk. Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en doorzaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

3.15 Maliebaan

3.15.1 Biotoopbeschrijving

De Maliebaan is een langgerekt park met doorgaande wegen, voetpaden, fietspaden met grasstroken en veel bomen. Een deel van de grasstroken is beplant met bloembollen.

3.15.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. De grasvelden zijn omsingeld door wegen en verhardingen. Het gras wordt regelmatig gemaaid. Nadelige effecten op beschermde plantensoorten zijn daarom niet te verwachten.

Paddenstoelen

Onder de linden op de Maliebaan groeit de Utrechtse soort witte galgordijnzwam. Voorafgaand aan evenementen dient een controle uitgevoerd te worden zodat de groeilocaties worden ontzien.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Omdat de Maliebaan zich midden in de binnenstad bevindt, direct aan doorgaande wegen, fietspaden en wandelpaden ligt, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Er zijn geen watergangen aanwezig. Nadelige effecten op beschermde vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Het park biedt geen geschikt habitat voor vlinders, bijen en libellen. Nadelige effecten zijn daarom uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Geen geschikt habitat aanwezig in het park. Nadelige effecten zijn uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn maar weinig schuilgelegenheden aanwezig voor zoogdieren. Naar verwachting is er geen essentieel leefgebied aanwezig. Effecten worden niet verwacht.

Vleermuizen

In het park zijn bomen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook kan de laan dienen als foerageergebied en vliegroute. Nadelige effecten op vleermuizen zijn daarom niet uitgesloten. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen nadelige effecten echter wel voorkomen.

Betreding

- Er zijn geen hooilanden aanwezig die gevoelig zijn voor betreding.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. In het park zijn relatief veel (grote) bomen aanwezig. Onder de bomen liggen echter al veel wegen en wandelpaden, er is dus al veel belasting aanwezig. Evenementen zullen daarom ten opzichte van de “normale” situatie niet veel extra belasting op de boomwortels toevoegen.
- Gelet op het voorgaande worden geen negatieve effecten door betreding verwacht.

3.15.3 Geschiktheid voor evenementen

Het gehele gebied is geschikt voor evenementen.

Figuur 3.15 Geschiktheid van Maliebaan voor evenementen

(gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.15.4 Voorwaarden en maatregelen

- De bomen niet extra belichten in verband met vleermuizen
- In periode september t/m november: voorafgaand een veldcheck op paddenstoelen, locaties met witte galgordijnzwam ontzien
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een broedvogelcheck uitgevoerd. Tijdens deze broedvogelcheck worden nesten van broedende vogels vastgesteld en maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.

Herstelperiode

Gelet op het biotoop en het gebruik is geen herstelperiode noodzakelijk.

4 Literatuur

Beason, R.C. 2004. What can birds hear? USDA NWRC Staff publications. University of Nebraska.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Brown, A.L. 1990. Measuring the Effect of Aircraft Noise on Sea Birds. Environment International, Vol. 16, pp. 587-592.

Delaney, D.K., L.L. Pater, L.D. Carlile, E.W. Spadgenske, T.A. Beatty, and R.H. Melton. 2011. Response of red-cockaded woodpeckers to military training operations. Wildlife Monographs 177:1-38.

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dooling, R.J., A. Popper, 2016. The Effects of Highway Noise on Birds

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Gemeente Utrecht, 2018. Utrechtse soortenlijst uitwerking Groenstructuurplan t.b.v. Utrechtse soorten

Gemeente Utrecht, 2018. beheerkaarten

Gemeente Utrecht (P.J. Keizer), 2018. Notitie Bescherming Utrechtse Paddenstoelen

Henkens R., M. Liefing, C. Hallmann, A. van Kleunen, 2012. Storen broedvogels zich aan het geluid van race-evenementen? Effect van de in 2010/2011 op het TT-Circuit Assen gehouden Superbike- en Superleague-evenementen op broedvogels in het Natura 2000-gebied Witterveld. Alterra-rapport 2288

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

Jansen, R., R. Delbroek, T. Molenaar, 2017. Vleermuizen op de Lonnekerberg mede in relatie tot het Airforce Festival. Monitoring en analyse van het gedrag van de passieve luisteraars gewone grootoorvleermuis, valse vleermuis en Bechsteins vleermuis. Bionet Natuuronderzoek

Lubbers G. & J. Marchal 2017. Monitoring vleermuizen Airforcefestival 29 september 2017. Eelerwoude.

Pater, L.D., D.K. Delaney, T.J. Hayden, B. Lohr, and R. Dooling. 1999. Assessment of Training Noise Impacts on the Red-cockaded Woodpecker: Preliminary Results - Final Report. Technical Report. U.S. Army, Corps of Engineers, CERL, Champaign, IL, Report Number 99/51, ADA Number 367234.

Pater, Larry & Delaney, David & Swindell, Linton & Beaty, Tim & Carlile, Lawrence. (2001). Assessment of Training Noise Impacts on the Red-Cockaded Woodpecker: 2000 Results. 254.

Provincie Utrecht, 2016. Verordening Natuur en Landschap. PBR, publicatienr. 7054.

Reimerink, J., A. van Hooff & L. Lemmers, 2017. Vliegveld Twente: Vleermuizen en festivals.

Tauw rapport R002-1250989LBN-ibs-V01-NL. Tauw bv, Deventer.

Wisgerhof, V., J. Reimerink, A. Hooff en L. Bruinsma. 9 mei 2017. Monitoring vleermuizen bij festival Airforce op Vliegveld Twenthe

Geraadpleegde internetwebsites:

www.ndff.nl

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.utrecht.nl/wonen-en-leven/parken-en-groen/bomen/zorg-voor-bomen

Tauw

Ecologische beoordeling locatieprofielen evenementen Utrecht

Deel 2

25 oktober 2019

Verantwoording

Titel	Ecologische beoordeling locatieprofielen evenementen Utrecht Deel 2
Opdrachtgever	Gemeente Utrecht- Economische zaken
Projectleider	5.1.2E
Auteur(s)	5.1.2E en 5.1.2E
Projectnummer	1269998
Aantal pagina's	63
Datum	25 oktober 2019
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T 5.1.2E
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Afbakening	7
1.3	Methodiek.....	8
1.3.1	Kader wetgeving en beleid.....	8
1.3.2	Aanpak.....	8
2	Algemene voorwaarden.....	10
2.1	Beoordelingskader Wet Natuurbescherming	10
2.2	Effectbeoordeling en voorwaarden geluid.....	11
2.2.1	Vleermuizen en geluidsverstoring.....	11
2.2.2	Vogels en geluidsverstoring.....	12
2.2.3	Conclusie	13
2.3	Effectbeoordeling en voorwaarden optische verstoring	13
2.4	Effectbeoordeling en voorwaarden bodemverdichting en betreding.....	14
3	Vechtzoompark.....	15
3.1	Biotoopbeschrijving	15
3.2	Risico's per natuurwaarde samengevat.....	15
3.3	Geschiktheid voor evenementen.....	17
3.4	Voorwaarden en maatregelen.....	18
4	Park de Gagel.....	19
4.1	Biotoopbeschrijving	19
4.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	19
4.3	Geschiktheid voor evenementen.....	20
4.4	Voorwaarden en maatregelen.....	21
5	Park de Watertoren	23
5.1	Biotoopbeschrijving	23
5.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	23
5.3	Geschiktheid voor evenementen.....	24
5.4	Voorwaarden en maatregelen.....	25
6	Beatrixpark	27

6.1	Biotoopbeschrijving.....	27
6.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	27
6.3	Geschiktheid voor evenementen.....	28
6.4	Voorwaarden en maatregelen.....	29
7	Moreelsepark.....	30
7.1	Biotoopbeschrijving.....	30
7.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	30
7.3	Geschiktheid voor evenementen.....	31
7.4	Voorwaarden en maatregelen.....	32
8	Noordse park.....	33
8.1	Biotoopbeschrijving.....	33
8.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	33
8.3	Geschiktheid voor evenementen.....	34
8.4	Voorwaarden en maatregelen.....	35
9	Waterwinpark.....	36
9.1	Biotoopbeschrijving.....	36
9.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	36
9.3	Geschiktheid voor evenementen.....	38
9.4	Voorwaarden en maatregelen.....	39
10	Park de Koppel.....	40
10.1	Biotoopbeschrijving.....	40
10.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	40
10.3	Geschiktheid voor evenementen.....	42
10.4	Voorwaarden en maatregelen.....	44
11	Park Nieuweroord.....	45
11.1	Biotoopbeschrijving.....	45
11.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	45
11.3	Geschiktheid voor evenementen.....	46
11.4	Voorwaarden en maatregelen.....	47
12	Strijkviertel Recreatieplas.....	48
12.1	Biotoopbeschrijving.....	48
12.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	48

12.3	Geschiktheid voor evenementen.....	50
12.4	Voorwaarden en maatregelen.....	51
13	Tolsteegplantsoen.....	52
13.1	Biotoopbeschrijving.....	52
13.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	52
13.3	Geschiktheid voor evenementen.....	53
13.4	Voorwaarden en maatregelen.....	54
14	Park Oog in Al.....	55
14.1	Biotoopbeschrijving.....	55
14.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	55
14.3	Geschiktheid voor evenementen.....	57
14.4	Voorwaarden en maatregelen.....	58
15	Majellapark.....	59
15.1	Biotoopbeschrijving.....	59
15.2	Risico's per soortgroep samengevat.....	59
15.3	Geschiktheid voor evenementen.....	60
15.4	Voorwaarden en maatregelen.....	61
16	Literatuur.....	62

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Utrecht heeft Tauw om ecologisch advies gevraagd met betrekking tot de “Locatieprofielen Evenementen” in diverse parken in Utrecht. Doel van het advies is om inzichtelijk te maken waar in deze parken ecologisch kwetsbare biotopen aanwezig zijn, wat het effect is van evenementen op deze biotopen en welke maatregelen getroffen kunnen worden om negatieve effecten te voorkomen. Een evenement is daarbij gedefinieerd als een activiteit waarbij het gebruik intensiever/groter is dan het reguliere gebruik van het gebied. In de regel zijn dit activiteiten met meer dan 500 bezoekers of evenementen zoals festivals.

In voorliggende rapportage wordt een advies gegeven voor de volgende locaties:

- Vechtzoompark	- Park de Koppel
- Park de Gagel	- Park Nieuweroord
- Park de Watertoren	- Strijkviertel
- Beatrixpark	- Tolsteegplantsoen
- Moreelsepark	- Park Oog in Al
- Noordse park	- Majellapark
- Waterwinpark	

Per locatie wordt op kaart weergegeven waar welke biotopen met bijbehorende risico's aanwezig zijn. De volgende aspecten komen per locatie aan bod:

- De biotopenindeling op basis van veldbezoek en verspreidingsgegevens.
- Onderbouwing van de mogelijke effecten én/of onderbouwing waarom voor soorten, soortgroepen of vegetaties geen effecten optreden.
- Geschiktheid van de verschillende delen van het locatie voor evenementen.
- Onderbouwing van maatregelen en voorwaarden om effecten te voorkomen.

1.2 Afbakening

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Locatieprofielen Evenementen van de gemeente Utrecht. De gemeente Utrecht wil locatieprofielen opstellen met als doel:

- organisatoren duidelijk, actueel en gebundeld te informeren en ze te inspireren;
- omwonenden en belanghebbenden duidelijkheid te geven over de mogelijkheden voorevenementen in hun omgeving;
- het vergunningverleningproces van de gemeente te ondersteunen.

Onderdeel van de locatieprofielen is duidelijkheid te bieden over de mogelijkheden en belemmeringen in het kader van beschermde natuurwaarden. Voor een evenement zijn doorgaans verschillende stappen te doorlopen in het kader van natuurwetgeving:

1. Eerste inschatting van aanwezige beschermde natuurwaarden en de daaruit volgende mogelijkheden en belemmeringen.
2. Quickscan natuur: een toetsing van de uitwerking van het evenement (plattegrond, muziek, licht bezoekersaantallen etc.) aan de mogelijk aanwezige beschermde soorten.
3. Eventueel: nadere onderzoeken om aanwezigheid van beschermde soorten aan te tonen/uit te sluiten.
4. Veldbezoek voorafgaand aan de opbouw evenement, controle welke soorten daadwerkelijk op het moment van het evenement aanwezig zijn en of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Wij adviseren ongeacht de periode van het jaar altijd een veldcheck uit te voeren. Vogels broeden bijvoorbeeld met name van maart t/m juli maar kunnen jaarrond tot broeden komen (in stedelijke omgeving zijn verschillende soorten die jaarrond kunnen broeden).

In dit rapport is stap 1 uitgevoerd. Het betreft een inschatting van de aanwezige natuurwaarden op biotoopniveau. Dit vindt plaats op basis van de beschikbare literatuur en veldbezoeken (zie 1.3.2). Elk evenement is anders van opzet. Pas als duidelijk is wanneer, wat, waar zal plaatsvinden tijdens het evenement is een volledige toetsing aan de natuurwetgeving mogelijk. Dit gebeurt doorgaans in een quickscan met mogelijk nadere onderzoeken naar de aanwezigheid van soorten. Dit rapport en de locatieprofielen dienen als basis voor deze quickscan. De organisator kan hierdoor vanaf het begin al rekening houden met de natuur. Hierdoor wordt het risico op mogelijke knelpunten in een later stadium voorkomen.

Het rapport voert geen onderzoek uit naar beschermde gebieden buiten de onderzochte locaties. De locaties zijn geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Aangezien de provincie Utrecht geen externe werking kent voor het NNN is een nader onderzoek ook niet nodig. De Natura 2000-gebieden liggen op kilometers afstand van de onderzochte locaties. Mogelijke effecten beperken zich tot stikstofdepositie. Dit wordt in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

1.3 Methodiek

1.3.1 Kader wetgeving en beleid

De locaties zijn beoordeeld op zowel de verplichtingen vanuit landelijke wetgeving als op het beleid van de gemeente Utrecht.

Landelijke wetgeving

- Door de Wet Natuurbescherming (hierna: Wnb) beschermde soorten. Voor evenementen geldt geen vrijstelling zoals voor ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor alle door de Wnb beschermde soorten van belang zijn.
- Voor een evenement geldt geen wettelijk belang waarvoor een ontheffing kan worden verleend. Een evenement kan daarom alleen doorgaan als voorkomen wordt dat de wet wordt overtreden en er daardoor geen ontheffing nodig is.

Beleid gemeente Utrecht

- Utrechtse soorten¹: dit betreft soorten die niet door de Wnb worden beschermd maar waar de gemeente Utrecht aandacht voor vraagt. Het zijn onder andere voormalig beschermde tabel 2 soorten uit de Flora- en faunawet, daarnaast zijn enkele bijensoorten, planten voor vlinders en bijen en paddenstoelen als 'Utrechtse soort' aangewezen.
- Betreding:
 - Boomkronen: de gemeente Utrecht voert het beleid dat onder de boomkroon geen zwaar belasting mag plaatsvinden², dit te bescherming van boomwortels.
 - Bodemverdichting: de gemeente Utrecht is verantwoordelijk voor het groenbeheer in de onderzochte locaties. Betreding door mensen of materieel kan de bodem verdichten en daardoor schadelijk zijn voor vegetaties en bodemfauna. Op verzoek van de gemeente geven we per locatie het risico op bodemverdichting, mogelijke maatregelen en een inschatting van de hersteltijden van de vegetatie.

1.3.2 Aanpak

Er is geen volledige inventarisatie uitgevoerd maar een inschatting van de aanwezige beschermde natuurwaarden op biotoopniveau. Het betrof een veldbezoek op biotoopniveau en geen inventarisatie naar de aanwezige soorten. Hierdoor was het niet noodzakelijk om in verschillende perioden in het jaar een veldbezoek uit te voeren. Een eenmalig veldbezoek volstond om de kwetsbare delen in kaart te brengen. Per locatie is bepaald of aan de hand van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop beschermde waarden aanwezig kunnen zijn. Hierbij wordt uitgegaan van worst-case-scenario: indien geschikt biotoop aanwezig is, worden beschermde soorten verwacht en zijn maatregelen noodzakelijk en/of is aanvullend ecologisch onderzoek nodig.

¹ Utrechtse soortenlijst uitwerking Groenstructuurplan t.b.v. Utrechtse soorten (gemeente Utrecht 2018)

² <https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/parken-en-groen/bomen/zorg-voor-bomen>

De natuurwaarden zijn als volgt in kaart gebracht:

- Literatuuronderzoek:
 - Wnb beschermde soorten: NDFF³, Tauw ecoviewer, verspreidingsatlassen
 - Utrechtse soorten: NDFF, Tauw ecoviewer, verspreidingsatlassen, indien aanwezig informatie vanuit de gemeente
 - Vegetaties: beheerkaarten van gemeente Utrecht
 - Bomen en maaibeheer: kaarten gemeente
 - Paddenstoelen: NDFF, Notitie Bescherming Utrechtse Paddenstoelen (P.J. Keizer)
 - De verspreidingsgegevens van de laatste 10 jaar zijn betrokken, het onderzochte gebied staat per locatie op kaart weergegeven
- Veldbezoek: in het veld is op biotoopniveau gecontroleerd of de kwetsbare delen juist in beeld zijn gebracht. De veldbezoeken vonden plaats in april 2019 (Park Oog in al en Majellapark in augustus 2019, Park de Koppel in april en oktober 2019).

³ NDFF is het laatst geraadpleegd in juni 2019, de gegevens van de laatste 10 jaar zijn opgehaald, het zoekgebied staat per locatie op kaart weergegeven.

2 Algemene voorwaarden

Evenementen kunnen negatieve effecten veroorzaken op de natuur door: licht, geluid, optische verstoring en bodemverdichting. Voor alle locaties gelden ten aanzien van deze verstoringen factoren een aantal algemene voorwaarden. Deze worden hierna per verstoringfactor toegelicht. Uitzondering hierop is lichtverstoring. Voor verlichting gelden geen algemene voorwaarden. De mogelijke effecten door verlichting verschillen per locatie en staan in het volgende hoofdstuk per locatie toegelicht.

2.1 Beoordelingskader Wet Natuurbescherming

De Wnb maakt onderscheid in drie categorieën beschermde soorten:

- Vogels: beschermd via artikel 3.1 van de Wnb
- Soorten beschermd via artikel 3.5 van de Wnb (zogenoemde Europese soorten)
- Soorten beschermd via artikel 3.10 van de Wnb (zogenoemde Nationale soorten)

Voor vogels en Europese soorten geldt een verbod op verstoring en op aantasting van verblijfplaatsen. Voor nationale soorten geldt geen verbod op verstoring en dient alleen getoetst te worden op aantasting van verblijfplaatsen (en de daarvoor essentiële leefgebieden).

Op alle locaties worden vogels verwacht waardoor altijd op verstoring van vogels moet worden getoetst. Van de Europese soorten zijn vooral vleermuizen van belang. Overige Europese soorten (artikel 3.5) worden niet of zeer zelden verwacht. Voor verstoring ligt de focus daarom op vogels en vleermuizen. Daarbij is het van belang te onderstrepen dat niet elke verstoring een wettelijk verboden verstoring is, zoals hierna wordt toegelicht. Voor vogels, vleermuizen en alle andere soorten dient daarnaast schade aan verblijfplaatsen voorkomen te worden.

Verstoring

Verstoring is geen absoluut maar een relatief begrip. Evenementen zijn per definitie tijdelijk. Niet elke tijdelijke verstoring is een verstoring in de zin van de wet als bedoeld in artikels 3.1 en 3.5 lid 2 Wnb. Voor vogels geldt alleen een verbod op verstoring als deze van wezenlijke invloed is op de instandhouding van de soort. Niet elke vogel of vleermuis die uitwijkt, kan als een bewijs van wettelijk verboden verstoring worden aangemerkt. Uit jurisprudentie kan worden afgeleid dat als uitgangspunt geldt dat niet iedere activiteit, die tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan een veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een verboden opzettelijke verstoring. Dat is temeer aan de orde als er geen blijvend effect is.

2.2 Effectbeoordeling en voorwaarden geluid

Mogelijke effecten door geluid beperken zich tot een (tijdelijke) verstoring. Zoals hiervoor staat toegelicht, is verstoring vooral van belang voor vogels en vleermuizen.

2.2.1 Vleermuizen en geluidsverstoring

In de afgelopen twee jaren zijn in Enschede diverse vleermuisonderzoeken uitgevoerd, om de geluidseffecten van het festival Airforce op vleermuizen te onderzoeken (Wisgerhof et al., 2017; Reimerink et al., 2017; Lubbers & Marchal, 2017; Janssen et al., 2017). Zowel de mechanismen van verstoring als de daadwerkelijke beschrijving van effecten van geluid zijn hierin uitgebreid geanalyseerd. In deze paragraaf worden de relevante conclusies van deze onderzoeken behandeld.

Het gehoororgaan van vleermuizen werkt heel anders dan dat van mensen. Vleermuizen kunnen hoge frequenties boven de 20 kHz goed horen. Deze zijn onhoorbaar voor mensen. Mensen kunnen de lage frequenties zoals de bassen van evenementengeluid goed horen. Deze lage frequenties (ver) onder de 1 kHz kunnen vleermuizen niet horen. Negatieve effecten van geluid van evenementen zijn alleen te verwachten als de frequentie van het evenementengeluid samenvalt met de frequenties die vleermuizen goed kunnen horen. Meestal komt dat overeen met de roep van de vleermuizen. De roep van de meervleermuis ligt tussen de 20 en 70 kHz, dit is voor de mens onhoorbaar. Er is maar weinig overlap met evenementengeluid en de frequenties die meervleermuizen kunnen horen. Evenementengeluid is namelijk afgestemd op het menselijk gehoor, frequenties die mensen niet kunnen horen (boven de 20 kHz) zijn voor evenementen niet van belang. Bovendien doven frequenties van 20 kHz en hoger na enkele tientallen meters uit. Zelfs al heeft geluid dergelijke voor de mens onhoorbare frequenties dan zijn deze alleen plaatselijk hoorbaar voor de vleermuis.

Dat vleermuizen niet tot nauwelijks door evenementengeluid worden verstoord is bevestigd in onderzoek van Janssen et al. (2017). Hierin zijn gezenderde gewone grootoorvleermuizen gevolgd tijdens het Airforcefestival in Enschede in augustus 2017. De grootoorvleermuis is gevoeliger voor festivalgeluid dan de meeste vleermuizen. De gewone grootoorvleermuis jaagt namelijk niet (alleen) door echolocatie met hoge frequenties maar luistert ook naar het geluid dat prooiën maken. De soort kan voor vleermuizen relatief lage frequenties horen. De ondergrens van het gehoorbereik ligt ongeveer bij 3 tot 4 kHz maar de soort hoort frequenties van 8 kHz het beste. Uit het onderzoek bleek dat de gewone grootoorvleermuizen tijdens het festival geen gedragsverandering vertoonden ten opzichte van de nachten zonder het festival. Tijdens en na het festival gebruikten de gezenderde gewone grootoorvleermuizen hetzelfde gebied als voor het festival.

2.2.2 Vogels en geluidsverstoring

In de meeste geluidsonderzoeken naar vogels wordt onderstreept dat vogels anders horen dan mensen en niet voor alle geluidsfrequenties gevoelig zijn. Het is daarom niet alleen de geluidssterkte maar ook de geluidsfrequenties die samen bepalend zijn voor het effect. Volgens Beason (2004) zijn vogelsoorten het meest gevoelig voor geluiden tussen de 1 en 4 kHz, hoewel ze ook lagere en hogere frequenties kunnen horen. Vogels kunnen in het algemeen ook binnen de 1 en 4 kHz maar half zo goed horen als mensen (uilen uitgezonderd).

In de afgelopen jaren zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de effecten van geluid op vogels. Grofweg is de volgende tweedeling te maken in het type effect:

- effecten door maskeren van de zang of roep van vogels
- effecten door schrikreacties of stress

Tijdens het broedseizoen zijn effecten door maskering van het vogelgeluid niet uitgesloten. Vogels gebruiken hun zang of roep namelijk om rivalen te verjagen en een partner aan te trekken. Buiten het broedseizoen worden deze effecten niet verwacht. De onderzoeken naar effecten door het maskeren van het vogelgeluid zijn zonder uitzondering uitgevoerd in situaties waarbij sprake was van een permanente of regelmatige geluidsinvloed. Het betrof onderzoeken naar geluid door wegen, industrie of geluid van een stedelijke omgeving. Uit de onderzoeken bleek dat bij sommige soorten effecten optraden doordat de vogels hun roep aanpasten bijvoorbeeld door hogere frequenties te gebruiken of door luider te roepen. Tevens zijn effecten op broedsucces en verslechtering in kwaliteit van het broedgebied aangetoond in gebieden met een permanent hoge geluidsbelasting. Niet voor alle soorten zijn deze effecten aangetoond. Dooling en Popper (2016) concluderen dan ook dat uit recente onderzoeken blijkt dat permanente geluidsverstoring door verkeer verschillende effecten bij verschillende soorten veroorzaakt. Bij sommige soorten treden negatieve effecten op terwijl bij andere soorten geen effecten zijn aangetoond. Er zijn geen onderzoeken bekend naar effecten door maskering bij een incidentele geluidsinvloed zoals bij evenementen. De evenementen hebben per definitie een tijdelijk en incidenteel karakter. Bovendien zingen de meeste vogels in frequenties die relatief hoog zijn en daardoor minder ver dragen. Gelet op het voorgaande is een permanent effect door maskering van zang/roep onwaarschijnlijk.

Incidentele geluidsverstoring zoals bij evenementen kan mogelijk leiden tot schrikreacties of stress bij vogels. Het geluid moet dan wel goed hoorbaar zijn voor vogels. Vogels horen over het algemeen slechter dan mensen (uilen uitgezonderd) en zijn niet voor alle frequenties even gevoelig. Uit onderzoeken naar incidentele geluidsverstoring bij vogels komt naar voren dat vogels zelden hun nest verlaten en als dat het geval is, relatief snel weer terugkeren.

Bijvoorbeeld Brown (1990) onderzocht het geluid van vliegtuigen bij broedkolonies van sterns die niet gewend waren aan vliegtuigen. Hieruit bleek dat de vogels bij geluidssterkte tussen 65 en 90 dB wel reageerden op het geluid maar de reactie bestond uit het kijken in de richting van de geluidsbron. Schrik- of vluchtreacties werden pas bij de hogere geluidssterkte waargenomen (significant meer schrik- en vluchtreacties boven de 90 dB). Echter, ook bij deze hogere geluidssterkte bleef meer dan 80% van de broedkolonie op het nest zitten. De vogels die vluchtten

kwamen ook weer terug op het nest. Delaney et al. (2011) en Pater et al. (1999, 2001) onderzochten de reacties van broedende spechten op geluiden van militaire acties (schieten, helikopters, granaten). Pas bij geluidssterktes van 79 dB tot 103 dB werd waargenomen dat enkele spechten het nest verlieten. Deze spechten keerden relatief snel weer terug naar het nest en er was geen effect op nestsucces. Onderzoek naar evenementen op het TT circuit Assen (Henkens et al., 2012) heeft de effecten in kaart gebracht van tweemaal een driedaags evenement op het circuit. Binnen het broedgebied van vogels lag het geluidsniveau door de evenementen tussen de 75 dB(A) en 85 dB(A). Uit de resultaten van het TT onderzoek bleek dat twee evenementen van elk drie achtereenvolgende dagen in deze maanden niet leidt tot een negatief effect op broedende vogels.

Gelet op het voorgaande wordt een permanent effect door geluidsverstoring niet verwacht. Niet op het individu of nestgeval en daardoor met zekerheid niet op de staat van instandhouding.

2.2.3 Conclusie

Voorwaarden uit de geluidswetgeving of –beleid behoeven geen aanscherping t.b.v. natuur. Geluid vanuit evenementen is afgestemd op het menselijk gehoor. Veel diersoorten zoals bijvoorbeeld vleermuizen horen anders dan mensen. Om geluidseffecten op dieren te beoordelen is per soortgroep een aparte geluidsberekening nodig (zonder de (A) weging van voor mensen relevante frequenties). Uit deze berekeningen komt doorgaans een hogere bovengrens in decibel uit. Voor geluid gelden daarom geen aanvullende voorwaarden vanuit ecologie.

2.3 Effectbeoordeling en voorwaarden optische verstoring

Menselijke aanwezigheid en inzet van materieel soorten kunnen verstoren. Het betreft vooral schrikreacties en het (tijdelijk) verlaten van nest of verblijfplaats als mensen deze locaties te dicht benaderen. Door voorafgaand aan de opbouw van het evenement een veldcheck uit te voeren wordt in kaart gebracht of (onverwachte) broedgevallen of verblijfplaatsen van gevoelige soorten aanwezig zijn. Een deskundige op het gebied van ecologie geeft vervolgens aan hoeveel afstand aangehouden moet worden en waar afschermende hekken noodzakelijk zijn. Zowel verstoring als aantasting van verblijfplaatsen wordt daardoor voorkomen. In principe is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor de veldcheck, de initiatiefnemer dient aan te tonen dat er geen beschermde soorten worden verstoord.

Uit te voeren onderzoek	- Veldcheck door ecooloog, één tot max. tien dagen voorafgaand aan de opbouw
Te nemen maatregelen	- Op basis van resultaten veldcheck voldoende afstand houden van broedende vogels, verblijfplaatsen van soorten - Afstand is afhankelijk van locatie en aanwezige soort - Plaatsen van afgeschermd hekken - Voorgaande maatregelen worden onder toezicht van een ecooloog uitgevoerd

2.4 Effectbeoordeling en voorwaarden bodemverdichting en betreding

Door de aanwezigheid van veel mensen, stands, tenten etc. en de inzet van materieel kan de vegetatie worden vertrapt of beschadigd en de bodem worden verdicht. Volgens het beleid van de gemeente Utrecht mag binnen de kroonprojectie (+ 1,5 m), zonder aanvullend onderzoek/maatregelen, geen grote objecten of opslag worden geplaatst. Ook mag, indien de ondergrond onverhard/ongefundeerd is, niet met motorvoertuigen door de kroonprojecties (+1,5 m) of over de wortels van de bomen gereden en/of geparkeerd worden. Een verdichte bodem kan niet alleen tot negatieve effecten leiden op bomen maar ook op de bloemrijkdom en insectenleven. Op alle locaties kan dit optreden. De kennis over (effecten van) bodemverdichting is nog volop in ontwikkeling. Het is aan te raden om ruimte te laten voor nieuwe kennis en maatregelen over dit onderwerp. De hierna volgende maatregelen kunnen in alle locaties worden genomen.

Uit te voeren onderzoek	- Onderzoek van Tauw heeft in kaart gebracht waar voor verdichting gevoelige delen aanwezig zijn. Aanvullend onderzoek is in principe niet nodig. - Wij adviseren om per locatie de situatie nader te onderzoeken m.b.t. bomen en bodemverdichting.
Te nemen maatregelen	- Evenementen beperken tot de gazons. - Delen met aangepast hooilandbeheer niet gebruiken of betreden.* - Gebruik zo veel mogelijk de verharde delen als aan-en afvoerroute voor zowel materieel als bezoekers. - Gebruik voor rijroutes steeds dezelfde route. Meeste bodemverdichting vindt plaats bij de eerste betreding. - Aansluiten bij de ontwikkelingen op dit gebied (aandrijfkraften over wielen verdelen, inzet van lichtere machines, lage bandenspanning, dubbele banden of banden met weinig tot geen profiel, takkenmatten of rijplaten gebruiken) - Herstelmaatregelen bij schade door nieuwe graszoden, beluchten, bemesten of zaaien.

* Gebruik van de hooilanden is alleen mogelijk na aanvullend onderzoek en in overleg met de beheerder. Gebruik van deze hooilanden is daarom niet aan te raden.

3 Vechtzoompark

3.1 Biotoopbeschrijving

Het Vechtzoompark is een groengebied dat is gelegen aan de noordoostzijde van de Vecht. De Kromme Rijn en de Vecht vormen samen met de singel om de Binnenstad een van de belangrijkste doorgaande stedelijke groenstructuren in de stad. Deze watergangen met hun aanliggende parken en oevers hebben grote betekenis voor recreatie, ecologie, cultuurhistorie, oriëntatie en ruimtelijke samenhang. In het park zijn restanten van de buitenplaats Roosendaal en enkele boerderijen met hun erfbeplantingen aanwezig. Verder is er een speel- en ligweide, een moerasgebiedje, een notenboomveld, en verschillende aangeplante plantsoenen.

In het gehele gebied zijn geschikte broedplaatsen voor vogels aanwezig. Tevens bieden de bossen, ruigten en moerassen schuilgelegenheden en leefgebieden voor andere beschermde soorten zoals zoogdieren (marters, muizen, konijnen etc.), amfibieën en mogelijk ringslang. Het gehele park is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De bloemrijke hooilanden zijn van belang voor vlinders en bijen.

Gelet op het voorgaande kunnen in bijna het gehele park gevoelige natuurwaarden aanwezig zijn.

3.2 Risico's per natuurwaarde samengevat

Flora

Door de Wnb beschermde soorten planten worden niet in het park verwacht. Van de zogenoemde Utrechtse soorten zijn de laatste tien jaar alleen waarnemingen van het prachtklokje bekend. Hoewel geen waarnemingen bekend zijn, is er in de hooilanden, bosranden en aan oevers geschikt biotoop aanwezig voor andere Utrechtse soorten zoals brede wespenorchis en grote kattenstaart. Naar verwachting zijn de grasvelden en gazons niet geschikt voor beschermde soorten. Locaties met deze soorten moeten worden ontzien.

Vogels

In het gehele park kunnen vogels broeden. Alle broedende vogels zijn beschermd door de Wnb. De bossen en de struwelen zijn geschikt voor veel soorten vogels waaronder de Utrechtse soorten merel en tijtjaf. Alleen in delen met gazons worden geen of minder verstoring gevoelige soorten verwacht. Gelet op het voorgaande moeten evenementen in het gehele park rekening houden met broedende vogels.

Vissen

Het aanwezige water is geen geschikt biotoop voor beschermde vissen, ook niet voor de Utrechtse soorten vissen. Effecten zijn uitgesloten.

Vlinders, bijen en libellen

De bloemrijke hooilanden zijn van belang voor vlinders en bijen. Deze bloemrijke gedeelten moeten tijdens evenementen worden ontzien. Het water is geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten.

Amfibieën en reptielen

De poelen en moeraszones bieden geschikt habitat voor beschermde amfibieën en reptielen (ringslang). Deze leefgebieden moeten tijdens evenementen worden ontzien. Hetzelfde geldt voor het geschikte landhabitat voor amfibieën zoals oevers, struweel, hooilanden e.d. Regelmatige gemaaide grasvelden zoals gazon zijn geen geschikt landhabitat.

Grondgebonden zoogdieren

In bijna het gehele park is geschikt leefgebied aanwezig voor zoogdieren. Voor met name kleinere soorten (marters, konijnen, muizen, spitsmuizen) is in het gehele park geschikt leefgebied aanwezig. Dit geldt ook voor de Utrechtse soort de egel. De gazons zijn gelet op het reguliere gebruik voor deze soorten minder geschikt. De gazons kunnen onderdeel zijn van het foerageergebied van deze soorten maar er is voldoende uitwijkmogelijkheid. De gazons zijn geen essentieel onderdeel dat ten alle tijden beschikbaar moet zijn.

Vleermuizen

In het park zijn geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in bomen. Bovendien is het gehele park zeer geschikt als foerageergebied door de afwisseling in bossen met beschutte open gebieden en water. Tijdens evenementen zijn daarom maatregelen noodzakelijk om effecten te voorkomen. Het betreft met name maatregelen om effecten door licht te voorkomen zoals het niet direct aanlichten van bomen en watergangen.

Paddenstoelen

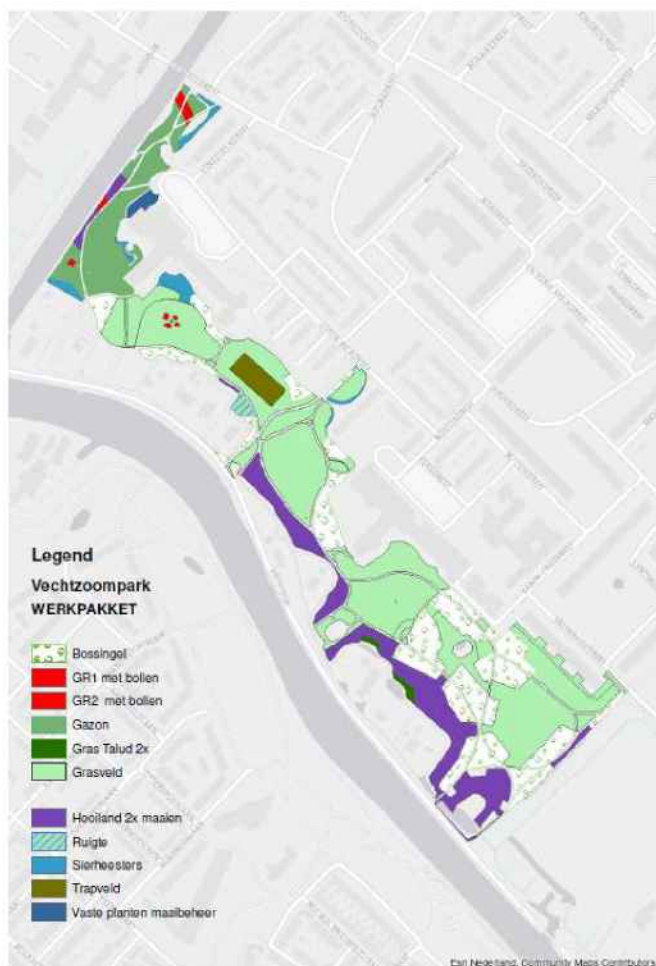
In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft hooilanden, moerasvegetaties, struwelen en oeverzones. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Een groot deel van het park bestaat uit bos waardoor het ongeschikt is voor grote evenementen.
- Het gazon ligt op een kleibodem en is niet aangelegd voor evenementen. Onder natte omstandigheden zal de kleibodem door betreding snel verdichten. De herstelperiode bedraagt tijdens natte omstandigheden daarom relatief lang.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

3.3 Geschiktheid voor evenementen

In bijna het gehele park worden gevoelige natuurwaarden verwacht. Alleen op de gazons en grasvelden (zie figuur 3.1) zijn eventueel evenementen mogelijk, echter gelet op ligging is ook voor het gebruik van de gazons/grasvelden altijd een nader onderzoek nodig. Deze zijn namelijk omringd door bossen die van belang zijn voor vogels en vleermuizen. Effecten door verlichting en menselijke aanwezigheid dienen daarom in kaart te worden gebracht. Tenslotte is bij natte omstandigheden een verdichting van de bodem reëel. Dit heeft negatieve effecten op de bodemfauna én op de herstelduur van het gazon. Kleinschalige evenementen die vergelijkbaar zijn met de al bestaande dagelijkse recreatieve druk, zijn wel mogelijk. Het gebruik van de verharde paden, bijvoorbeeld hardloophwedstrijden, is tevens mogelijk zonder effecten.

Figuur 3.1 Geschiktheid van het Vechtzoompark voor evenementen. Op delen aangegeven als gazon en grasveld is de kans op beschermde soorten het kleinst. Echter voor het Vechtzoompark geldt dat overal beschermde soorten in de invloedssfeer aanwezig kunnen zijn. (Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

3.4 Voorwaarden en maatregelen

Aanwezige poelen, oevers en hooilanden moeten altijd worden ontzien. Mogelijkheden zijn beperkt tot de gazons/grasvelden (en verharde paden) maar ook voor deze locaties is onderzoek naar vleermuizen, vogels en bodemverdichting noodzakelijk. Gelet hierop is het niet mogelijk om op voorhand maatregelen te geven waardoor effecten worden voorkomen.

Herstelperiode

Gelet op het voorgaande is het niet waarschijnlijk dat op deze locatie regelmatig evenementen plaatsvinden. Mocht uit onderzoek blijken dat een evenement mogelijk is, dan is minimaal een herstelperiode van 8 weken noodzakelijk. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

4 Park de Gagel

4.1 Biotoopbeschrijving

Het centrale deel van park de Gagel bestaat grotendeels uit drie verschillende tuinen: een heemtuin, een terrastuin en een watertuin. In stadsboerderij de Gagelsteede is een centrum voor natuur- en milieuonderwijs. Er is een grote speeltuin aanwezig. Verspreid over het park zijn verschillende grasvelden aanwezig. Deze worden o.a. gebruikt als trapveld.

4.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Met uitzondering van de heemtuin worden geen beschermde soorten verwacht. In de heemtuin groeien verschillende (aangeplante) Utrechtse soorten zoals wilde marjolein en slanke sleutelbloem. In de heemtuin (op figuur 4.1 aangegeven als Vaste planten maaibeheer) zijn evenementen daarom niet mogelijk. De grasvelden zijn omsingeld door paden en verhardingen. Het gras wordt regelmatig gemaaid. De plantsoenen en tuinen met aangeplante soorten zoals rozen en (sier)heesters kunnen niet betreden worden tijdens een evenement. Nadelige effecten op beschermde plantensoorten zijn daarom niet te verwachten.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Ook de plekken struweel zijn geschikt als broedlocatie voor vogels, waaronder de Utrechtse soorten merel en tjiftjaf. Omdat het park zich midden in de stad bevindt en een hoog recreatief gebruik kent, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Het aanwezige water is geen geschikt biotoop voor beschermde soorten vissen. Nadelige effecten op beschermde vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

De bloemrijke heemtuin, hooiland en struwelen met bloeiende planten zijn van belang voor vlinders of bijen. Doordat bloemrijke gedeelten tijdens evenementen worden ontzien (zie paragraaf 3.3), zijn effecten uitgesloten. Het water is geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten.

Amfibieën en reptielen

In het park komen geen reptielen voor. Het struweel met onderbegroeiingen en strooisellagen zijn geschikt leefgebied voor algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. De poel in het westelijk deel van het park is geschikt als voortplantingswater voor amfibieën. De poel en aangrenzend grasveld kan daarom niet worden gebruikt voor evenementen. De gazons (zie figuur 4.1) zijn voor deze soorten niet geschikt als leefgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Het struweel met onderbegroeiingen en strooisellagen is geschikt leefgebied voor algemene soorten zoals de egel en verschillende soorten muizen en spitsmuizen. Verblijfplaatsen van konijnen zijn tevens in deze gedeelten te vinden. De gazons zijn voor deze soorten, behalve als foerageergebied voor konijnen, niet geschikt als leefgebied.

Vleermuizen

Het park is geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De oude bomen in het park bieden geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende soorten zoals de ruige dwergvleermuis.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft hooilanden en aangeplante plantsoenen en tuinen. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Hierdoor blijven relatief kleine delen van gazon over.
- De gazons worden regelmatig gebruikt als trapveld. Hierdoor worden ze al veel betreden. Effecten door betreding op de gazons worden daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

4.3 Geschiktheid voor evenementen

In het volgende figuur staan de verschillende vegetaties in het park aangegeven. Alleen de delen aangewezen als gazon en grasveld zijn geschikt voor evenementen op basis van ecologie. Binnen deze delen moet wel rekening gehouden worden met bomen. In de andere delen is betreding uitgesloten vanwege de aanwezige hooilanden of de aangeplante plantsoenen en tuinen. De grasvelden rondom de poel zijn evenmin geschikt. De overige grasvelden zijn wel geschikt. Zoals in de vorige paragraaf al aangegeven bevindt slechts een klein deel van het park zich niet onder de bomen. Het grootste knelpunt m.b.t ecologie is daarom de regel dat onder boomkronen geen belasting mag plaatsvinden. Mogelijk kan uit nader onderzoek blijken dat deze delen alsnog geschikt zijn voor evenementen.

Figuur 4.1 Geschiktheid van het Park de Gagel voor evenementen: alleen in de delen aangewezen als gazon en grasveld (m.u.v. het grasveld rondom de westelijke poel waarbij rekening gehouden wordt met de boomkroon).

4.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Alleen de delen aangegeven gazon en grasveld gebruiken voor evenementen. Verharde delen en paden kunnen eveneens worden gebruikt.
- Voor het grasveld rondom de westelijke poel geldt dat deze alleen gebruikt kunnen worden na een veldcheck voorafgaand aan het evenement. De overige grasvelden zijn wel geschikt.
- De delen met vaste planten, (sier) heesters, struikrozen, struweel en hooilanden, worden niet betreden tijdens evenementen
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen mogen bomen die geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen niet worden verlicht. Dit zijn met name oude bomen met holten en spleten. Tevens worden boomgroepen/rijen en het water (geschikt als foerageergebied) niet te belicht tijdens evenementen
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

Herstelperiode is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade aan het gazon dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en zaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

5 Park de Watertoren

5.1 Biotoopbeschrijving

Park de Watertoren is een groot park rondom de hoofdwatertoren de Singel. Het park kenmerkt zich verder door veel bomen die verspreid staan in het gras en op verschillende plaatsen dichte heesterbegroeiingen. Er is een dierenweide en een speeltuin aanwezig. Een deel van het park is ingericht als veenweide met sloten en natuurlijke oevers. In dit deel zijn ook bloemrijke hooilanden aanwezig.

5.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen door de Wnb beschermde soorten verwacht. Aan de oevers en in het veenweidegedeelte kunnen Utrechtse soorten groeien, hier zijn waarnemingen bekend van brede wespenorchis en grote kattenstaart. Deze delen en de hooilanden, plantsoenen en tuinen met aangeplante soorten zoals rozen en (sier)heesters mogen niet betreden worden tijdens een evenement. De grasvelden zijn omsingeld door paden en verhardingen. Het gras wordt regelmatig gemaaid. Op de grasvelden worden daarom geen beschermde soorten verwacht.

Vogels

De bomen in het gebied kunnen dienen als nestlocatie voor vogels. Ook de plekken struweel en oevervegetaties zijn geschikt als broedlocatie voor vogels. Omdat het park zich midden in de stad bevindt en een hoog recreatief gebruik kent, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Het water is geen geschikt biotoop voor door de Wnb beschermde soorten. Het is wel geschikt voor de Utrechtse soorten bittervoorn en kleine modderkruiper. Er zijn geen waarnemingen van deze vissen bekend, maar de aanwezigheid kan niet worden uitgesloten. Evenementen op land hebben echter geen blijvend nadelig effect op het leefgebied van deze soorten. Nadelige effecten op vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

De bloemrijke hooilanden in het veenweidegedeelte zijn van belang voor vlinders en bijen. Doordat bloemrijke gedeelten tijdens evenementen worden ontzien, zijn effecten uitgesloten. Het water is geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten.

Amfibieën en reptielen

In het park komen geen reptielen voor. De hooilanden en heestervakken met onderbegroeiingen en strooisellagen zijn geschikt leefgebied voor algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. De gazons zijn voor deze soorten niet geschikt als leefgebied.

Grondgebonden zoogdieren

De hooilanden en heestervakken met onderbegroeiingen en strooisellagen is geschikt leefgebied voor algemene soorten zoals de egel en verschillende soorten muizen en spitsmuizen. De gazons zijn voor deze soorten, behalve als mogelijk foerageergebied voor konijnen, niet geschikt als leefgebied.

Vleermuizen

Het park is geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Boven het water zijn ook waarnemingen bekend van watervleermuis en meervleermuis. Deze soorten zijn zeer gevoelig voor licht. De oude bomen in het park bieden geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende soorten zoals de ruige dwergvleermuis.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Met name in het veenweidegedeelte zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft hooilanden en aangeplante plantsoenen. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.
- De gazons worden regelmatig gebruikt voor recreatie. Hierdoor worden ze al veel betreden. Bovendien is hier sprake van drainage. Effecten door betreding op de gazons worden daarom als klein ingeschat met een relatief korte herstelperiode.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

5.3 Geschiktheid voor evenementen

In het volgende figuur staan de verschillende vegetaties in het park aangegeven. Alleen de delen aangewezen als grasveld zijn geschikt voor evenementen op basis van ecologie. In de andere delen is betreding uitgesloten omdat hier gevoelige hooilanden liggen of de aangeplante plantsoenen en tuinen. Binnen deze delen moet wel rekening gehouden worden met bomen. Met name op het grasveld in het noorden van het park is een groot oppervlak aanwezig dat buiten de boomkroonprojectie valt.

Figuur 5.1 Geschiktheid van het Park de Watertoren voor evenementen: alleen in de delen aangewezen als grasveld waarbij rekening gehouden wordt met de boomkroon. (Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

5.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Alleen de delen aangegeven als grasveld gebruiken voor evenementen. Verharde delen en paden kunnen eveneens worden gebruikt.
- De delen met hooilanden, gras apart maaieregime, sierheesters, bodembedekkers en vaste planten niet betreden tijdens evenementen.
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen mogen bomen die geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen niet worden verlicht. Tevens worden boomgroepen/rijen en het water (geschikt als foerageergebied) niet te belicht tijdens evenementen
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

Alleen grasvelden worden gebruikt. Herstelperiode van grasvelden is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en zaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

6 Beatrixpark

6.1 Biotoopbeschrijving

Aan de noordkant van Lunetten ligt het Beatrixpark. Het park heeft bijzondere natuurwaarden waaronder de hooilanden, oude eikenlanen en de zeldzame plantensoorten in de natuurtuin (in figuur 6.1 aangegeven als Gras apart maairegime). Het is een geliefde plek voor wandelaars en joggers. In 2012 is er door de gemeente samen met bewoners een tweede Lunettense salamanderpoel aangelegd. In het Beatrixpark is ook een bouwspeeltuin met diverse natuurlijke speelmaterialen.

6.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen door de Wnb beschermde soorten planten verwacht, maar in het park zijn verschillende Utrechtse soorten aanwezig. Met name in de natuurtuin zijn deze planten te vinden waaronder orchideeën zoals de bijenorchis, grote keverorchis en slanke sleutelbloem. Uit figuur 6.1 blijkt dat het grootste deel van het park uit hooiland bestaat. Deze hooilanden zijn geschikt voor verschillende beschermde soorten. Rietorchis en brede wespenorchis zijn zowel in de natuurtuin als verspreid door het park te vinden. Daarnaast is de Utrechtse soort aardaker op verschillende locaties in het park aangetroffen. De dotterbloem en zwanenbloem zijn aan de oevers en in sloten te vinden. Tenslotte bloeit de veldlathyrus veelvuldig in de hooilanden van dit park. Gelet op het voorgaande dient in bijna het gehele park rekening gehouden te worden met beschermde soorten planten. Alleen op de (kleine) grasvelden in het park (zie figuur 6.1) worden geen beschermde soorten verwacht.

Vogels

De bomen, struiken en plantsoenen in het park bieden geschikt broedgebied voor verschillende soorten vogels, waaronder de Utrechtse soorten merel en tijtjaf. De Utrechtse soort kleine karekiet broedt in de rietkragen bij oevers. Net als voor de planten geldt dat in het gehele park broedende vogels aanwezig kunnen zijn.

Vissen

Het water is geen geschikt biotoop voor door de Wnb beschermde soorten vissen. Het is wel geschikt biotoop voor de Utrechtse soorten bittervoorn en kleine modderkruiper. Er zijn verschillende waarnemingen van kleine modderkruiper bekend. Er zijn geen waarnemingen van bittervoorn maar gelet op het aanwezige biotoop is de aanwezigheid van deze soort niet uitgesloten. Evenementen op land hebben geen blijvend nadelig effect op het leefgebied van deze soorten. Nadelige effecten op vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Met name in de hooilanden en de natuurtuin zijn belangrijke nectarplanten voor bijen en vlinders aanwezig zoals de veldlathyrus. Ook met deze soorten dient daarom rekening te worden gehouden. Het water is geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten.

Amfibieën en reptielen

In het park zijn waarnemingen van ringslang bekend. De natuurtuin en natte delen met amfibieënpoeLEN zijn met name geschikt voor de ringslang. In samenhang met vergelijkbare biotopen in de omgeving is het park onderdeel van een groter leefgebied voor de ringslang. De amfibieënpoeLEN zijn geschikt voortplantingswater voor verschillende soorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De hooilanden en struwelen met strooisellagen zijn geschikt landbiotoop voor deze soorten.

Grondgebonden zoogdieren

Gelet op de ligging aan de stadrand worden soorten aangetroffen die men minder snel in een stadspark verwacht zoals de bunzing. Daarnaast zijn waarnemingen bekend van konijn en egel. De hooilanden en struwelen met onderbegroeiingen en strooisellagen zijn geschikt leefgebied voor verschillende soorten muizen en spitsmuizen.

Vleermuizen

Het park is geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen uit stedelijk gebied zoals gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De zeldzame franjestaart overwintert in de forten van het park. De oude bomen zijn geschikt als verblijfplaats voor boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis, van deze soort zijn ook verschillende waarnemingen bekend. Watervleermuizen zijn zowel in de zomer als overwinterend aangetroffen.

Paddenstoelen

In het park komt de Utrechtse soort robijnboleet voor onder een rij oude eiken.

Betreding

- Met name de hooilanden en natuurtuin zijn gevoelig voor betreding. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.
- Het gebruik van de verharde paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

6.3 Geschiktheid voor evenementen

In bijna het gehele park worden gevoelige natuurwaarden verwacht. Er zijn geen grote gazons aanwezig die ongevoelig zijn voor betreding. De graslanden in het park bestaan uit hooilanden met waarden voor planten, bijen en vlinders. Betreding kan negatieve effecten op de vegetatie veroorzaken en daarmee op deze natuurwaarden. Tenslotte is bij natte omstandigheden een verdichting van de bodem reëel. Dit heeft negatieve effecten op de bodemfauna én op de herstelduur. Kleinschalige evenementen die vergelijkbaar zijn met de al bestaande dagelijkse recreatieve druk zijn wel mogelijk op verharde delen of grasvelden. Het gebruik van de verharde paden, bijvoorbeeld hardloopwedstrijden, is tevens mogelijk zonder effecten.

Figuur 6.1 Geschiktheid van het Beatrixpark voor evenementen: alleen in de delen aangewezen als trapveld en grasveld zijn mogelijkheden waarbij alsnog rekening gehouden met beschermde soorten en bomen. De hooilanden zijn minder geschikt voor evenementen en alleen mogelijk in afstemming met (maai)beheer. (Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

6.4 Voorwaarden en maatregelen

De natuurtuin, poelen, oevers en hooilanden moeten worden ontzien. De mogelijkheden zijn daarom beperkt tot de (kleine) grasvelden en trapvelden. Het is niet mogelijk om op voorhand maatregelen te geven waardoor effecten worden voorkomen.

Herstelperiode

Gelet op het voorgaande is het niet waarschijnlijk dat op deze locatie regelmatig evenementen plaatsvinden. Mocht uit onderzoek blijken dat een evenement mogelijk is, dan is minimaal een herstelperiode van 8 weken noodzakelijk. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

7 Moreelsepark

7.1 Biotoopbeschrijving

Het Moreelsepark is klein park dat voornamelijk uit grasveld met bomen bestaat. De grasvelden zijn door het maaibeheer en de relatief beperkte omvang ongeschikt als habitat voor beschermde plant- en/of diersoorten.

7.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. De grasvelden zijn relatief klein en omsingeld door wegen en verhardingen. Het gras wordt regelmatig gemaaid.

Vogels

De bomen in het gebied zijn geschikt voor broedvogels uit stedelijk gebied. Omdat het park zich te midden van wegen en fietspaden bevindt, zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Er is geen water aanwezig. Er zijn dus geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

Er is geen geschikt habitat voor vlinders, bijen en libellen aanwezig.

Amfibieën en reptielen:

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Grondgebonden zoogdieren

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Vleermuizen

In het gebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. In de directe omgeving ligt de Inktpot, een gebouw waarin vele vleermuizen hun verblijfplaats hebben. Het Moreelsepark is echter, gelet op de omvang en biotoop, niet van essentieel belang voor deze verblijfplaats. In de directe omgeving is geschikter leefgebied aanwezig. Nadelige effecten op vleermuizen door evenementen worden daarom niet verwacht.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Er zijn geen vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding.
Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.

7.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande zijn de grasvelden van het Moreelsepark geschikt voor evenementen.

Figuur 7.1 Geschiktheid van het Moreelsepark voor evenementen: alleen in de delen aangewezen als gazon en grasveld, wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezige bomen.

(Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

7.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

In het Moreelsepark is het gras verstevigd door lavafiber. Dat bestaat uit gemalen lavasteen gemengd met grond en polypropyleenvezels. Om het recreatiegrasveld voldoende droog te houden is hier ook drainage aangelegd. Gelet hierop wordt geen schade of lange herstelperiode verwacht.

8 Noordse park

8.1 Biotoopbeschrijving

Het Noordse park bestaat voornamelijk uit grasveld met bomen. Het wordt voor een groot deel gebruikt als trapveld en/of speeltuin. De grasvelden zijn door het maaibeheer en gebruik ongeschikt als habitat voor beschermde plant- en/of diersoorten.

8.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. Het gras wordt regelmatig gemaaid.

Vogels

De bomen in het gebied zijn geschikt voor broedvogels uit stedelijk gebied. Gelet op het gebruik zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Er is geen water aanwezig. Er zijn dus geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

Er is geen geschikt habitat voor vlinders, bijen en libellen aanwezig.

Amfibieën en reptielen:

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Grondgebonden zoogdieren

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Vleermuizen

In het gebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Het Noordse park is gelet op de omvang en biotoop niet van essentieel belang als foerageergebied of vliegroute voor vleermuizen. Nadelige effecten op vleermuizen door evenementen worden niet verwacht.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Er zijn geen vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.

8.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande zijn de grasvelden van het Noordse park geschikt voor evenementen.

Figuur 8.1 Geschiktheid van het Noordse park voor evenementen: alleen in de delen aangewezen als grasveld, wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezige bomen. (Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

8.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

Herstelperiode van grasvelden is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en zaaien. Gelet op het gebruik van het grasveld (o.a. als trapveld) wordt het risico op schade echter als klein ingeschat.

Herstelperiode geldt niet voor de paden.

9 Waterwinpark

9.1 Biotoopbeschrijving

Het Waterwinpark dient meerdere doelen: het is zowel waterwingebied als openbaar park. Er is een speelveld en een ruim plein met een speelheuvel. De paden, die tegelijkertijd de bedrijfswegen voor de waterwinning zijn, verbinden de omliggende buurten met elkaar. Het Waterwinpark is een T-vormig park wat grotendeels uit een open veld bestaat. Daarnaast zijn een bloemenweide en een moeraszone aanwezig. Aan het oostelijke pad is een bomenrij aanwezig in het centrale deel van het park staan tevens groepjes bomen.

9.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Op de grasvelden worden geen beschermde soorten verwacht. Het gras wordt regelmatig gemaaid. In de bloemenweide zijn bijzondere planten aanwezig waaronder de Utrechtse soort grote kaardenbol, deze delen moeten worden ontzien.

Vogels

De bomen in het gebied zijn geschikt voor broedvogels uit stedelijk gebied. Gelet op het gebruik zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Op de grasvelden worden geen broedende vogels verwacht. De moeraszone is broedgebied voor verschillende soorten vogels. Opmerkelijk is het voorkomen van de waterral en de Utrechtse soorten blauwborst en kleine karekiet. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten worden voorkomen.

Vissen

Het aangrenzende water is geen geschikt biotoop voor door de Wnb beschermde soorten. Het is wel geschikt voor de Utrechtse soorten bittervoorn en kleine modderkruiper. Er zijn geen waarnemingen van deze vissen bekend, maar de aanwezigheid kan niet worden uitgesloten. Evenementen op land hebben echter geen blijvend nadelig effect op het leefgebied van deze soorten. Nadelige effecten op vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Met name de bloemenweide zijn belangrijk voor bijen en vlinders. Ook met deze soorten dient daarom rekening te worden gehouden. Het water is geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten.

Amfibieën en reptielen:

In de moeraszone biedt geschikt leefgebied voor verschillende soorten amfibieën. Op de grasvelden worden deze soorten niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

In de moeraszone kunnen verschillende soorten zoogdieren voorkomen, met name muizen. Op de grasvelden worden geen verblijfplaatsen van zoogdieren verwacht.

Vleermuizen

In het gebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. De bomenrij, moeraszone en aangrenzende water zijn mogelijk van belang als foerageergebied en vliegroute van vleermuizen.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- De bloemenweides mogen alleen betreden worden na afstemming met het beheer. De moeraszone mag niet worden betreden (is ook niet geschikt voor evenementen). De grasvelden zijn relatief ongevoelig voor betreding.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.

9.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande zijn de grasvelden van het Waterwinpark geschikt voor evenementen.

Figuur 9.1 Geschiktheid van het Waterwinpark voor evenementen: alleen in de delen aangewezen als grasveld, wel dient op enkele locaties rekening gehouden te worden met de aanwezige bomen. De delen met akkerveldbloemen kunnen alleen in afstemming met het beheer worden gebruikt voor evenementen. (Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

9.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Alleen de delen aangegeven als grasveld gebruiken voor evenementen. Verharde delen en paden kunnen eveneens worden gebruikt.
- Het deel met akkerveldbloemen kan alleen worden gebruikt na afstemming met het beheer.
- De moeraszone wordt niet betreden.
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen: van schemering tot zonsopkomst geen verlichting van boomrijen, moeraszone en het aangrenzende water.
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

Alleen grasvelden worden gebruikt. Herstelperiode van grasvelden is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en zaaien. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

10 Park de Koppel

10.1 Biotoopbeschrijving

Park de Koppel is een gevarieerd park dat voor een groot deel uit parkbos bestaat. Daarnaast is er een stadboerderij met dierenweides en zijn er hooilanden en enkele grasvelden aanwezig. In het park is een amfibieënpool aangelegd met daaromheen kruidenrijke vegetaties om insecten aan te lokken. Verschillende watergangen en paden doorkruisen het park.

10.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Door de Wnb beschermde soorten planten worden niet verwacht. In het park zijn wel verschillende Utrechtse soorten aanwezig. Verspreid in de parkbossen en onder bomen is de Utrechtse soort brede wespenorchis aanwezig. Bij watergangen kan de dotterbloem bloeien. De gulden sleutelbloem is bij de stadsboerderij aangetroffen. Verspreid over het park groeit de veldlathyrus en tenslotte is er een waarneming bekend van de wilde marjolein. In en rondom de poel in het westelijk deel van het park groeien bijenorchis, rietorchis en waterdrieblad (in figuur 10.1b gras apart maairegime). Op de grasvelden worden voorgenoemde soorten niet verwacht.

Vogels

In het gehele park kunnen vogels broeden. Alle broedende vogels zijn beschermd door de Wnb. De bossen, struwelen en rietkragen zijn geschikt voor veel soorten vogels waaronder de Utrechtse soorten merel, tijtjaf en kleine karekiet. Gelet op het voorgaande moeten evenementen in het gehele park rekening houden met broedende vogels.

Vissen

De watergangen in het gebied zijn geen geschikt biotoop voor door de Wnb beschermde soorten. Ze zijn wel geschikt voor de Utrechtse soorten bittervoorn en kleine modderkruiper. Er zijn waarnemingen van kleine modderkruiper bekend. Er zijn geen waarnemingen van bittervoorn, maar de aanwezigheid kan niet worden uitgesloten. Evenementen op land hebben echter geen blijvend nadelig effect op het leefgebied van deze soorten. Nadelige effecten op vissen zijn daarom uit te sluiten.

Vlinders, bijen en libellen

Met name de hooilanden zijn belangrijk voor bijen en vlinders. Hier groeien belangrijke nectarplanten zoals veldlathyrus. Het water is gelet op het biotoop en verspreidingsgegevens geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten.

Amfibieën en reptielen

De amfibieënpool is geschikt voortplantingswater voor soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Het omliggende kruidenrijke grasland is geschikt als landbiotoop net als de struwelen, oeverbegroeiingen in het park.

Grondgebonden zoogdieren

Gelet op de ligging aan de stadrand worden ook relatief schuwe soorten zoals de bunzing af en toe waargenomen. De hooilanden en struwelen met onderbegroeiingen en strooisellagen is geschikt leefgebied voor soorten als konijn, egel en verschillende soorten muizen en spitsmuizen.

Vleermuizen

Het park is geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen uit stedelijk gebied zoals gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De oude bomen zijn geschikt als verblijfplaats voor boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis, van deze soort zijn ook verschillende waarnemingen bekend.

Paddenstoelen

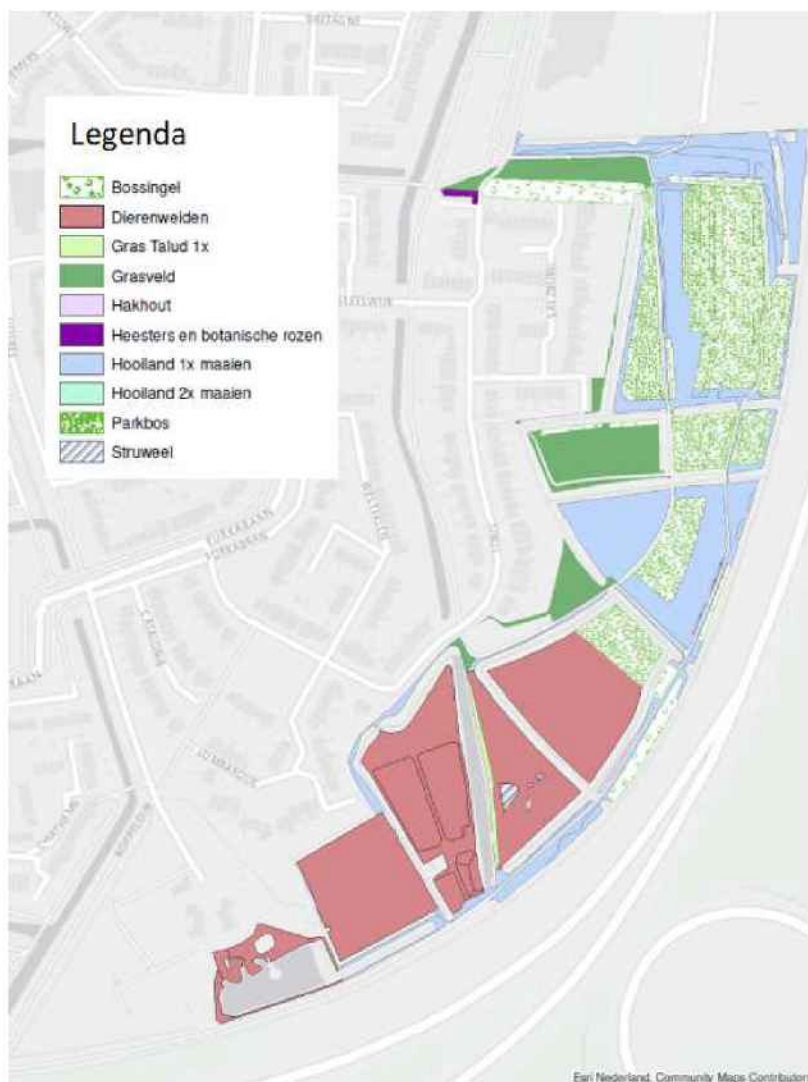
In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

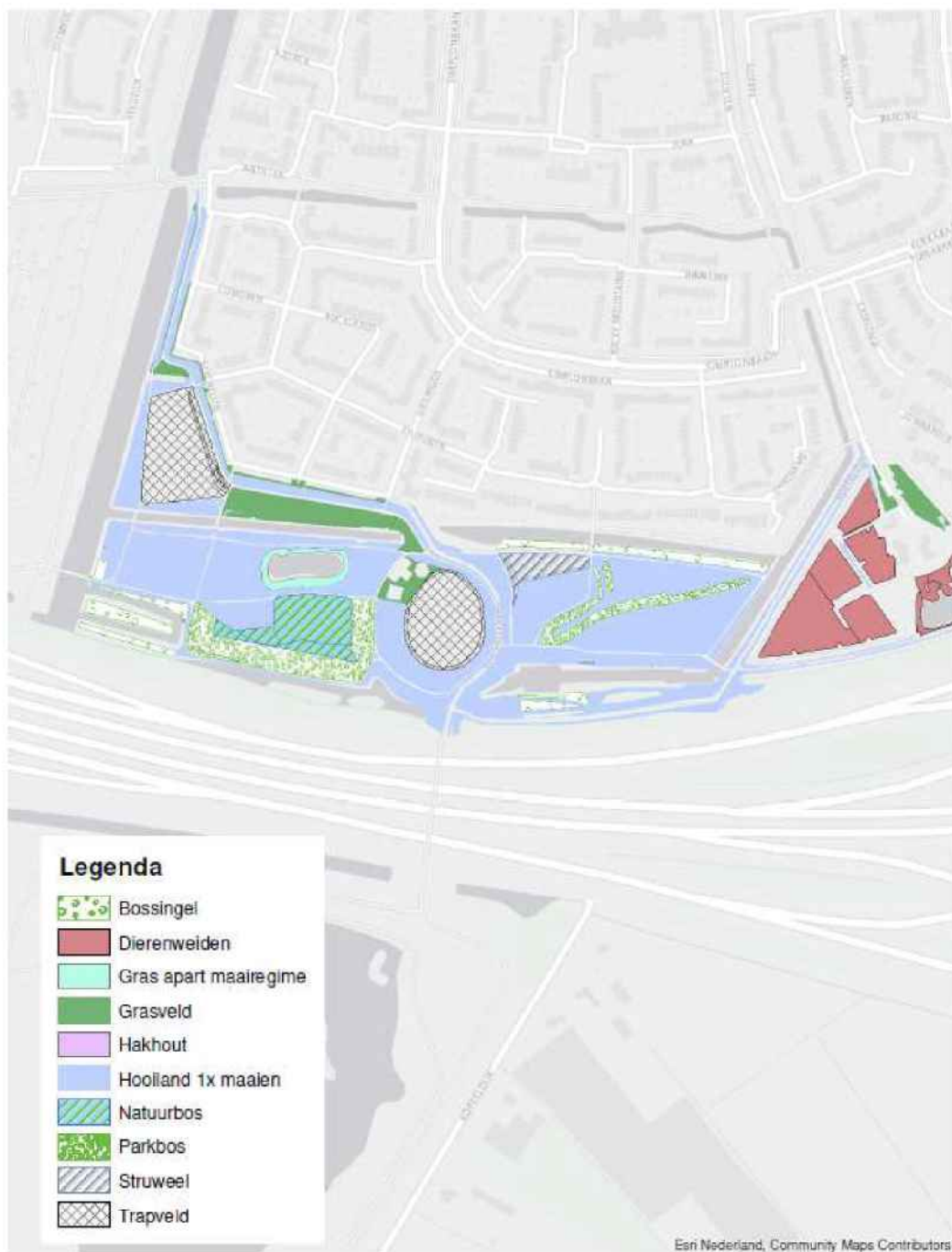
- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft hooilanden, moerasvegetaties, struwelen en oeverzones. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Een groot deel van het park bestaat uit bos waardoor het ongeschikt is voor grote evenementen.
- De grasvelden zijn niet aangelegd voor evenementen. Onder natte omstandigheden zal de bodem door betreding snel verdichten. De herstelperiode bedraagt tijdens natte omstandigheden daarom relatief lang.
- Het gebruik van de (verharde) paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

10.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande zijn alleen de grasvelden in Park de Koppel geschikt voor evenementen.

Figuur 10.1a Geschiktheid van het Park de Koppel voor evenementen deel 1: alleen in de delen aangewezen als grasveld, wel rekening gehouden met beschermde soorten en bomen. De hooilanden zijn minder geschikt voor evenementen en alleen mogelijk in afstemming met (maai)beheer. (Gekleurde delen komen overeen met in april 2019 onderzocht gebied)

Figuur 10.1b Geschiktheid van het Park de Koppel voor evenementen deel 2: alleen in de delen aangewezen als trapveld en grasveld, wel rekening gehouden met beschermde soorten en bomen. De hooilanden zijn minder geschikt voor evenementen en alleen mogelijk in afstemming met (maai)beheer. (Gekleurde delen komen overeen met in oktober 2019 onderzocht gebied)

10.4 Voorwaarden en maatregelen

Aanwezige poelen, oevers en hooilanden moeten altijd worden ontzien. Mogelijkheden zijn beperkt tot de trapvelden en grasvelden (en verharde paden) maar ook voor deze locaties is onderzoek naar vleermuizen, vogels en bodemverdichting noodzakelijk. Gelet hierop is het niet mogelijk om op voorhand maatregelen te geven waardoor effecten worden voorkomen.

Herstelperiode

Gelet op het voorgaande is het niet waarschijnlijk dat op deze locatie regelmatig evenementen plaatsvinden. Mocht uit onderzoek blijken dat een evenement mogelijk is, dan is minimaal een herstelperiode van 8 weken noodzakelijk. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

11 Park Nieuweroord

11.1 Biotoopbeschrijving

Park Nieuweroord ligt dichtbij het Moreelsepark en is een klein park dat voornamelijk uit grasveld met bomen bestaat. De grasvelden zijn door het maaibeheer en de relatief beperkte omvang ongeschikt als habitat voor beschermde plant- en/of diersoorten.

11.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. Het gras wordt regelmatig gemaaid.

Vogels

De bomen in het gebied zijn geschikt voor broedvogels uit stedelijk gebied. Omdat het park zich tussen wegen, spoorweg en gebouwen bevindt zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Er is geen water aanwezig. Er zijn dus geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

Er is geen geschikt habitat voor vlinders, bijen en libellen aanwezig.

Amfibieën en reptielen:

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Grondgebonden zoogdieren

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Vleermuizen

In het gebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. In de directe omgeving ligt de Inktpot, een gebouw waarin vele vleermuizen hun verblijfplaats hebben. Het park is echter gelet op de omvang en biotoop niet van essentieel belang voor deze verblijfplaats. In de directe omgeving is geschikter leefgebied aanwezig. Nadelige effecten op vleermuizen door evenementen worden op niet verwacht.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

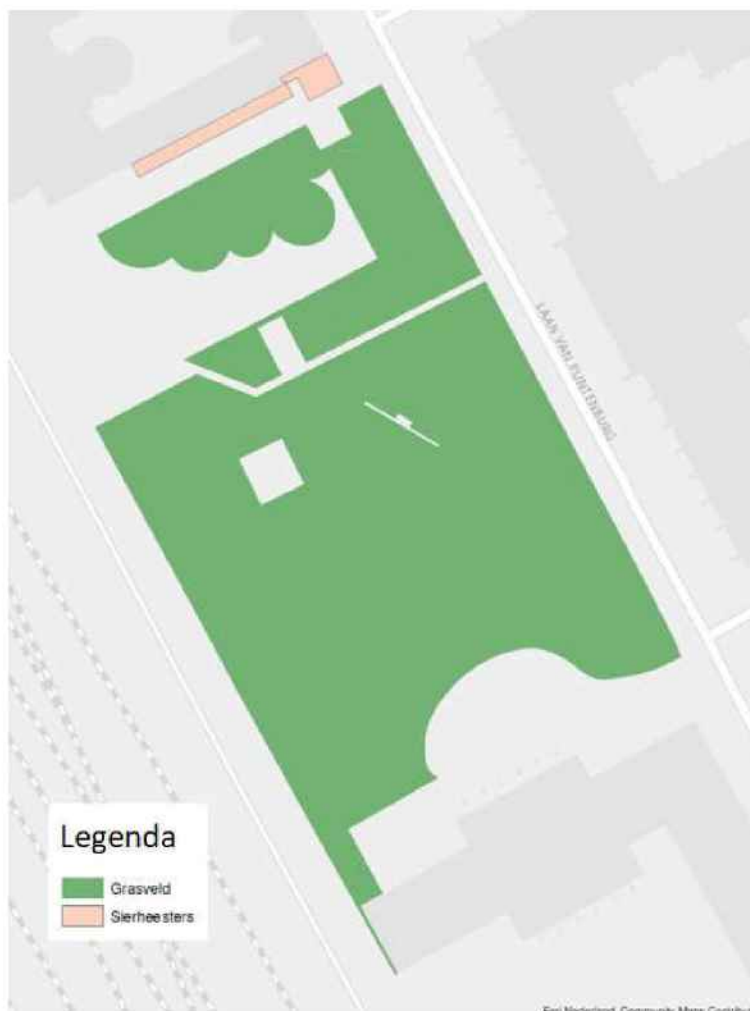

Betreding

- Er zijn geen vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.

11.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande zijn de grasvelden van het Park Nieuweroord geschikt voor evenementen.

Figuur 11.1 Geschiktheid van het Park Nieuweroord voor evenementen: alleen in de delen aangewezen als grasveld, wel rekening houden met de aanwezige bomen. (Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

11.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Alleen de delen aangegeven als grasveld gebruiken voor evenementen. Verharde delen en paden kunnen eveneens worden gebruikt.
- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

Gelet op het biotoop en het gebruik wordt geen ernstige schade en geen herstelperiode verwacht.

12 Strijkviertel Recreatieplas

12.1 Biotoopbeschrijving

De plas Strijkviertel is een jaarrond intensief bezocht recreatiegebied. De plas is geschikt voor zwemmen, surfen en vissen. Het omliggende terrein wordt gebruikt om te sporten, wandelen, picknicken etc. Rondom de plas is een fiets- en wandelpad aanwezig. De plas wordt gevoed door grond- en regenwater; de waterkwaliteit is goed. Van 1 september tot 1 april is het terrein een hondenloslooplegebied.

12.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

De aanwezigheid van door Wnb beschermde soorten is op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop uitgesloten. De Utrechtse soorten grote kaardenbol en wilde marjolein groeien in de berm van de busbaan aan de noordgrens van het terrein. De Utrechtse soorten dotterbloem en zwanenbloem kunnen op enkele locaties aan oevers groeien. Op deze locaties worden geen knelpunten met evenementen verwacht, deze zijn namelijk moeilijk toegankelijk voor bezoekers. Op de gazons, paden en stranden worden geen beschermde of Utrechtse soorten verwacht.

Vogels

De bomen, ruigten en begroeide oevers in het gebied zijn geschikt als nestlocatie voor vogelsoorten, waaronder de Utrechtse soorten merel en tijtjaf. Op de grasvelden, paden en stranden worden geen broedende vogels verwacht. Het gebied heeft tijdens het recreatie seizoen een hoge intensiteit in menselijke activiteiten en buiten het recreatie seizoen wordt het gebruikt als hondenloslooplegebied. Gelet hierop worden broedende vogels alleen verwacht in beschutte delen zoals in dicht struikgewas en hoger in bomen. Een knelpunt met evenementen is daardoor minder waarschijnlijk. Desalniettemin is een veldcheck aan te raden omdat een broedgeval binnen de invloedssfeer van een evenement nooit volledig op voorhand is uitgesloten.

Vissen

Door Wnb beschermde soorten worden gelet op verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop niet verwacht. Van de Utrechtse soort kleine modderkruiper zijn waarnemingen bekend. Ook voor de Utrechtse soort bittervoorn is geschikt leefgebied aanwezig. De Utrechtse soort grote modderkruiper komt in de nabijgelegen polder voor, binnen het recreatiegebied is echter geen geschikt leefgebied aanwezig. De plas wordt als zwemlocatie gebruikt en is daardoor geen onverstoorde leefgebied van vissen. Evenementen zorgen bovendien niet voor permanente effecten op het leefgebied van vissen.

Vlinders, bijen en libellen

Het gebied is gelet op het biotoop (regelmatig gemaaide graslanden, stranden) niet van groot belang voor vlinders en bijen. Libellen maken mogelijk gebruik van de plas maar ondervinden geen effecten door evenementen. Door Wnb beschermde soorten vlinders en libellen worden bovendien niet verwacht.

Amfibieën en reptielen

Gelet op verspreidingsgegevens worden geen reptielen verwacht. De plas biedt in theorie geschikt leefgebied voor amfibieën. Tijdens het recreatieseizoen wordt bijna het gehele gebied al veel betreden. Gelet op de hoge intensiteit in recreatief gebruik worden effecten door evenementen niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

Net als voor amfibieën geldt dat in theorie geschikt leefgebied aanwezig is voor zoogdieren. Het gebied heeft tijdens het recreatieseizoen een hoge intensiteit in menselijke activiteiten en buiten het recreatieseizoen wordt het gebruikt als hondenlosloopgebied. Gelet hierop worden zoogdieren alleen verwacht in beschutte delen zoals in dicht struikgewas. Een knelpunt met evenementen is daardoor onwaarschijnlijk.

Vleermuizen

In de oude bomen in het gebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De bomenrijen zijn geschikt als vliegroute. Het open water en door bomen beschutte delen zijn een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Bij evenementen na zonsondergang dient daarom altijd de helft van de plas onbelicht te blijven, hierdoor is er voldoende onverstoorde foerageergebied aanwezig. Bomen geschikt als verblijfplaats of vliegroute mogen ook niet direct aangelicht worden.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.
- Het terrein bestaat voor een groot deel uit ligweides, regelmatig gemaaide gazons en zandstrand. Negatieve effecten door betreding zijn niet te verwachten. De herstelperiode is relatief kort.
- Het gebruik van de paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten door betreding.

12.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande is het recreatiegebied geschikt voor evenementen. Wel dient rekening gehouden te worden met bomen, broedvogels en vleermuizen.

Figuur 12.1 Geschiktheid Strijkviertel voor evenementen: alleen in de roze delen, wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezige bomen, broedvogels en verlichting m.b.t. vleermuizen. (Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

12.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen: van schemering tot zonsopkomst geen verlichting van boomgroepen/rijen en het water (geschikt als foerageergebied). De helft van het open water dient van schemering tot zonsopkomst altijd onverlicht te blijven.
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

Gelet op het biotoop en het gebruik van dit recreatiestrand is geen herstelperiode noodzakelijk.

13 Tolsteegplantsoen

13.1 Biotoopbeschrijving

Het Tolsteegplantsoen bestaat voornamelijk uit grasveld met bomen. Het wordt voor een groot deel gebruikt als trapveld. De grasvelden zijn door het maaibeheer en de relatief beperkte omvang ongeschikt als habitat voor beschermde plant- en/of diersoorten.

13.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. Het gras wordt regelmatig gemaaid.

Vogels

De bomen in het gebied zijn geschikt voor broedvogels uit stedelijk gebied. Gelet op het gebruik zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Er is geen water aanwezig. Er zijn dus geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

Er is geen geschikt habitat voor vlinders, bijen en libellen aanwezig.

Amfibieën en reptielen:

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Grondgebonden zoogdieren

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Vleermuizen

De oude bomen zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats én vliegroute voor vleermuizen. Gelet op het beheer worden weinig insecten verwacht. In de omgeving zijn meer geschikte foerageergebieden aanwezig. Gelet hierop en de tijdelijkheid van evenementen wordt een effect op foerageergebieden niet verwacht. Wel dienen de bomen die geschikt zijn als verblijfplaatsen/vliegroute voor vleermuizen, onverlicht te blijven.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Er zijn geen vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.

13.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande zijn de grasvelden van het Tolsteegplantsoen geschikt voor evenementen.

Figuur 13.1 Geschiktheid van Tolsteegplantsoen voor evenementen: alleen in de delen aangewezen als grasveld en trapveld, wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezige bomen. (Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

13.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen: van schemering tot zonsopkomst geen verlichting van boomgroepen/rijen.
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

Herstelperiode van grasvelden is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en zaaien. Gelet op het gebruik van het grasveld (o.a. als trapveld) wordt het risico op schade echter als klein ingeschat.

Herstelperiode geldt niet voor de paden.

14 Park Oog in Al

14.1 Biotoopbeschrijving

Park Oog in Al is een openbaar stadspark. In het park is veel groen aanwezig met paden, een speelplek en een hertenweide. Centraal in het park ligt de hertenweide. Daar omheen is een vijver met enkele natuurvriendelijke oevers aangelegd. Het park is aangelegd rond 1921 op een deel van het landgoed dat behoorde bij Huis Oog in Al. De historische bebouwing is grotendeels nog aanwezig. Het park heeft vele oude bomen waarvan een deel nog stamt uit de tijd dat het gebied nog een landgoed was. Er is een tuin met vaste planten op de zogenaamde violenheuvel. De bunker die in de tweede wereldoorlog in het park is gebouwd, is ook een monument. Het park wordt veel gebruikt voor o.a. wandelen, aangelijnd honden uitlaten, spelen, sporten, zonnebaden en natuurbeleving.

14.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen door de Wnb beschermde soorten planten verwacht, maar in het park zijn verschillende Utrechtse soorten aanwezig. Verspreid over het park zijn waarnemingen bekend van de Utrechtse soorten prachtklokje, ruig klokje, zomerklokje en slanke sleutelbloem. Deze planten zijn mogelijk verwilderd vanuit tuinen en groeien in bermen, verwilderde grasstroken e.d. In de natuurlijke oevers bij de vijver kunnen de Utrechtse soorten grote kattenstaart en dotterbloem groeien. Daarnaast kunnen muurplanten als tongvaren aanwezig zijn. Op de gazons/parkweiden worden geen beschermde planten verwacht.

Vogels

De bomen, struwelen en plantsoenen in het park bieden geschikt broedgebied voor verschillende soorten vogels, waaronder de Utrechtse soorten merel en tijaftjaf. Door de aanwezigheid van grote oude bomen met holtes zijn holenbroeders aanwezig als boomklever, spechten en bosuil. De gazons/parkweiden zijn gelet op het gebruik, niet van groot belang voor vogels. In de omringende bomen en struwelen kunnen echter wel verschillende soorten vogels broeden.

Vissen

Het water is geen geschikt biotoop voor door de Wnb beschermde soorten vissen. Utrechtse soorten worden evenmin verwacht.

Vlinders, bijen en libellen

Met name natuurvriendelijke oevers zijn nectarplanten voor bijen en vlinders aanwezig zoals de grote kattenstaart. Het water is geen geschikt biotoop voor beschermde libellen soorten. De gazons/parkweiden zijn niet van belang voor insecten.

Amfibieën en reptielen

Reptielen worden op basis van verspreidingsgegevens en biotoop niet verwacht. De vijver is mogelijk voortplantingswater voor verschillende soorten amfibieën zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De natuurvriendelijke oevers, bosschages met dood hout, struwelen met strooisellagen zijn geschikt landbiotoop voor deze soorten. De gazons/parkweiden zijn niet van belang voor amfibieën.

Grondgebonden zoogdieren

De hooilanden en struwelen met onderbegroeiingen en strooisellagen zijn geschikt leefgebied voor verschillende soorten muizen en spitsmuizen. Daarnaast zijn waarnemingen bekend van konijn en egel. Het park met de vele oude bomen is geschikt leefgebied voor de eekhoorn. Van deze soort zijn ook verschillende waarnemingen bekend. De gazons/parkweiden zijn niet van belang voor zoogdieren.

Vleermuizen

Het gehele park is geschikt foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen uit stedelijk gebied zoals gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De oude bomen zijn geschikt als verblijfplaats voor boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis, van deze soort zijn ook verschillende waarnemingen bekend. De bunker wordt mogelijk door vleermuizen gebruikt om te overwinteren.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Verspreid over het park zijn vegetaties aanwezig die gevoelig zijn voor betreding. Het betreft met name aangelegde tuinen, natuurvriendelijke oevers en struwelen. Tijdens evenementen moeten deze locaties worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden. Een groot deel van het park bestaat uit bos waardoor het ongeschikt is voor grote evenementen.
- De gazons/parkweiden zijn niet aangelegd voor evenementen. In de huidige situatie is al sprake van verdichting en natte omstandigheden. De herstelperiode is daarom relatief lang.
- Het gebruik van de (verharde) paden in het gebied leidt niet tot negatieve effecten.

14.3 Geschiktheid voor evenementen

In bijna het gehele park worden gevoelige natuurwaarden verwacht. De parkweides zijn van weinig belang voor beschermde soorten. De parkweides zijn echter niet aangelegd voor evenementen. In de huidige situatie is al sprake van wateroverlast in de lagere delen van het park, waaronder de parkweides (o.a. door verdichting van de bodem). Onder deze omstandigheden is de kans op schade door betreding tijdens een evenement reëel. Dit heeft negatieve effecten op de bodemfauna én op de herstelduur. Kleinschalige evenementen die vergelijkbaar zijn met de al bestaande dagelijkse recreatieve druk, zijn wel mogelijk. Het gebruik van de verharde paden, bijvoorbeeld hardlooppwedstrijden, is tevens mogelijk zonder effecten.

Figuur 14.1 Geschiktheid van het Park Oog in Al voor evenementen: alleen in de parkweides (gearceerd), maar daar is wel onderzoek nodig naar mogelijke schade door betreding. Daarnaast moet ook op de parkweides alsnog rekening gehouden met nabijgelegen leefgebieden van beschermde soorten. Tenslotte moet op deze parkweides rekening worden gehouden met de aanwezige bomen.
(Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

14.4 Voorwaarden en maatregelen

In het park Oog in Al zijn alleen op de parkweides mogelijkheden, maar ook hier is bij evenementen altijd een nader onderzoek nodig naar de effecten op de natuur waaronder schade door betreding. De mogelijkheden zijn daarom beperkt en is het niet mogelijk om op voorhand maatregelen te geven waardoor effecten worden voorkomen.

Herstelperiode

Gelet op het voorgaande is het niet waarschijnlijk dat op deze locatie regelmatig evenementen plaatsvinden. Mocht uit onderzoek blijken dat een evenement mogelijk is, dan is minimaal een herstelperiode van 8 weken noodzakelijk. Herstelperiode geldt niet voor de paden.

15 Majellapark

15.1 Biotoopbeschrijving

Het Majellapark bestaat uit een centraal gelegen grasveld dat voor een groot deel wordt gebruikt als trapveld. Daar omheen zijn bomengroepen aanwezig. In het oostelijk deel is een tuin met bloemperken aangelegd. Hier is ook een speeltuin aanwezig. De grasvelden zijn door het maaibeheer en de relatief beperkte omvang ongeschikt als habitat voor beschermde plant- en/of diersoorten.

15.2 Risico's per soortgroep samengevat

Flora

Er worden geen beschermde soorten verwacht. Het gras wordt regelmatig gemaaid.

Vogels

De bomen in het gebied zijn geschikt voor broedvogels uit stedelijk gebied. Gelet op het gebruik zullen eventuele broedende vogels minder gevoelig zijn voor verstoring. Door middel van het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten voorkomen worden.

Vissen

Er is geen water aanwezig. Er zijn dus geen nadelige effecten op beschermde vissoorten.

Vlinders, bijen en libellen

De bloemperken zijn geschikt voor vlinders en bijen. Er is geen geschikt leefgebied voor libellen aanwezig.

Amfibieën en reptielen:

Geen geschikt habitat aanwezig. Geen nadelige effecten.

Grondgebonden zoogdieren

Op het grasveld worden, gelet op het gebruik, geen verblijfplaatsen van zoogdieren verwacht. In de bosschages en bloemperken zijn mogelijk leefgebieden van muizen, spitsmuizen en egels aanwezig.

Vleermuizen

De oude bomen zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats én foerageergebied voor vleermuizen. Gelet op het beheer worden weinig insecten verwacht. In de omgeving zijn meer geschikte foerageergebieden aanwezig. Gelet hierop en de tijdelijkheid van evenementen wordt een effect op foerageergebieden niet verwacht. Wel dienen de bomen die geschikt zijn als verblijfplaatsen voor vleermuizen, onverlicht te blijven.

Paddenstoelen

In het park komen geen beschermde soorten paddenstoelen voor.

Betreding

- Het grasveld en de speeltuin zijn niet gevoelig voor betreding. 5.1.2E moeten worden ontzien.
- Er mag onder de boomkroon geen zware belasting op de grond uitgeoefend worden.

15.3 Geschiktheid voor evenementen

Gelet op het voorgaande is het grasveld en de speeltuin geschikt voor evenementen.

Figuur 15.1 Geschiktheid van Majellapark voor evenementen: alleen in de gearceerde delen (grasveld en speeltuin), wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezige bomen.
(Gekleurde delen komen overeen met onderzocht gebied)

15.4 Voorwaarden en maatregelen

De organisatie van het evenement toetst het evenement aan de natuurwetgeving (quickscan) en let daarbij tenminste op de volgende punten:

- Voorafgaand aan een evenement wordt er een veldcheck uitgevoerd. Tijdens deze veldcheck worden verblijfplaatsen van soorten en nesten van broedende vogels vastgesteld. Indien nodig worden maatregelen voorgesteld die negatieve effecten op deze nesten kunnen voorkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afschermen door middel van hekken.
- Om onnodige verstoring van vleermuizen te voorkomen: van schemering tot zonsopkomst geen verlichting van boomgroepen/rijen.
- Geen zware belasting onder de boomkroonprojectie, tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatieve effecten optreden.

Herstelperiode

Herstelperiode van grasvelden is afhankelijk van weersomstandigheden en type evenement. Bij schade dient rekening te worden gehouden met een hersteltijd van drie weken (herstel d.m.v. graszoden) en 6 weken bij maatregelen als beluchten/bemesten en zaaien. Gelet op het gebruik van het grasveld (o.a. als trapveld) wordt het risico op schade echter als klein ingeschat.

Herstelperiode geldt niet voor de paden.

16 Literatuur

Beason, R.C. 2004. What can birds hear? USDA NWRC Staff publications. University of Nebraska.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Brown, A.L. 1990. Measuring the Effect of Aircraft Noise on Sea Birds. Environment International, Vol. 16, pp. 587-592.

Delaney, D.K., L.L. Pater, L.D. Carlile, E.W. Spadgenske, T.A. Beatty, and R.H. Melton. 2011. Response of red-cockaded woodpeckers to military training operations. Wildlife Monographs 177:1-38.

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dooling, R.J., A. Popper, 2016. The Effects of Highway Noise on Birds

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Gemeente Utrecht, 2018. Utrechtse soortenlijst uitwerking Groenstructuurplan t.b.v. Utrechtse soorten

Gemeente Utrecht, 2019 beheerkaarten

Gemeente Utrecht (P.J. Keizer), 2018. Notitie Bescherming Utrechtse Paddenstoelen

Henkens R., M. Liefing, C. Hallmann, A. van Kleunen, 2012. Storen broedvogels zich aan het geluid van race-evenementen? Effect van de in 2010/2011 op het TT-Circuit Assen gehouden Superbike- en Superleague-evenementen op broedvogels in het Natura 2000-gebied Witterveld. Alterra-rapport 2288

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

Jansen, R., R. Delbroek, T. Molenaar, 2017. Vleermuizen op de Lonnekerberg mede in relatie tot het Airforce Festival. Monitoring en analyse van het gedrag van de passieve luisteraars gewone grootoorvleermuis, valse vleermuis en Bechsteins vleermuis. Bionet Natuuronderzoek

Lubbers G. & J. Marchal 2017. Monitoring vleermuizen Airforcefestival 29 september 2017. Eelerwoude.

Pater, L.D., D.K. Delaney, T.J. Hayden, B. Lohr, and R. Dooling. 1999. Assessment of Training Noise Impacts on the Red-cockaded Woodpecker: Preliminary Results - Final Report. Technical Report. U.S. Army, Corps of Engineers, CERL, Champaign, IL, Report Number 99/51, ADA Number 367234.

Pater, Larry & Delaney, David & Swindell, Linton & Beaty, Tim & Carlile, Lawrence. (2001). Assessment of Training Noise Impacts on the Red-Cockaded Woodpecker: 2000 Results. 254.

Provincie Utrecht, 2016. Verordening Natuur en Landschap. PBR, publicatienr. 7054.

Reimerink, J., A. van Hooff & L. Lemmers, 2017. Vliegveld Twente: Vleermuizen en festivals.

Tauw rapport R002-1250989LBN-ibs-V01-NL. Tauw bv, Deventer.

Wisgerhof, V., J. Reimerink, A. Hooff en L. Bruinsma. 9 mei 2017. Monitoring vleermuizen bij festival Airforce op Vliegveld Twenthe

Geraadpleegde internetwebsites:

www.ndff.nl

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.utrecht.nl/wonen-en-leven/parken-en-groen/bomen/zorg-voor-bomen

Verslag openbare ochtendvergadering commissie Stad & Ruimte

Datum 10 juni 2021
Locatie Stadhuis Raadszaal, Stadhuisbrug 1
Verslag door 5.1.2E (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter: de heer M. de Pagter. De wethouders: de heer K. Verschuure en mevrouw L. van Hooijdonk. De Leden: de heer B. Işik (PvdA), de heer C. Bos (Stadsbelang Utrecht), mevrouw E. Oosters (Student & Starters), de heer D. Bosch (PVV), mevrouw A. Sasbrink (PvdD), de heer I. El Abassi (DENK), de heer T. Schipper (SP), mevrouw F. de Koning (GL), de heer B. van Steeg (CDA), de heer J. Wijmenga (CU), mevrouw S. Schilderman (D66), de heer G. te Hoonte (VVD), de heer F. de Kok (griffie)

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag vergadering Commissie Stad & Ruimte, ochtend

1. Opening en mededelingen	1
2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten	1
3. Verslagen	2
4. Toezeggingen/moties/brievenlijst en Lange Termijn Agenda	2
5. Raadsvoorstel Vaststelling Utrecht Dichtbij: de tienminutenstad; Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040	2

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 10.00 uur en heet alle aanwezigen en de mensen die thuis meekijken van harte welkom.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De **voorzitter** meldt dat voorgesteld wordt een punt van de agenda af te voeren. Hij wil horen wat de aanwezigen daarvan vinden, want hij heeft begrepen dat dit voorstel niet door iedereen verwelkomd wordt. Er volgt een ordedebat waarin het voorstel is (van de heer Bos) om de bespreking van het Mobiliteitsplan en de Ruimtelijke Strategie Utrecht pas na het zomerreces aan de orde te hebben. Dit omwille van de nodige voorbereidingstijd, hetgeen tot een betere besluitvorming zal leiden. Zoals gezegd, niet iedereen is daar gelukkig mee. Het nu volgende

ordedebat vat de voorzitter ten slotte samen met te concluderen dat er een meerderheid is om beide onderwerpen vandaag wel te behandelen. De agenda wordt dus ongewijzigd vastgesteld.

3. Verslagen

- 5 Conceptverslag openbare commissie Stad en Ruimte van 27 mei 2021
Er zijn geen wijzigingen ontvangen op dit verslag. Het verslag wordt hiermee vastgesteld.
Er blijken ook geen vragen of opmerkingen te zijn naar aanleiding van het verslag.

4. Toezeggingen/moties/brievenlijst en Lange Termijn Agenda

- 10 **De voorzitter** concludeert dat de toezeggingen-, moties- en brievenlijst en de Lange Termijn Agenda zijn vastgesteld.
De heer **Te Hoonte** stelt vast dat in de Lange Termijn Agenda veel onderwerpen zijn opgeschoven, bovendien is zojuist vastgesteld wat wel en niet voor de zomer gaat plaatsvinden. Hij wil weten of de termijnagenda daarop aangepast wordt.
15 De voorzitter laat zich informeren en stelt vast dat de Lange Termijn Agenda nu is vastgesteld.

5. Raadsvoorstel Vaststelling Utrecht Dichtbij: de tienminutenstad; Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040

- Voor dit agendapunt zijn de wethouders Verschuuren en Van Hooijdonk aanwezig.
De tweede termijn van deze behandeling zal in de volgende commissievergadering plaatsvinden.
20 De **voorzitter** leidt het onderwerp in.

- De heer **Wijmenga** begint met aan de woorden van de heer Te Hoonte van vorig jaar (9 juni) te herinneren dat hij het veel te optimistisch vond te veronderstellen dat de RSU binnen een jaar klaar zou zijn en aan de raad voorgelegd zou kunnen worden. Het college en zijn ambtenaren werken kennelijk harder dan sommige mensen denken.
25 De heer **Te Hoonte** meent te kunnen constateren dat de RSU toch later is dan gepland, vandaar ook het ordedebat van een kwartier van zojuist.

- De heer **Wijmenga** zet zijn betoog voort en wijst erop dat het aantal inwoners in Nederland groeit en dat hij verwacht dat die groei nog wel even door zal gaan. Dit leidt tot een toenemende druk op de stad en daar moet men zich op voorbereiden. Tegelijkertijd moet bepaald worden waar Utrecht zijn grenzen trekt. Er ligt daartoe nu een flink aantal voorstellen voor waar zijn fractie positief over is. Hij wijst daarbij op de profielen, waarbij hij zich afvraagt hoe het college denkt dat tot uitdrukking te gaan brengen. Hij vraagt zich af of er nu niet al in dit stuk richting gegeven moet worden aan de ontwikkeling richting een verdichtende stad. Wat het mogelijk maken van dubbelgebruik van ruimten betreft, wijst hij erop dat zijn fractie in het verleden gepleit heeft voor het overkluizen van wegen en sporen als mogelijkheid om ruimte toe te voegen. In de ideevorming daaromtrent mist hij de mogelijkheden voor wegen. Kijkend naar Overvecht, constateert hij dat grote ontwikkelingen daar pas in fase 4 aan de orde te komen, terwijl er juist nu heel veel geld is voor Overvecht. Daarom vraagt hij zich af of het niet beter is om Overvecht naar voren te halen in de fasering en daarbij dan ook gebruik te maken van de ideeën die vanuit die wijk zijn aangedragen. Hij hoort het college daar graag over.
30
35
40

- De heer **Bosch** wil van de CU horen of men daar dan van mening is dat het vele geld dat er voor Overvecht is, besteed moet worden aan het ondertunnelen van dat deel van de stad.
45

- De heer **Wijmenga** wijst erop dat er veel geld beschikbaar is gesteld om de wijk meer kracht te geven. Dat kan op verschillende manieren gebeuren, zoals het investeren in de ruimtelijke omgeving, maar ook in het meer beschikbaar stellen van BOA's of het opknappen van woningen.
50 Het gaat om een combinatie en de ideeën vanuit de wijk vormen een waardevolle toevoeging daaraan. Ondertunneling vindt hij een mooi idee en daarom vraagt hij zich af of dat iets is dat gerealiseerd zou kunnen worden. Daarom hoort hij er graag van het college over.
Dan de voorzieningen: de Barcode maakt zichtbaar wat de behoefte is. De vraag is alleen hoe ervoor gezorgd kan worden dat die voorzieningen ook ten goede komen van de bestaande stad.

Hij las daar niet zo veel over terug in de RSU. Uitgangspunt van zijn fractie hierbij is de huidige bewoners te laten profiteren van die uitbreiding van voorzieningen in de stad. Dat brengt hem meteen bij een zorgpunt ten aanzien van de RSU, namelijk de sport. Op pag. 167 staat dat er voor een aantal sportvoorzieningen nog ruimte gezocht moet worden. Er wordt verwezen naar de randen van de stad (gemeente) of Rijnenburg. Zijn vraag daarbij is wanneer die knoop doorgehakt gaat worden. Heeft het college daar gedachten over of moet hierover nu besloten worden? Een volgend zorgpunt is 'hoogbouw' (pag. 125) waar sprake is van een incidentele afwijking. Hij pleit ervoor die tekst minder cryptisch te maken en dat volgens de regelen der kunst gewoon te regelen via een raadsbesluit. Hij overweegt een amendement. Mocht het college die tekst nu al aanpassen, laat men dan ook meteen goed kijken naar de samenhang tussen besispunt 2 van het raadsvoorstel en pag. 137 (de nieuwe knooppunten). Het raadsvoorstel noemt andere knooppunten dan de RSU doet.

De heer **Van Steeg** is het wat de hoogbouw betreft eens met de heer Wijmenga. Hij herinnert aan de ingediende motie en wil weten hoe die motie is teruggekomen in deze RSU.

De heer **Schipper** wijst erop dat hij aan het eind van de raadsinformatiebijeenkomst van vorige week erop wees dat de SP in 2020 akkoord is gegaan met de uitgangspunten van de RSU. Die uitgangspunten worden nu getoetst in dit raadsvoorstel. Hij hoopt dat die 'tienminutenstad' niet al te letterlijk wordt genomen, want het is helemaal niet erg om iets verder te fietsen naar je sportclub of culturele voorziening. Niet alles kan overal en hoeft ook niet overal.

De bedenkingen van de SP liggen op het vlak van wonen, ruimtelijke ordening, verkeer en mobiliteit, groen en nog wat losse nummers.

Wonen en ruimtelijke ordening: De Werkplaats tot maximaal 8900 woningen inbreiding in Overvecht. De RSU loopt hier zwaar op vooruit. Hij is het eens met degenen die de slimme transformatie geen goed idee vinden. Wat hem betreft moet het college serieus kijken naar het alternatief dat tijdens de informatiebijeenkomst is aangedragen door het wijkplatform. 56% verdichten in Overvecht vindt hij veel te zwaar. Bovendien moet de wijk ook nog eens van het gas af. Er is grote onrust in de wijk over die plannen. Hij roept op die onrust serieus te nemen. Dan de inbreiding met 3000 woningen op het Kanaleneiland. Hij vraagt zich af 'waar dan en hoe dan?'

Mevrouw **Schilderman** herkent de spanning betreffende de inbreiding van Overvecht. Dat betekent enerzijds iets voor het woningtekort en de wijkvernieuwing. Aan de andere kant geldt dat het bestaande groen beschermd moet blijven. Zij wil van de SP horen of men daar vindt dat er helemaal niets mag gebeuren of dat men met elkaar de balans wil zoeken. Als het het tweede is dan vindt de SP D66 aan haar kant. Verder wil zij weten of de wethouder bereid is te bekijken hoe de mensen in Overvecht meegenomen kunnen worden in de plannen, zodat zij zich gekend voelen en de verdere verstedelijking daar eerder ervaren als een kans dan als een bedreiging.

De heer **Schipper** herinnert aan zijn motie van 21 januari. Hij vindt niet voor niks dat als er met een zodanige verdichting gewerkt gaat worden dat niet zonder aantasting van het groen kan. Dat wil de SP niet. Men wil dat de Overvechters meegenomen worden. Nu gaat het over hun hoofden heen en daar komt ook nog eens onvrede met het aardgasvrij maken bij. Dat schept geen vertrouwen. Daar wil hij voor waken.

Hij gaat verder over de inbreiding van het Kanaleneiland. Hij begrijpt dat het nieuwbouwprogramma van het voormalig ziekenhuis Oudenrijn daar bij hoort. Dat is al opgeleverd, daarom vraagt hij zich af waarom dat nog geplaatst wordt in de ambities tot 2040. De wethouder spreekt van een toevoeging van 2100 woningen op Kanaleneiland en Transwijk. Hij roept op geen groen vol te bouwen of eengezinswoningjes in Transwijk plat te bombarderen. Hij hoopt dat de wethouder dat kan bevestigen, anders heeft hij een probleem met de SP.

Dan de harde plancapaciteit. Daar horen ook de aantallen uit de prestatieafspraken bij, volgens het college. Hij wijst erop dat er nog projecten uit de Utrechtse opgave I van het begin van deze eeuw op deze lijst staan. Hoezo is dit harde plancapaciteit, zo vraagt hij zich af? Hij krijgt hier graag een reactie op.

Dan de Jaarbeurs: gaan die zich ook aan de Woonvisie houden en het programma van 2000 tot 3000 woningen daar, zo vraagt hij zich af? De plannen voor uitstel van de plannen daar stellen hem allesbehalve gerust. Volgens hem komen er daar meer dure spullen te staan. Kan de wethouder bevestigen dat hij de Jaarbeurs aan de Woonvisie gaat houden? De SP vindt sowieso dat al die bouwplannen in dat gebied wel een heel zware belasting vormen voor dat deel de stad.

Dat maakt het ook noodzakelijk dat de doorsteek Papendorp wordt gemaakt. Dat lijkt hem slecht nieuws voor de omgeving daar.

Verder wijst hij erop dat in de Ruimtelijke Strategie maar ruimte is voor maximaal 300 plekken extra asielopvang. De SP vindt dat wel erg weinig. Het zal hem namelijk niet verbazen als er in de komende decennia nog diverse vluchtelingencrises op ons afkomen. Dus wat de SP betreft, wordt

Tot slot verwijst hij naar de passage in § 4.2.1 over Wonen waarin flexwerk en onbetaalbare woningen als oorzaak genoemd dat middeninkomens in de knel komen. Er wordt gedaan alsof dat natuurwetten zijn. Het zijn gewoon gevolgen van decennia neoliberal beleid. De mensen trekken de stad uit en deze RSU gaat dat niet oplossen.

5.1.2E Verkeer. Hij begint met te constateren dat het college het hoofd in de schoot heeft gelegd en volledig gaat voor de verbreding van de A27. Of moet hij het anders zien en wordt er tekstueel voorgesorteerd op boze VVD'ers uit Den Haag? Moet er niet gewoon een persbericht uit, vraagt hij het college, waarin deze acceptatie wordt erkend? Dat zou duidelijk maken waar het college staat.

Dan de tramfietst van dit college. Het is inmiddels bekend wat het kost om dat systeem werkende te krijgen. Als het daarvan komt, dan toch alsjeblieft niet door het groen! Hij roept op eerst te bekijken wat met het bestaande geld tot stand gebracht kan worden om daar dan vervolgens het programma op aan te passen. Verder wil hij horen of het college definities kan geven van wat met betaalbare en betrouwbare openbaarvervoersverbindingen wordt bedoeld voor de ontsluiting van de wijken. Hij stelt nogmaals dat de stad af moet van het verdienmodel voor het openbaar vervoer. Hij krijgt daar graag een uitleg over.

Het groen. Hij las laatst over de plannen voor uitbreiding van het park Transwijk. Hoe vroeg hij zich daarbij af 'waar en hoe dan?' Hij hoort het college daar graag nader over. Wat de SP betreft blijft Rijnenburg zo lang mogelijk groen. De fractie staat nog steeds achter de uitgangspunten in de volgorde van de groei van de stad.

De heer **Te Hoonte** is benieuwd te horen hoe de SP aan de ene kant kan zeggen dat het in Overvecht te snel gaat en aan de andere kant pleit om Rijnenburg open te houden.

De heer **Schipper** antwoordt dat hij aanstonds iets gaat zeggen over zijn visie op de groei van de stad en in welke mate dat kan. De SP denkt dat als die uitbreiding al moet, dat dan toch eerst binnen de stadsmuren moet gebeuren. En pas in laatste instantie in Rijnenburg.

De heer **Bosch** vraagt de SP te reflecteren op het feit dat de woningbouwcorporaties zeggen dat binnenstedelijk bouwen er juist voor zorgt dat zij bijna geen woningen kunnen bouwen en dat zij daar juist uitleglocaties als Rijnenburg voor nodig hebben.

De heer **Schipper** vindt sociale woningbouw inderdaad belangrijk en hij moet het college nageven dat men daar in ieder geval het streven heeft om 35% te realiseren. Tegelijkertijd moet men ook zuinig zijn op het groen van de stad. Rijnenburg is niet de meest geschikte plek om te bouwen, gezien de lage ligging ervan. De SP staat achter de volgorde van de Ruimtelijke Strategie.

De heer **Isik** hoort de heer Schipper zeggen meer woningbouw te willen, terwijl hij er tegelijkertijd op wijst dat de uitbreiding van het Kanaleneiland een verzwaring is. De heer Schipper weet dondersgoed dat de betaalbaarheid in de bestaande stad gewoon niet goed gaat. Tegelijkertijd gaat de SP bouwen in Rijnenburg uitsluiten. Hoe eerlijk is zijn verhaal?

De heer **Schipper** benadrukt gezegd te hebben de polder Rijnenburg zo lang mogelijk open te willen houden om eerst de mogelijkheden binnen de stad te verkennen. Het is ook onzin ervan uit te gaan dat er morgen al begonnen kan worden in Rijnenburg. De SP staat dus achter de keuze die het college hierin maakt. Hij had daar alleen een aantal kanttekeningen bij.

De heer **Te Hoonte** wijst erop dat de heer Schipper zojuist ook heeft uitgelegd waarom hij in Overvecht ook niet meteen wil bouwen.

De heer **Schipper** meent gezegd te hebben dat er goed gekeken moet worden naar het plan voor daar, omdat daarmee een flink stuk voor de verdichting van Overvecht opgevangen kan worden.

De heer **Van Steeg** zegt het pleidooi van de heer Schipper te waarderen, maar dat het ook gaat om de betaalbaarheid van woningen. Als men het groen m.n. in de binnenstad wil behouden, dan blijft er weinig over om daar ook nog eens betaalbare woningen te bouwen.

- 5 De heer **Schipper** oppert dat men de groei in deze mate niet moet willen. Bovendien is er nog geen kwartje uit Den Haag voor de dan benodigde infrastructuur. Het bouwtempo moet aangepast worden aan hetgeen men waar kan maken.

10 De heer **Te Hoonte** wijst erop dat er ook nog geen kwartje is voor de tramlijnen die het college wil aanleggen.

De heer **Schipper** meent zojuist te hebben gezegd dat het college een tramfietstijl heeft. Hij zet zijn betoog voort met de mededeling dat de SP benieuwd is wat er van dat energielandschap terecht gaat komen.

- 15 Hij vindt dat er in dit document weinig over energieopslag wordt gezegd, dat toch een belangrijk onderdeel is van de transitie. Misschien dat het college daar wat toelichting op kan geven. Paragraaf 4.1.3 vond hij een hele nare passage. Daar staat namelijk dat in 2040 62% van de volwassen bevolking overgewicht heeft. Omdat het in dit document steeds over ambities gaat, vraagt hij zich af of dat zo opgeschreven moet worden. In § 124 wordt ineens intelligentie toegevoegd aan de Barcode en dan volgt een opsomming van dingen die al gebeuren.
- 20 Merkwaardig. Hij wees er al op dat de RSU zwaar afhankelijk is van cofinanciering van Rijk, provincie en Europa. Hij denkt dat men het niet zal redden met de genoemde 7,1 of 7,2 miljard euro. De voorlopige conclusie van de SP is dan ook dat men hiermee te veel hooi op de vork neemt zonder zicht op afdoende financiering en dát met alle opgaven die de stad kent. Ook vraagt hij zich af of deze mate van groei gezond is. De SP denkt dat het uiteindelijk 'een flink portie minder zal worden'. Verder is men het dus niet eens met een aantal keuzes die het college maakt, waardoor voor de fractie van de SP dit document de toetst der kritiek niet kan doorstaan.
- 25

- 30 Mevrouw **Oosters** begint haar betoog met erop te wijzen dat in maart 2019 haar partij een toekomstvisie voor Utrecht 2030 neerlegde. Nog geen drie jaar later wordt er over 10 jaar verder in die toekomst gesproken. Zij vindt het fantastisch om op een dergelijke wijze na te denken over de toekomst van de stad. De ambities zijn fors en de uitdagingen zijn groot. Haar partij wil een bijdrage leveren aan deze toekomstvisie. Zij heeft daarom nog wat kanttekeningen en aanmoedigingen betreffende 'wonen, levendigheid en duurzaamheid'.
- 35 Wonen, waarvan de betaalbaarheid hoog op de agenda staat. Zij mist toch een visie op wat voor soort woningen dat dan zouden moeten zijn. Het is niet alleen de ruimte die de komende 20 jaar gaat veranderen, maar het zijn ook de mensen en de wijze waarop zij samenleven. Haar fractie ziet daarom graag dat er in de RSU wordt gefocust op onzelfstandige huisvesting en ruimte wordt gezocht en geboden voor coöperatieve woonvormen. Utrecht is de snelst groeiende stad van Nederland en daarom is de woningbouwopgave de belangrijkste opgave. Daar verdient
- 40 Rijnburg alle aandacht. De ambities voor de polder staan nu te abstract en onduidelijk geformuleerd. Zij roept op een keuze te maken en een concrete stip op de horizon te zetten. Het volledig verdichten van de binnenstad gaat de woningcrisis niet oplossen.
- 45 Dan creatieve woonvormen: zij roept op te gaan voor verticale dorpen en die 150 meter los te laten. Het is de tijd om de hoogte in te gaan, zoals het ook tijd is om te gaan bouwen boven het spoor. Dat is wellicht op de lange termijn wel mogelijk. Vandaar haar vraag aan de wethouder om deze ambitie ook op te nemen in de RSU.

- 50 De heer **Wijmenga** wijst op de veiligheidsissues verbonden aan het bouwen boven het spoor, waardoor aan die ambitie op de voorzienbare termijn geen oplossing gegeven kan worden. Misschien dat mevrouw Oosters daar nog een reactie op heeft? Verder het bouwen. Hij hoort graag welke ambities de partij van mevrouw Oosters zelf heeft als zij stelt dat die 150 meter niet ambitieus genoeg is. Waar ligt voor haar die grens dan?

- 55 Mevrouw **Oosters** geeft toe dat er aan het bouwen boven het spoor haken en ogen zitten. Daarom ziet zij ook dat dat soort bouwen op de voorzienbare termijn ook niet gaat lukken. Zij denkt echter dat als er een meerderheid voor komt in de raad en de ervaring elders ter wereld laat zien dat dat wel kan, dan denkt zij dat het ten slotte toch gaat lukken. Daarom denkt zij dat zo'n ambitie voor 2040 best neergelegd mag worden.

Verder hoeft er voor haar ook niet hoger dan 150 meter gebouwd te worden, maar zij vindt het niet nodig om daar harde grenzen voor neer te leggen. Zij denkt dat het wegens de verdichting van de stad wel nodig is dat er de hoogte in gegaan wordt.

- 5 De heer **Işik** hoorde mevrouw Oosters in eerste instantie de betaalbaarheid benadrukken. Is mevrouw Oosters het echter met hem eens dat hoe hoger men gaat bouwen hoe duurder dat wordt?

Mevrouw **Oosters** ziet dat niet direct in.

10

De heer **Işik** raadt haar aan daar even studie van te maken. Hoe hoger er gebouwd wordt, hoe duurder het wordt. Dus als de raad de betaalbaarheid zo hoog in het vaandel heeft, dan dient men zich te beperken in het in de hoogte bouwen.

15

De heer **Te Hoogte** verzucht hoe mooi het was geweest als de stad een visie Hoogbouw had gehad, zoals de aangenomen motie ook opdraagt. Wat vindt mevrouw Oosters ervan dat die er niet is?

20

Mevrouw **Oosters** geeft aan die door haar gevraagde motie graag gerealiseerd te zien, vandaar dat zij er nu ook aan refereerde. Zij dankt de heer **Işik** voor diens studieuze aansporing, maar zij denkt dat zij daar wel uitkomt.

25

Wat de levendigheid betreft, vliegen de barcodes de raadsleden om de oren, aldus spreekster. Student & Starters wil net als het college graag nieuwe stadscentra creëren. Dat is niet meer dan een noodzaak met de groei die Utrecht zal doormaken. Zij verschilt wel van mening over de vraag hoe die stadscentra moeten worden ingericht. Toegankelijke openbare ruimte is hierin bepalend plus groen en misschien wel zwembaden. Plekken om te ontmoeten en plekken waar je echt wilt zijn om zo de druk over de stad te verspreiden. Een ander essentieel onderdeel daarvan is horeca. In de RSU wordt voornamelijk gefocust op de bestaande horeca. Zowel buurt- als nachthoreca acht zij essentieel voor een echt stadscentrum. Dat aspect moet echt terugkomen om de Barcodes van de knelpunten te laten slagen.

30

35

De heer **Bosch** grijpt terug op hetgeen mevrouw Oosters zei over toegankelijke openbare ruimtes. Hij wijst op een gebied (Merwedekanaalzone) waar dan toch uiteindelijk een soort conciërge in het leven geroepen werd die de sleutel heeft en het 's avonds afsluit. Begrijpt hij goed dat Student & Stad dat toch geen goed idee vindt?

40

Mevrouw **Oosters** vindt dat de heer Bosch hier de spijker op zijn kop slaat. Daarom benadrukte zij dat als het om nieuwe openbare ruimten gaat, het ook daadwerkelijk openbare ruimten zijn. De ruimte is schaars, zo zet zij haar betoog voort. Organisatoren van evenementen lopen daar ook enorm tegenaan, terwijl Utrechters met veel plezier naar grote evenementen gaat. De locatie-profielen stellen haar fractie niet gerust. Als het college evenementen niet uit de stad wil verjagen dan moet daar plek voor geboden worden op een manier dat er zo min mogelijk weerstand en zo min mogelijk weerstand is. Evenementenlocaties moeten wat haar betreft zo veel mogelijk terugkomen in de RSU. Zij hoort graag hoe het college hierover denkt.

45

Een onderdeel van leefbaarheid is creativiteit, het rafelrandje dat de stad dient te hebben.

De heer **Wijmenga** is van mening dat dan wel even precies geweest moet worden wat dan die locaties zijn voor grote evenementen. Er zijn immers bewoners die beducht zijn voor overlast.

50

Mevrouw **Oosters** geeft aan dat zij het juist daarom niet over die concrete locaties heeft, omdat ook zij die knelpunten ziet. Dus als je nu al dat soort knelpunten ziet, geef dan in zo'n visie voor 2040 aan waar je wel dat soort evenementen denkt te kunnen laten plaatsvinden zonder dat je ze meteen uit de stad wilt verjagen.

55

Volgens de heer **Wijmenga** denkt mevrouw Oosters aan een bepaalde polder bezijden bebouwd gebied waar prima grote evenementen kunnen plaatsvinden.

60

Mevrouw **Oosters** wil best refereren aan mevrouw De Koning die over die suggestie werd uitgejouwd tijdens de commissie. Zij is echter helemaal niet negatief over die suggestie en denkt dat er wel meer van dat soort voorbeelden zijn.

Een groot deel van die levendigheid is dus ook die creativiteit. Dat aspect baart haar grote zorgen. Haar partij is een groot fan van het Westerkwartier. Zij zou graag zien dat zij die ruimte blijven krijgen zonder veel wensen en regels op te leggen. Haar partij zou het liefst zien dat er nog meer gebieden zouden worden aangewezen waar mensen hun creativiteit de vrije loop kunnen laten. Zij roept het college op hiernaar op zoek te gaan.

Vervolgens stelt zij vast dat dit alles gepaard gaat met de grootste uitdagen voor de komende 20 jaar en dat is het bestrijden van de klimaatcrisis. Natuurlijk wordt die strijd voor het grootste deel beslecht bij de RES, maar zij ziet tot haar tevredenheid dat het college dit voor een groot deel ook mee wil nemen in de RSU. Zij ziet in dat kader graag dat daken en groen gecombineerd worden door groene daken, zonnepanelen, het verjagen van auto's uit de binnenstad, gasvrije huizen en het zoeken van inventieve vormen van energieopwekking. Zij roept het college op daarin voorloper te zijn.

Zij sluit af met het uitspreken van de wens over 20 jaar nog in Utrecht te wonen en de stad te kunnen zien, zoals zij deze nu voor haar ziet.

Mevrouw **Sasbrink** wijst erop dat deze ruimtelijke strategie op grote lijnen duurzamer is dan de huidige. Maar daarmee is meteen wel alles gezegd, want de PvdD heeft er nog steeds grote problemen mee, omdat deze RSU nog steeds uitgaat van groei. Dat noemt zij een verkeerd fundament dat het lastig maakt om dit document te beoordelen. De groei lijkt nu als voorwaarde gesteld te worden voor het realiseren van andere voorzieningen die bijdragen aan een gezonde stad. Maar ook zonder groei moet ervoor gezorgd worden dat Utrecht klimaatneutraal is, de tekorten voor sport en andere voorzieningen zijn ingelopen en de kwantiteit en kwaliteit van het groen in en om de stad omhoog is gegaan. Dan werkt het niet als men in de vicieuze cirkel blijft ronddraaien van meer, meer en meer. Daarom is haar vraag welke mogelijkheden het college ziet om die groei af te remmen en aan te geven waar de grenzen aan de groei zitten. Kan het college een scenario toevoegen waarin de stad niet groeit of misschien een tussenscenario waarin het langzamer gaat? Dat zag men vorig jaar al gebeuren. De groei was minder groot dan verwacht en dat leidde tot het terugdraaien van investeringen in de Voorjaarsnota. Men kan er dus maar beter van uitgaan dat er grenzen aan de groei zijn.

In haar bijdrage gaat zij nog in op de Barcode, mobiliteit, klimaat, dieren en groen. In de Barcode worden woningen gezien als draagvlak voor ontwikkelingen. In principe onderschrijft zij die systematiek ook, maar volgens haar is het ook niet altijd handig, want een aantal van die voorzieningen is zondermeer nodig. Daarom wil zij weten wat de volgorde is waarin de verschillende elementen in de Barcode ontwikkeld worden. Kan de wethouder toezeggen dat groen vóór het rood uit ontwikkeld wordt en dat sport en maatschappelijke voorzieningen vanaf het eerste begin van nieuwe woningen gereed zijn? Is er voldoende spreiding en fijnmazigheid van groen? Kan de wethouder toezeggen om de functie van groen en de verhoudingen daartussen verder uit te werken, zodat het meer inzichtelijk wordt? Kan de wethouder ook toezeggen dat bij voorbeeld kanalen, picknickplaatsen en sportvelden, die geen bijdrage leveren aan de biodiversiteit niet als groen gelabeld gaan worden in het tellen van vierkante meters? Is die Barcode eigenlijk ook al op orde voor de bestaande stad? Dus voldoen nu al de energieopwekking en groen aan die verhouding.

Mobiliteit. Ook in deze RSU wordt uitgegaan van groei als noodzakelijke voorwaarde voor die mobiliteitstransitie. Het autoloos ontwikkelen van nieuwe gebieden is een stap en kan op de steun van haar partij rekenen. Maar ook zonder groei is het een goed idee om meer ruimte te scheppen voor wandelaars, fietsers e.d. Kan de wethouder aangeven op welke wijze aan de invulling van de mobiliteitstransitie invulling gegeven wordt als de groei langzamer of kleiner is dan waar nu op ingezet wordt?

Kan de wethouder toezeggen dat het aanleggen van trams niet ten koste gaat van toch al schaarse natuurruimte? Zij ziet graag nu reeds vastgelegd dat tracés niet in het groen komen en dat fietspaden ook niet ten koste gaan van natuur. Verder wil zij weten waarom de verbreding van de A27 ingetekend wordt op de plaatjes in de RSU. Zij sluit zich aan bij hetgeen de heer Schipper daar al over gezegd heeft.

Dan het kopje Klimaat. In de RSU stelt het college de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Het vorige college had de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Haar fractie wordt daar moedeloos van, want zo veel tijd is er simpelweg niet. Er is sprake van een klimaatcrisis en de wereld gaat in een rap tempo kapot en vervolgens wordt de ambitie gesteld om het een keer over 30 jaar geregeld te hebben. Er moet meer ruimte komen voor de energietransitie. Er moet aan gewerkt gaan worden dat Utrecht in 2030 klimaatneutraal is zonder smoesjes daarbij en zonder dat er nog eens 30 jaar over getreuzeld gaat worden. Kan de wethouder garanderen dat er

voldoende ruimte komt voor energieopwekking en dat een substantieel deel daarvan in lokaal eigendom komt, zodat de stad niet afhankelijk wordt van grote winstgerichte bedrijven? In hoeverre maakt het faciliteren van lokale energiecoöperaties deel uit van de voorliggende plannen?

5

De heer **Bosch** wil weten waar die plek is om binnen de grenzen van Utrecht volledig van die duurzame bronnen, die mevrouw Sasbrink ziet, afhankelijk te kunnen leven.

10

Mevrouw **Sasbrink** wijst erop dat er een plan ligt voor energielandschap Rijnenburg. Daar is al een aantal windmolens in het traject vanaf gesnoept. Dus daar ligt een groot plan. Er kan ook gedacht worden aan plekken bijvoorbeeld langs de snelwegen. Er moet echter ook minder energie gebruikt worden. Ook daar kan veel winst geboekt worden.

15

De heer **Bosch** wil concreet weten hoeveel windmolens er concreet nodig zijn om heel Utrecht daarop te kunnen laten draaien.

Mevrouw **Sasbrink** antwoordt nu overvraagd te worden, want zij is niet de woordvoerder 'energie'. De klimaatcrisis noopt echter tot moeilijke keuzes. Andere opties zijn er gewoon niet.

20

De heer **Bosch** hoort mevrouw Sasbrink zeggen dat het noopt tot moeilijke keuzes. Houdt zij het voor mogelijk dat ook aan kerncentrales gedacht wordt?

25

Volgens mevrouw **Sasbrink** zijn kerncentrales daar geen goede oplossing voor, want ook dan worden toekomstige generaties opgezadeld met een hoop troep waarvan men niet eens weet hoe je daar vanaf komt. De PvdD is geen voorstander van kernenergie.

30

De heer **Te Hoonte** zegt dat het probleem dan wel is dat de PvdD alles omarmt wat ten oosten van Utrecht gebeurt, zoals de Hollandse Waterlinie. Is dat een argument om gelijk niets meer te doen, of wil de PvdD daar ook windmolens neer gaan zetten?

35

Mevrouw **Sasbrink** is van mening dat windmolens niet in de ecologische hoofdstructuur passen. Het kan wel gecombineerd worden. Maar er moeten keuzes gemaakt worden. Zij wil daarom inzichtelijk gemaakt zien hoe de stad in 2030 klimaatneutraal kan zijn. Daar moet niet nu al 2050 van gemaakt worden.

40

Vervolgens maakt zij duidelijk dat in alles waar zij het mee eens is er geen woord wordt gezegd over dieren. Groen wordt dan hoofdzakelijk gezien als iets met functies voor mensen. Als er alleen maar groen toegevoegd wordt voor mensen die hier willen recreëren, dan komt tegelijkertijd het huidige groen steeds meer in de verdrukking. Nu reeds wordt gezien dat er groen, dat belangrijk is voor dieren, aan het verdwijnen is. De mens maakt steeds meer gebruik van het groengebied van Utrecht en de oorspronkelijke bewoners, de dieren, komen steeds meer in de verdrukking. De PvdD wil daarom voorstelling om in deze RSU ook mensvrije zones aan te wijzen. Dat zijn dan gebieden waar dieren straks ongestoord hun eigen gedrag kunnen vertonen. Dat kan aan de rand van de stad, maar ook op kleinere terreinen, die nu in rap tempo steeds drukker worden. Kan de wethouder toezeggen het concept van mensvrije zones over te nemen en verder uit te werken?

45

De RSU zou daardoor een stuk inclusiever worden.

50

De volgende spreker is de heer **Işik**. Hij is van mening dat de RSU niet alleen ruimtelijke ambities mogelijk moet maken, maar dat de RSU ook moet bijdragen aan de oplossing van sociaaleconomische en maatschappelijke vraagstukken, zodat iedereen in de samenleving verzekerd kan zijn van goed en fijn wonen, werken, recreëren. De kwaliteit en toegankelijkheid van maatschappelijke voorzieningen ook in oude locaties moet mogelijk zijn. Hij hoort graag een reactie van de wethouder.

55

Hij vraagt zich voorts af hoe realistisch een tienminutenstad is, gezien het gebrek aan ruimte. In een eerdere bespreking is onderwijs wel aangeduid als Barcode. Waarom is dat niet meegenomen? De groei van de stad kent voor- en nadelen. Een van de nadelen is de tweedeling. Het college moet kiezen voor passende grenzen. Het college spreekt van een groei van 455.000 mensen en 60.000 woningen. Zonder bouw in Rijnenburg gaat dat niet lukken. De PvdA is geen voorstander van het aanpakken van de groeikernenvolgorde. De partij komt met een amendement om dat voor elkaar te krijgen. Een van de grootste redenen van de onbetaalbaarheid van de woningen in deze stad is de grondspeculatie. Hij roept het college op om bij nieuwe

60

verdichtingslocaties het gemeentelijke voorkeursrecht toe te passen. Daarmee kan de onbetaalbaarheid worden tegengegaan. De partij koppelt een aantal punten aan de verdichtingslocaties. Wil men echt betaalbare woningen hebben, dan moet de variant 40:40:20 toegepast worden. Hij hoort graag de reactie van de wethouder hierop.

5 Hij ziet dat de maatschappelijke voorzieningen vaak niet tegelijkertijd meegroeien. Kan het college toezeggen dat die samengroei wel gelijk op zal gaan? Hij ziet ook dat het college een aantal stadsprofielen heeft. De PvdA wil een stadsprofiel toevoegen, namelijk de betaalbare stad. Kan het college deze schets van de stad overnemen? Anders komt zijn fractie met een motie, maar zeker met een amendement. Als er afspraken gemaakt worden met de ontwikkelaars dat zij sociale woningen bouwen, dan moet de termijn 50 jaar zijn in plaats van 15 jaar. Hij hoort de wethouder hier graag nader over. Die 50 jaar is noodzakelijk om ook op de lange termijn die betaalbaarheid te realiseren.

15 Mevrouw **Schilderman** ziet dat een aantal projecten overgedragen wordt aan de woningbouwcorporatie. Hoe ziet de heer **Işik** dit?

De heer **Işik** zou heel graag zien dat de ontwikkelaars dat zelf niet willen, maar dat het wordt overgedragen aan de corporaties, die dan ook een diversiteit in het aanbod kunnen creëren voor het sociale segment.

20 De heer **Te Hoonte** vraagt zich af of de corporaties dat ook willen, want dat maakt het bouwen alleen maar complexer.

De heer **Işik** wijst erop dat hij dat niet verwacht, want in andere grote steden gebeurt dat al. Het gaat erom dat als de raad meer tot stand wil brengen in deze ruimte, ervoor gezorgd moet worden dat de stad te allen tijde betaalbaar en toegankelijk is. Dat vergt dit soort keiharde afspraken. Worden die afspraken niet gemaakt, dan gaat de ontwikkelaar zogenaamd voor 15 jaar sociaal bouwen en daarna wordt het gewoon onbetaalbaar.

30 Mevrouw **De Koning** is het enerzijds helemaal eens met de heer **Işik**, maar volgens haar is dat al geregeld in de Woonvisie, waarin staat dat sociale huur wordt uitgevoerd door corporaties. Dan is het profiel vaak langer dan 50 jaar. Is de heer **Işik** het met haar eens dat het daarin geregeld moet zijn?

35 De heer **Işik** geeft aan niet zo veel op te hebben met de Woonvisie, want de daarin genoemde hoeveelheden sociale huur worden toch niet gehaald. Daarom schuift hij die Woonvisie opzij en wil hij bij elk woonproject vastgelegd hebben dat de woningen minstens voor 50 jaar beschikbaar blijven voor de mensen met een kleine portemonnee.

40 De heer **Van Steeg** vraagt zich af wanneer het niet in de Woonvisie geregeld wordt, waarom het dan wel in dit document geregeld moet worden, want hij vraagt zich af of dat wel tot betrouwbaarheid leidt.

45 De heer **Işik** benadrukt dat het nu over ambities gaat. Die ambitie moet vastgelegd worden. In de uitvoering moet vervolgens keihard worden vastgelegd dat het gaat om een periode van minstens 50 jaar. Als de ontwikkelaars aangeven dat niet te willen en het graag overdragen aan woningbouwcorporatie, dan is dat prima.

50 Spreker zet zijn betoog voort met het stadsprofiel van de inclusieve stad en constateert dat er een grote groep mensen is die zich afsluit van de samenleving. Hij vraagt zich hierbij af wat het college, in het kader van die document, heeft gedaan om voor de tweedeling in onderwijs, wonen en gezondheid een oplossing te vinden. Hij wijst op beslispunt 2.2 (60.000 woningen).

55 Mevrouw **De Koning** vertelt gisteravond nog een mail doorgestuurd te hebben waaruit blijkt dat er vele manieren zijn om (een veelvoud van) 60.000 woningen te realiseren binnen de stad en zonder Rijnenburg. Heeft de heer **Işik** daar kennis van genomen?

De heer **Işik** is het gedeeltelijk eens met GL dat een deel van de bouwopgave in de stad realiseerbaar is. Maar hij wil niet aan de ene kant het woonprobleem in de stad oplossen en aan de andere kant er een veiligheidsprobleem en leefbaarheidsprobleem creëren. Bovendien voor

wie wordt er gebouwd als het gaat om bouwen in de stad en het om huurprijzen van 1400 euro per maand gaat. Het is een politieke keuze.

5 Mevrouw **De Koning** hoort ´de drukte in de stad´ als argument en de fietsfiles, maar dat zijn files waar je één minuut in staat. Dat is wat anders dan autofiles, die vaak structureel zijn en waar je veel langer in staat. Als er in Rijnenburg gebouwd wordt, komt er 20% tot 30% meer autoverkeer! Dus veel meer drukte en bedreigde leefbaarheid. Waarom ziet de heer **Işik** niet de voordelen van binnenstedelijk bouwen?

10 De heer **Işik** ontkent geen voordelen aan het binnenstedelijk bouwen te zien. Hij zegt dat het bouwen in de binnenstad slechts gedeeltelijk mogelijk is.

15 Mevrouw **De Koning** benadrukt dat het ook gebieden toevoegt aan de stad, zoals dat bij voorbeeld bij bouwen bij de Jaarbeurs het geval zal zijn. Het toevoegen van woningen draagt op bepaalde plekken juist bij aan het verhogen van de leefbaarheid.

20 De heer **Işik** benadrukt nogmaals dat het niet zo is dat de PvdA niet in de bestaande stad wil bouwen. Het kent wel zijn grenzen. Hij woont al 35 jaar in dit land en heeft altijd gehoord van het woningtekort. De stad heeft Rijnenburg nodig.

De heer **Te Hoonte** hoort mevrouw De Koning suggereren dat Papendorp binnenstedelijk bouwen is. Dat is gewoon grondexploitatie. Bij Leidsche Rijn is het altijd de bedoeling geweest er meer bij te bouwen. Hij roept op op te houden met die fopperij.

25 De heer **Işik** gaat verder met het punt ´werken en werkgelegenheid´. Op bladzijde 44 spreekt het college van ´werk voor iedereen´, maar hij leest niet één keer het woord VMBO. Is de stad in staat straks voldoende banen te hebben? Hij krijgt hier graag een reactie op. Hij wil ook garanties van het college horen dat de natuurlijke omgeving van de stad voldoende kwaliteit zal hebben en voor iedereen toegankelijk is. Verder kan de PvdA zich vinden in de uitgangspunten betreffende

30 energie. Dan ´overheid en participatie´. Hij wijst op delen van de stad waar de participatie niet gewerkt heeft. Hij vraagt de wethouder aan te geven wat diens inbreng is geweest in dit voorstel. Waar is de concrete inbreng van de bewoners? Een deel van de samenleving gaat voor een grotere groep mensen bepalen hoe de stad er in 2040 uit gaat zien.

35 De heer **Bosch** geeft aan het volledig eens te zijn met de laatste opmerkingen van de heer **Işik**. Hij vraagt zich af hoe die stand van zaken veranderd zou kunnen worden. Denkt de heer **Işik** aan het langs de deuren van mensen sturen van ambtenaren? Welk voorstel zou de heer **Işik** daartoe hebben?

40 De heer **Işik** verklaart het het allereerst fijn te zullen vinden als de bewoners serieus genomen worden. Hij heeft recentelijk van bewoners gehoord dat er inhoudelijk niet op hun zienswijze is ingegaan. Hij stelt voor de wethouder letterlijk terug te sturen naar die bewoners om met hen in gesprek te gaan. Hij roept het nodige draagvlak te zoeken.

45 De heer **Bosch** zegt vooral te denken aan de mensen die nu nog geen zienswijze indienen.

50 De heer **El Abassi** is het eens met hetgeen de heer **Işik** zojuist heeft gezegd, maar hij vraagt zich af hoe zich dat verhoudt tot sommige beslissingen in de PvdA. Hij denkt aan het Zandpad waar heel veel handtekeningen zijn verzameld.

55 De heer **Işik** wijst erop dat er een raadsvoorstel is vanuit het college over het Zandpad. Richting de PVV legt hij uit wat hij voorstelt. Het Platform Noord/Oost heeft een brief geschreven aan wethouder Verschuuren. Is de wethouder bereid om diens antwoord aan de bewoners en ook aan de raad te sturen?

60 De heer **El Abassi** benadrukt dat het hem niet ging om het Zandpad op zich, maar dat er een aantal wijken werd genoemd in het kader van haperende burgerparticipatie. Hij vond dat dit punt dan ook meegenomen moest worden.

De heer **Isik** heeft complimenten voor de aanpassing betreffende 'vertraagde stad', omdat de geluiden van de bewoners hier wel zijn overgenomen.

Dan OV en mobiliteit. Het college wil de mensen uit de auto halen etc. Naar aanleiding van die tekst roept hij op in de RSU ook de verkeersveiligheid aan de orde te stellen. Is het college bereid om daar een aparte paragraaf aan te wijden? Verder roept hij het college op na te gaan op welke wijze kleinschalig OV tussen de wijken gerealiseerd kan worden. Als men wil dat het station ontlast wordt, zal er nagegaan moeten worden hoe wijken op een andere manier met elkaar verbonden kunnen worden.

Over de financiering (4,2 miljard euro) constateert hij dat er niet veel gezegd wordt over financiële risico's. Hij krijgt daar graag een reactie op.

Wat de monitor betreft kan hij zich vinden in de voorgestelde planning.

Tot slot § 4.2.1. Daar geeft het college aan dat het voor mensen met een laag en midden inkomen steeds moeilijker wordt om in deze stad een woning te vinden. De kansengelijkheid dreigt toe te nemen. Hij vraagt de wethouder op welke planeet deze leeft. De kansengelijkheid is iets dat al jaren aan de gang is. Het is er dus al. Herkent de wethouder dat en wat is diens oplossing?

De sociale ongelijkheid wordt bestreden door iets te doen aan de tweedeling. Hij hoort het college hier graag nader over.

De heer **Bos** wijst erop dat in ambtelijke nota's al vroeg geconstateerd werd dat Utrecht te weinig ruimte had om binnenstedelijk te groeien en dat er woningnood was. De oplossing was de woningnood buiten de gemeente op te lossen. Hij geeft een historische schets van de ambtelijke pogingen om op nationaal niveau de woningnood op te lossen. Hij wijst daarbij uiteindelijk op de huidige plannen die ten slotte de keuze bevatten voor het bouwen op stedelijke locaties. Utrecht kampt met een ruimtegebruik voor wonen, werken, groen, recreatie, sport en voorzieningen. De stad heeft de regio nodig om in de ruimtebehoefte te voorzien. Het is nog zoeken in de regio naar 60 ha bedrijventerrein en plekken voor energieopwekking. Dit woekeren met ruimte binnen de gemeentegrenzen leidt tot een keuze voor stedelijke woonmilieus met hoge verdichting en hoogbouw. In tal van plannen wordt een loopje genomen met geluidsoverlast om de boel te kunnen dichtregelen. Een schaamlap is ook de Utrechtse Barcode, een truc om allerlei zaken dicht te regelen. Maar verdichting kan niet zonder een hoogwaardig openbaar vervoer en dat vervoer kan ook niet zonder verdichting met hoge woningen. De provincie trekt zich terug omdat men niet wil co-financieren. Ook het Rijk wil niet verder investeren. Het dichtregelen kan niet, want de verdichting zorgt er voor dat er extra geïnvesteerd moet worden in gebouwen, die ontwikkelaars niet willen betalen. Utrecht heeft het geld niet. Er moet ook extra geïnvesteerd worden in opwekking van extra energie.

Als men zo veel wil gaan verdichten, dan worden er ofwel kloven getrokken in de gemeentebegroting, dan wel wordt getracht het terug te verdienen door nog meer te verdichten. Dus nog meer bouwen en tegelijk afscheid nemen van de Utrechtse Barcode, want anders komt de grondexploitatie niet rond. Zijn fractie waarschuwt al jaren voor de negatieve gevolgen van het binnenstedelijk bouwen. Hij heeft ook niet ingestemd met de vorige ruimtelijke strategie. Hij ziet de waarschuwingen bewaarheid worden, maar dit college kan niet terug. De RSU moet terug naar de tekentafel. Hij constateert achteraf dat er vooraf beter ingeschat had moeten worden.

Hij constateert dat de bouwplannen niet aansluiten bij de woningbehoefte van Utrechters. Bovendien sluiten de woonmilieus niet aan op de Utrechtse behoefte. In de stukken ontbreken cijfers betreffende grondgebonden woningen. Er wordt veel te aanbodgericht te werk gegaan en te weinig vraaggericht. Mensen die een huis willen met een tuin worden verwezen naar de regio. Dat heeft negatieve effecten op het terug willen dringen van autoverkeer.

Utrechters worden zeer beperkt in de vrije keuze van vervoersmodaliteiten. Het autobezit wordt ontmoedigd. Het beleid streeft naar overal betaalbaar betaald parkeren. Het parkeren wordt ontmoedigd.

De heer **Isik** hoort één grote opsomming van alles wat niet goed is. Wat is het alternatieve plan van Stadsbelang?

De heer **Isik** hoort één grote opsomming van alles wat niet goed is. Wat is het alternatieve plan van Stadsbelang?

De heer **Bos** besluit, gezien zijn spreektijd, door te gaan met zijn betoog.

De collegepartijen streven naar een gezond stedelijk leven, maar wat is er zo gezond aan de verdichte wijk? Zijn partij vindt dat de plannen van het college niet bijdragen aan de behoeften van de Utrechters.

Als het college ten slotte alles heeft uitgevoerd, dan zal men tot de conclusie komen dat de groei van de stad met 40.000 inwoners in 2030 niet binnenstedelijk kan worden opgevangen.

De heer **Te Hoonte** geeft een gefingeerde schets van de woningbouwproblematiek in 2040, wanneer de wijk Rijnenburg half af zal zijn. Hij concludeert dat deze inleiding duidelijk maakt dat er veel goeds staat in de RSU 2040, maar er staan ook veel dingen in (of juist niet in) waar de VVD zich niet in kan vinden. Dat die dingen er niet in staan heeft zijns inziens te maken met een

vooringenomen manier van kijken en niet van het hanteren van een goede strategie. Op hoofdlijnen wil de VVD de RSU op een viertal punten aanpassen. Allereerst wil hij de uitvoering van het verzoek van de raad om de plancapaciteit minimaal op 130% van de behoefte te hebben, nogmaals bij de wethouder neerleggen. De wethouder gaf in het verleden aan dat Utrecht hier zijn *fair share* moet realiseren, iets waarnaar hij zei ook te streven door fase 6b naar voren te halen en te kiezen voor bouwen in Rijnenburg. Onder andere daarmee kan makkelijk worden voldaan aan 130%. De stad zou daardoor aantrekkelijker worden voor investeringen door het Rijk. Deelt de wethouder dit, zo wil spreker weten. Is de wethouder bereid het voorstel daarop aan te passen? In de reactienota staat dat er in 2035 in Rijnenburg gebouwd gaat worden. Het kader loopt tot 2040. Binnen 18 jaar zo veel bouwen. Men kan zich afvragen of dat gaat lukken, gezien de complexiteit. Kan de stad dat binnen de bestaande contouren wel aan? Is er wel voldoende rekening gehouden met de bouwintensiteit en de gevolgen die dat de komende 20 jaar voor de stad heeft. Hij krijgt daar graag een reactie op.

Ten tweede stelt de VVD daarom voor om, nu Rijnenburg is opgeplust, de RSU te verlengen naar 2050 en simultaan te gaan werken aan én Rijnenburg én aan de binnenstedelijke verdichting. Hij hoort graag de reflectie hierop van de wethouder.

Ten derde wijst hij erop dat veel van de woningbouw, maar ook van andere functies gepland is op terreinen waarop nu nog bedrijvigheid is. Tegelijkertijd is er binnen het IRP nog een tekort aan bedrijventerreinen. Hij krijgt graag de toezegging van de wethouder dat hij een deel daarvan binnen het Utrechtse grondgebied oplost. Niet omzetten als er geen nieuwe locaties beschikbaar zijn, is voor hem noodzakelijk. Deelt de wethouder dat?

Het vierde punt. Leidsche Rijn is onderdeel van Noordwest, maar verder zijn er kennelijk de komende 20 jaar geen opgaven aan de westkant van het kanaal. Het herkent dat ook voor andere gebieden. De VVD zou de RSU graag aangepast zien, waarin er ook voor de wijken duidelijker is vastgelegd wat de opgaven zijn. Kan de wethouder dat toezeggen?

Dan nog wat andere punten.

Er wordt qua mobiliteit met het VNU-model gewerkt waar rijksinvesteringen inzitten waar dit college zelf afstand van neemt. Daar mist hij een doorrekening in tegen het verkeersmodel waar dit college wél op inzet. Wat is het verkeersmodel waar het college op inzet en hoe is doorgerekend dat de plannen die zij neerzetten er ook bij passen. Dezelfde doorrekening mist hij ook op de 7,2 miljard. Als dat minder blijkt te zijn, wat is dan het effect op de RSU? Dat ontbreekt. Wat ook ontbreekt is dekking voor de roeibaan. Hij wil een toezegging dat er daadwerkelijk geld komt voor de realisatie van die baan.

Het college/de coalitie heeft een plan gemaakt dat vooral van hen is. Hij mist de urgentie bij het college om draagvlak achter hun voorstel te krijgen voor de ruimtelijke strategie van de stad voor de komende 20 tot 30 jaar. Het zou passend zijn als dat draagvlak er wel is, want er is niets vergankelijker dan je zetel in deze raad.

De heer **Wijmenga** vindt het lastig om hier een coalitieverhaal van te gaan maken. Hij wijst erop dat de raad over Rijnenburg een oordeel gegeven heeft. Dat zit verwerkt in de RSU. Dat is een gegeven waar ook het college niks meer aan kan veranderen. Hij snapt daarom niet dat de heer Te Hoonte zegt dat het college moet luisteren naar de raad.

De heer **Te Hoonte** verzucht 'stond het er allemaal maar zo duidelijk in'. In de beantwoording van de zienswijzen staat heel regelmatig dat er voor 2035 niet gebouwd gaat worden in Rijnenburg. De gepresenteerde plankaart loopt echter tot 2040. Nergens is aangegeven dat Rijnenburg een transitiegebied is na 2035, want dan had dat ook op de kaart moeten staan. In het IRP valt duidelijk te zien dat de wethouder voorsorteert op niet bouwen in Rijnenburg. Dus hij vindt dit wel degelijk een 'coalitiedingetje'. Hij denkt dat het verstandig is om zich te realiseren dat het op deze wijze opnemen van Rijnenburg leidt tot problemen. Iedereen in de stad kan zien dat er omfloerst omheen gepraat wordt.

De heer **Wijmenga** stelt dat de heer Te Hoonte met veel woorden zegt dat zolang de burger niet anders in de RSU komt, de VVD er niet mee gaat instemmen. Dan vindt hij het wat makkelijk dat

de heer Te Hoonte allerlei aanpassingen zegt te willen, omdat diens partij er toch niet voor gaat kiezen.

5 De heer **Te Hoonte** zegt te hebben beweerd dat het best om een mooi plan gaat, maar dat zijn fractie denkt dat het net niet uit kan. Het zou helpen als de wethouder de moties, die hij aangenomen heeft, zou volgen en zeggen er naar te streven die 130% ook in Utrecht gewoon uit te voeren en zou uitspreken dat Rijnenburg toch echt toegevoegd moet worden. Al het andere nog verder verdichten, is onzin.

10 De heer **Isik** sluit zich aan bij de opmerking van de VVD en hij kijkt ook even naar de CU. Het is niet alleen maar Rijnenburg. Er zijn nog meer dossiers. Hij benadrukt dat er daarbij ook ruimte gegeven moet worden aan de oppositie en dat ontbreekt.

15 De heer **Te Hoonte** wijst er nog op dat bij de behandeling van de uitgangspunten van de RSU een enorme trits aan moties en amendementen is ingediend bij de behandeling van Rijnenburg. Daarom is de wens van een groot deel van de oppositie heel erg duidelijk. Van die moties zijn er twee overgenomen, waarvan er een over die 130% plancapaciteit gaat. Daarvan zegt de wethouder die motie niet uit te voeren. Maar die motie heeft hij wel en hij zegt dat hij er naar streeft.

20 Mevrouw **Schilderman** begint met tegen de heer Schipper te zeggen dat D66 tegen de verbreding van de A27 is en blijft.

25 De heer **Schipper** hoort dan graag hoe mevrouw Schilderman aankijkt tegen de wijze waarop het college hier in staat.

Mevrouw **Schilderman** is het ermee eens dat het college daar duidelijker over kan zijn.

30 De heer **Te Hoonte** wil dan weten hoe D66 aankijkt tegen de tweede overkapping, waardoor er geen goede centrumvorming in Lunetten/Koningsweg mogelijk is.

35 Mevrouw **Schilderman** is van mening dat Lunetten/Koningsweg nog veel meer uitwerking vraagt. Voor haar is het een locatie waar nogal wat woningen zouden kunnen belanden. Maar er moet volgens haar op veel meer vlakken van alles gerealiseerd worden, voordat dat allemaal gerealiseerd kan worden. Dus daar liggen nog heel wat vragen, maar dat neemt niet weg dat D66 de ambitie om daar te bouwen ondersteunt.

40 De heer **Van Steeg** geeft aan wel te begrijpen dat het college er zo inzit, want juist ook daar is de route belangrijk, want het heeft consequenties voor al die gebieden die ontwikkeld worden.

Mevrouw **Schilderman** weet niet zeker of dat consequenties moet hebben. Er is ook een verbreding mogelijk mits het meer gaat om het vergroten van de capaciteit van de weg. Zij heeft er het volste vertrouwen in dat het een goede uitwerking kan krijgen.

45 Dan begint zij eindelijk haar betoog en laat weten blij te zijn dat de nieuwe RSU er ligt. Zij wil ingaan op het podiumtekort, de leefbaarheid in de stad, op werken en voorzieningen en de uitvoering. Het belangrijkste vraagstuk is het enorme woningtekort m.n. waar het betaalbare woningen betreft. Zij is daarom blij dat er zoveel woningen bijgebouwd gaan worden, maar het is nog steeds onvoldoende om tegemoet te komen aan de vraag.

50 Ze wil van de wethouder horen of er voldoende ambtelijke capaciteit is om deze strategie daadwerkelijk uit te voeren en zo veel mogelijk woningen te bouwen. Ze hoort daarbij graag wat de raad kan doen om hieraan bij te dragen.

55 Zij kan zich aansluiten bij de vragen die eerder over de 130% plancapaciteit zijn gesteld. Dan de A12-zone. De ambitie daar qua bouwen kan volgens haar best omhoog. Verder hoort zij graag van het college of er nog vragen zijn die een optimale verdeling van huizen in de weg staan. De opgave waar de stad voor staat, valt niet te onderschatten. Daarom is het van belang om de stad leefbaar te houden. Hetgeen voorgesteld wordt ten aanzien van het groen en een stad waarbinnen alles binnen 10 minuten bereikbaar is, is natuurlijk een prachtig voorstel.

60 De heer **Isik** hoort D66 klagen over het feit dat er onbetaalbare woningen zijn, maar hij hoort geen enkele ambitie over hoe de partij dat probleem wil bestrijden. Waarom heeft D66 destijds niet de

moties van de PvdA gesteund die erop gericht waren de problemen rond de betaalbaarheid te voorkomen. Waar komt die tegenstrijdigheid vandaan?

5 Mevrouw **Schilderman** ziet die tegenstrijdigheid niet, want volgens haar is de belangrijkste drager van de huizenprijzen de lage rentestand. Zij denkt daarom dat het een illusie is te denken dat de stad alleen de prijzen van de huizen kan laten dalen. Dat neemt volgens haar niet weg dat de stad daar toch een belangrijke opgave heeft. De Woningvisie is bij uitstek de plek als het gaat om de vraag hoe de huizen betaalbaar gehouden kunnen worden.

10 Zij meent dat de tienminutenstad nog een extra impuls mag krijgen op het gebied van groen. Haar fractie sluit zich aan bij andere partijen die zich reeds uitgesproken hebben voor groene ommetjes. Zij denkt graag mee als het erom gaat daar nog een impuls aan te geven.

15 Bij de uitgangspunten dient D66 een amendement in om de volgorde van de verdichting in te passen. Een belangrijk element van dat amendement is dat niet ieder pleintje of iedere groene strook volgebouwd zou worden. Er moet ook ruimte blijven voor lucht en een paar bankjes. Zij hoort graag van de wethouder of dit ook inderdaad de wijze is waarop er in het vervolg naar het groen gekeken wordt. Voorkomen moet worden dat de druk op ieder klein pleintje wordt opgevoerd. Zij hoort graag van de wethouder of er bij ontwikkelaars nog mogelijkheden zijn voor het realiseren van balkonnetjes en dakterrassen. Kan de wethouder dat in kaart brengen?

20 Belangrijk is dat als men lekker wil wandelen in de stad, de stad op ooghoogte mooi ontwikkeld moet zijn. Zij verwijst naar het CDA-voorstel voor het Beeldkwaliteitsplan en naar de D66-motie over de vierjarigetoets. Kan de wethouder aangeven dat dit het onderdeel gaat zijn van de standaard? Wat haar fractie betreft wordt er nu te veel gefocust op algemene welstand en te weinig voor de beeldkwaliteit op ooghoogte. Zij hoort de wethouder hier graag over.

25 Wonen in een stad zonder werk is drie keer niks. Daarom is zij blij om hetgeen zij hierover terugleest m.n. voor wat de circulaire economie en de maakindustrie betreft. Daar heeft zij wel wat vragen bij, want D66 vindt het van groot belang dat er nieuwe werkgelegenheid ontstaat die passend is. Er moet werkgelegenheid geschapen worden die past bij de bewoners van de stad. Zij vindt het van groot belang dat de potentie van Lage Weide gezien wordt en dat eraan gewerkt wordt om die plek nog beter te benutten. Dit door meer werk toe te voegen en te zorgen voor betere fietsverbindingen. Is de wethouder van plan met een actieplan Lage Weide te komen en in ieder geval meer werk aan het gebied toe te voegen met name op het gebied van circulaire economie?

30 De transitie brengt ook andere banen met zich mee en zij kan zich voortellen dat daar speciaal voor geschoold moeten worden. Lage Weide zou een mooie plek kunnen zijn om te bezien of er specifiek op die scholing aangesloten kan worden. Kan de wethouder aangeven of deze ruimtelijke strategie daaraan bijdraagt en kansen ziet om dat ook elders te doen?

35 Een andere manier om aan de werkgelegenheid te werken zijn creatieve werkplekken. Er wordt gezegd dat er behoefte is aan 80.000 m² extra creatieve werkplekken tot 2040. Toch staan er tot die tijd maar 6 ingepland. Zij hoort daar de wethouder graag nader over.

40 De heer **Te Hoonte** vraagt zich af er bij D66 ook ruimte is voor niet circulaire en niet creatieve bedrijven in de stad.

45 Voor wat **D66** betreft is er juist ruimte voor werk van alle kanten. Dat is ook de reden waarom zij dat amendement indiende bij de bespreking van de uitgangspunten, omdat het leek dat de focus vooral lag op allerlei kantoorwerkzaamheden. Het is belangrijk om meer ruimte te maken voor circulaire economie en maakindustrie. Zij is van mening dat men expliciet aandacht moet hebben voor creatieve werkplekken, omdat dat soms ruimte wegens lawaai vergt.

50 Zij onderschrijft in ieder geval hetgeen in de RSU staat over de uitbreiding van ruimte voor creatieve broedplaatsen. Bij de Schepenbuurt kan dat misschien wat spanning opleveren, wegens de bedrijven die daar nog zitten. Dat zou een mooi terrein zijn voor creatieve bedrijvigheid. Zij vraagt de wethouder nader in te gaan op welke specifieke mogelijkheden hij hier ziet voor het nog verder uitbreiden met creatieve werkplekken.

55 Dan de voorzieningen en de Barcode. Het voornemen om de uitbreiding van de voorzieningen in de pas te laten lopen met de uitbreiding van de stad, wordt breed ondersteund. Wat sport betreft kan zij zich aansluiten met wat de heer Wijmenga hierover zei. Zij voegt daar de mogelijkheid van stedelijke hardlooproutes aan toe die met elkaar in verbinding staan. Ze is benieuwd of de wethouder daarover iets zou kunnen zeggen. Ook zwemmen vindt zij belangrijk en dat niet alleen in zwembaden, maar ook in open water (met buitendouche). Kan de wethouder aangeven op

welke wijze er gewerkt wordt aan meer zwembaden. Ziet de wethouder daar ook ruimte voor recreatief zwemmen?

Ook warmte vraagt ruimte ten behoeve van een grootschalige opwek, zeker als er gekozen zou worden voor uitbreiding van hogetemperatuursnetten. De enige oplossing die daarvoor lijkt te bestaan is geothermie te gaan gebruiken. Maar er wordt aangegeven dat de onderzoeken daaromtrent nog te pril zijn. Dat vergt nogal wat ruimte en daarom vraagt zij zich af of dit onderwerp niet terug moet naar de ruimtelijke strategie en moet er niet op zijn minst een verkenning zijn van welke ruimte hiervoor nodig is?

Dan de uitvoering, waar de RSU mee staat of valt. Een spannende opgave. D66 heeft een voorstel om daar wat extra daadkracht achter te zetten. Zij wijst erop dat er in Utrecht veel kennis aanwezig is bij onderwijsinstellingen, bedrijven, ontwikkelaars en individuele bewoners. Om een extra impuls aan de uitvoering te geven moet er met hen samengewerkt worden aan die uitvoering en dat juist voor de uitdagingen die nu nog niet voorzien worden. Daarom denkt D66 dat het een goed idee zou zijn om te starten met de Innovatieagenda met betrekking tot de RSU en deze in te vullen met de partners in de stad, zoals onderwijsinstellingen. Is de wethouder bereid om zoiets te starten?

Wat gezegd werd voor de uitvoering, geldt zeker ook voor de Barcode. Is de wethouder bereid om jaarlijks de voortgang van de Barcode van de stad bij het MPR weer te geven en bij alle grote plannen de Barcode in relatie tot de buurt in kaart te brengen?

Mevrouw **De Koning** wijst erop dat de woningnood in het land en in Utrecht torenhoog is. Voor de oplossing van de wooncrisis is het nodig te durven ingrijpen om de woningmarkt weer betaalbaar te maken, maar ook om meer woningen te bouwen. In het kader van het RSU gaat het om de bouw van 60.000 woningen in de stad met meer werkplekken, ruimte voor energieopwekking en vooral ook meer groen. Het is duidelijk dat er extra woningen gebouwd moeten worden. De vraag is alleen waar men die woningen wil bouwen en welke stad men wil zijn. Dat is een grote keuze. Er zou nu voor woningbouw gekozen moeten worden in de oude snelweglocatie, de kantorenlocaties, waar men vooral vanaf de snelweg komt en die niet gemengd zijn met werken, wonen en levendigheid.

Op de vraag welke stad men wil zijn, is het antwoord van GroenLinks 'een compacte stad', waarin elke buurt bereikbaar en aantrekkelijk is en waar het groen in de stad groen blijft, en waar werk en voorzieningen altijd lopend en fietsend te bereiken zijn. Een stad ook waar niet alles draait om één centrum, maar meerdere centra, het liefst verdeeld rond OV-knooppunten. Het zal dan ook niet verbazen dat GL in grote lijnen kan instemmen met deze RSU. Maar er zijn ook dingen die zij anders zien. Zij wil wat dat betreft vier invalshoeken behandelen: groen, wonen, geld en diversen.

De heer **Bosch** hoort GroenLinks zeggen 'betaalbaar', maar hoe reageert GL op de woningbouwcorporaties die zeggen dat door al die eisen die men heeft qua duurzaamheid, binnenstedelijk bouwen, circulair etc. zij helemaal niet zo veel woningen kunnen bouwen als zij zouden willen? Waarom sluit mevrouw De Koning daar de ogen voor?

Mevrouw **De Koning** heeft de reactie van de woningbouwcorporaties gelezen. Zij denkt dat het nodig is om de eisen die aan hen gesteld worden zo veel mogelijk te standaardiseren. Die eisen zijn echter nodig om Utrecht op de toekomst voor te bereiden. Bovendien valt te zien dat het ze lukt. Van de bouwplannen van het college is 40% sociale huur.

De heer **Bosch** wijst erop dat die 60.000 woningen er op die manier echt niet komen of gelooft mevrouw De Koning daar echt in?

Mevrouw **De Koning** wijst op de uitgebreide studie van de ambtenaren van de woningbouwlocaties die mogelijk zijn. Utrecht is al jaren de snelst groeiende stad van Nederland. Zij heeft er alle vertrouwen in dat de stad de middelen heeft om ervoor te zorgen dat de stad dat blijft. Dus zij gelooft er in.

De heer **Te Hoonte** wijst erop dat Utrecht nog steeds de snelst groeiende stad is, omdat er nog veel huizen in Leidsche Rijn worden gebouwd. Dat is nu precies een plek die mevrouw De Koning niet wil.

Mevrouw **De Koning** benadrukt dat wat haar betreft er voortgegaan wordt met bouwen in Leidsche Rijn en wat haar betreft worden daar nog andere locaties aan toegevoegd.

Dus mevrouw De Koning erkent, aldus de heer **Te Hoonte**, dat Utrecht gewoon buitenstedelijk bouwt, maar dan alleen in de oude grondexploitatie.

5 Mevrouw **De Koning** vindt dit een beetje een non-discussie. Utrecht bestaat ook uit Leidsche Rijn. Daar worden woningen gebouwd en wat haar betreft worden er nog meer woningen gebouwd in dergelijke gebieden, zoals ook genoemd in de RSU. Volgens haar is dat helderder dan de definitie van binnen- of buitenstedelijk bouwen

10 Verder is voor GL het versterken van groen de beste basis voor woningbouw, hetgeen nu ook gezien wordt in de RSU met het creëren van een groene ring om de stad met ook groene scheggen. GL wil dat deze groenplannen snel worden gerealiseerd. GL wil ook dat er vaart gemaakt wordt met de uitbreiding van Amelisweerd. Kan de wethouder toezeggen dat hierover een uitvoeringsplan gaat komen?

15 Mevrouw **Sasbrink** wijst erop dat er nu reeds in te hoge mate gebruik gemaakt wordt van het groen. Dit naar aanleiding van de uitlating van mevrouw De Koning over filewandelen. Spreker waarschuwt ervoor dat als er uitgebreid wordt ervoor gewaakt moet worden dat er niet nog meer mensen die kant op gelokt worden, waardoor dieren nog meer in de verdrukking komen. Zou GL ervoor voelen om ook in Amelisweerd plekken aan te wijzen waar alleen dieren mogen komen?

20 Mevrouw **De Koning** deelt met de PvdD dat uitbreiding van Amelisweerd noodzakelijk is, omdat de druk nu al heel groot is. Zij denkt dat als er echt werk gemaakt wordt van een groene ring rond de stad, mensen verleid worden om ook naar andere plekken te gaan dan Amelisweerd. GL is ook voorstander voor de aanleg van een groene ring aan de Zuidwestkant van de stad. Daar is groen hard nodig. Zij hoort de wethouder hier graag nader over.

25 Verder is zij heel blij met de toevoeging van de vertraagde stad. Zij denkt dat het belangrijk is om mensen de ruimte te geven om een beetje te dwalen en tot rust te komen. De vraag is alleen hoe ervoor gezorgd kan worden dat het echt gerealiseerd wordt. Zo mist zij bij voorbeeld de groene ommetjeskaart. Zij vraagt de wethouder deze kaart ook op te nemen in de RSU en kan zorgdragen voor een uitvoeringsplan.

30 Dan wonen. Allereerst de 130%. De raad heeft informatie gekregen die bevestigt dat het mogelijk is om 130% te programmeren binnen de gebieden die daar nu voor zijn aangewezen. Zij denkt dat het belangrijk is die informatie ook in de RSU op te nemen. Kan de wethouder toezeggen dat hij dat zal doen?

35 De heer **Te Hoonte** hoort mevrouw De Koning dat goede informatie noemen, maar volgens hem stelt mevrouw De Koning nu voor om overal woningen neer te zetten, waarvan andere fracties hebben gevraagd of dat wel realistisch is. Hij zou daarop eerst een reflectie van de wethouder willen hebben om te horen hoe realistisch dat nu helemaal is.

40 Verder had **GroenLinks** de vraag wat nu de onderkant van de bandbreedte is van de woningbouw, die steeds wordt genoemd bij de knelpunten. Volgens haar worden er plannen gemaakt om hoogwaardig OV mogelijk te maken. Is bij de ondergrens gedacht aan programmering met rails? Kan de wethouder dat bij de uitwerking van de plannen als een punt meenemen?

45 De heer **Bosch** wijst erop dat de heer Schipper zei dat dat in eigen beheer gedaan zou moeten worden. Vindt de heer Schipper daarvoor steun bij GroenLinks? De PVV is er ook voor, maar je kunt dat allemaal wel willen, maar je hebt er niks over te zeggen.

50 Mevrouw **De Koning** antwoordt dat de raad wel iets te zeggen heeft over het programmeren van woningbouw en het aantrekkelijk maken van het aanleggen van rails. Over hoe dat vervolgens uitgevoerd gaat worden kan zij alleen zeggen dat als het om publieke belangen gaat, GroenLinks altijd wel een flinke vinger in de pap wil hebben en niet zo maar dingen aan private partijen gunt. Zij is echter geen woordvoerder Mobiliteit, dus daar kan zij verder geen uitspraken over doen.

55 De heer **Schipper** wil memoreren dat GroenLinks ermee ingestemd heeft om GVV te verkopen.

60 Mevrouw **De Koning** zet haar betoog voort en komt op het punt van extra woningbouw. GL ziet kansen voor extra woningbouw in de stad, die niet direct in de RSU staan. Er is dan eerst de A12-

zone waar wel erg weinig woningen geprogrammeerd staan. Zij hoort graag van de wethouder waarom dat zo is. Ten tweede is er de Koffieknoop. GL pleit al langer voor het terugdringen van geur- en geluidsoverlast van de Douwe Egbertsfabriek. Niet dat zij uit is op het niet meer kunnen functioneren van de fabriek, maar maatregelen maken het wel mogelijk dat daar gebouwd kan gaan worden. Zij hoort graag van de wethouder dat hij deze ambitie deelt. Dan kan dat vastgelegd worden in de RSU, zodat daarover het gesprek gevoerd kan gaan worden. Tot slot is er het Werkspoorkwartier. Dat lijkt haar een prachtige plek voor creatieve bedrijvigheid. Wat zij echter niet begrijpt is waarom het in de RSU exclusief is aangewezen voor creatieve bedrijvigheid en dat het niet gemengd mag worden met woningbouw. Het uitgangspunt was toch ook wonen en werken te mengen.

Mevrouw **Oosters** is weliswaar voorstander van kansen voor het Werkspoorkwartier, maar zij snapt de keuze van het college om hier niet voor woningbouw te kiezen. Het is een van de weinige plekken in Utrecht waar echt ruimte is voor creatieve bedrijvigheid, omdat je daar net iets meer geluid kan maken. Als die mogelijkheid wordt weggenomen wegens woningbouw, dan is zij bang dat er helemaal geen plek meer overblijft in Utrecht voor creatieve bedrijvigheid.

Mevrouw **De Koning** wijst erop dat dat probleem ondervangen kan worden door met zonering te gaan werken. Voor haar hoeft het ene het andere niet uit te sluiten. Vaak wordt gezegd dat dat gebied heel erg duur zou kunnen worden. Misschien kan daarom daar wat meer gereguleerd worden om de prijzen betaalbaar te houden.

Zij gaat verder met grondspeculatie. Zij is het eens met de heer Isik, die voorstelt om bij nieuwe stedelijke knooppunten de Wet beschermde gemeenten in te zetten om te voorkomen dat daar grondspeculatie op gang komt. Zij roept voorts op zorgvuldig om te gaan met bestaande wijken. Zij is het eens met hetgeen D66 voorstelt met betrekking tot Lager Weide, maar dan moet de ruimte daar wel efficiënter gebruikt worden. Daarom roept zij de wethouder ook op om daar een plan voor te maken. Dan Overvecht. Zij vindt dat de bewoners heel goede ideeën aangedragen hebben om rondom de Einsteindreef te kijken hoe daar woningen gebouwd kunnen worden. Zij hoort graag van de wethouder wanneer het desbetreffende omgevingsplan verwacht mag worden en of daarin de gedachten van de bewoners goed onderzocht worden. Tot slot Lunetten. Daar is al veel woningbouw gepland. Dat lijkt haar daar een goede plek voor, maar het is nu wel een heel mooie groene wijk. Het lijkt haar daarom een goede plek om park-inclusief te gaan ontwikkelen. Kan de wethouder een dergelijke ontwikkeling toezeggen?

De heer **Bosch** hoort mevrouw De Koning de term 'park-inclusief' gebruiken. Eerder had zij het over voetgangerfiles. Hoe gaat mevrouw De Koning voorkomen dat al dat groen vervolgens vertrappeld wordt door al die mensen die daar wonen?

Mevrouw **De Koning** denkt dat mensen dat probleem wel aankunnen. Er kan bij voorbeeld met schelpenpaadjes gewerkt worden. Daar zijn goede voorbeelden van. Zij vindt dat de robuuste natuur rondom de stad ook meer ruimte gegeven moet worden, zodat daar wat meer ruimte is voor natuur die wat minder verstoord is.

Mevrouw **Sasbrink** hoort mevrouw De Koning onderscheid maken tussen natuur die wat minder verstoord wordt door mensen en natuur waarin dat wel het geval is. Wat denkt mevrouw De Koning van het aanwijzen van zones waar mensen helemaal geen plek hebben?

Mevrouw **De Koning** denkt dat dat een goede oproep is.

De heer **Te Hoonte** vraagt zich af waarom op een postzegel aan de zuidkant van het spoor – zo staat het in de RSU 2040 – een enorme hoeveelheid woningen worden toegevoegd en tegelijkertijd wil mevrouw De Koning daar park-inclusief bouwen in Lunetten. Hij ziet dat niet gebeuren. Of bedoelt mevrouw De Koning de A27 toch maar gewoon aan te pakken, er een overkapping overheen te leggen en de daaraan verbonden consequenties voor lief neemt?

Mevrouw **De Koning** benadrukt dat GroenLinks tegen de verbreding van de A27 is. Zij blijft ook bij de oproep om dit heel helder te maken in de RSU. Het park-inclusief bouwen is iets dat zij met de bewoners van Lunetten heeft besproken.

De heer **Te Hoonte** vraagt dat als men die A27 niet wil uitbreiden, wie dan dat dek over de A27 gaat betalen.

5 Mevrouw **De Koning** is verwonderd, want bij Lunetten wil men woningbouw plannen, terwijl van bouwen bij de A27 wordt gezegd dat dat te duur en te ingewikkeld is.

10 De heer **Te Hoonte** wijst erop dat nu bij Lunetten ook al files staan. Er komen heel veel mensen bij en er is in de RSU niet eens een weg ingetekend. Er moet daar bovendien een park komen dat die buurt ontsluit. Er moet nu een extra overkapping bij de A27 en daar zegt hij niet van dat dat te ingewikkeld is, maar dat zegt de provincie. Het college zegt 'zonder dat kunnen wij er niet bouwen'.

15 Mevrouw **De Koning** benadrukt nog geen ontwikkelplan voor Lunetten te hebben gezien. Zij denkt dat het goed is dat zo'n plan er komt. En als dat uitwerkingsplan er komt, dan vraagt zij om erin mee te nemen park-inclusief te ontwikkelen. Zij ziet geen redenen om daar niet goed naar te kijken. Het is een enorme kans om daar woningen toe te voegen.

20 De heer **Schipper** hoort GroenLinks ten aanzien van de A27 twee dingen zeggen: GL is tegen de verbreding van de A27 en hij hoorde mevrouw De Koning ook zeggen dat dat niet goed in de RSU staat. Kan men een amendement verwachten of gaat GL straks mee in het amendement van de SP om dat beter op te schrijven?

25 Mevrouw **De Koning** herhaalt dat haar fractie tegen de verbreding van de A27 is. Ze weet dat het college ook tegen de verbreding van de A27 is. Als dat niet goed in de RSU staat dan verwacht zij dat het college daar zelf ook verandering in wil brengen. Als dat niet gebeurt, dan gaat GL kijken hoe de tekst aangepast moet worden.

30 De heer **Te Hoonte** meldt daar wel mee in te stemmen. Het staat niet in de RSU. Waar het college voor is, is niet de basis van de RSU. Deelt mevrouw De Koning dan de mening van de heer Schipper dat de tekst niet klopt?

35 Mevrouw **De Koning** legt uit dat het haar fractie niet zo is opgevallen dat het niet goed verwoord staat in de RSU, want dan had zij dat zelf naar voren gebracht. Als het er inderdaad niet goed in staat, dan is GL ervoor om dat te corrigeren, want haar partij is tegen verbreding van de A27 en dat zal blijven.

40 Zij gaat voort over de financiering. Het welslagen van de RSU is afhankelijk van een succesvolle financiering. Daarom is het goed dat er veel bronnen voor financiering beschreven staan. Maar zij leest ook over het fonds Bovengrondse voorzieningen waar heel veel voorzichtige termen gebruikt worden, maar zij hoort van collega's in Eindhoven dat zij daarmee al een stuk verder zijn. Dus hoe zit dat en kan de wethouder hier niet een beetje sneller gaan?

Voorts zegt zij heel blij te zijn dat naar aanleiding van het amendement van GroenLinks er meer rekening wordt gehouden met ruimte voor de energietransitie. Van de zijde van Eneco leest zij echter dat er nog steeds te weinig ruimte wordt ingepland voor energie. Zij hoort graag de reflectie van het college.

45 Dan voorzieningen. Zij vindt het heel goed dat met de Utrechtse Barcode ervoor gezorgd wordt dat voorzieningen meegroeien met de bewoners. Zij wil weten of de bibliotheek wel in de Barcode zit en of er wel rekening is gehouden met één bibliotheek in elk knooppunt. Graag een reactie. Tot slot architectuur. Als er zoveel woningen bij komen, dan moeten die er natuurlijk wel goed uitzien. Utrecht moet een aantrekkelijke stad blijven. Er is een motie aangenomen over het aannemen van een stadsbouwmeester, die mooie architectuur aanjaagt. Geen overbodige luxe. 50 De invulling van 'stadsbouwmeester' zou in deze RSU staan, maar zij ziet daar niets van terug. Zij hoort graag van de wethouder waarom die motie nog niet is uitgevoerd en of dit alsnog kan worden toegevoegd.

55 De heer **Bosch** wijst erop dat bij de bespreking van de uitgangspunten van de RSU de PVV aangaf daar niet blij van te worden. De PVV ziet veel aannames die hun basis vinden in de wensdenken en de maakbare samenleving. Dat blijkt bij voorbeeld uit het geld. De kosten voor de RSU zijn 7,1 miljard euro, hetgeen waarschijnlijk een te rooskleurig scenario is. De gemeente heeft

2,4 miljard euro kunnen bijdragen en 4,7 miljard euro komt van overige overheden. Er wordt gelukkig wel gesteld dat de investeringsomvang onzeker is. Hij zou dat 'onrealistisch' willen noemen. Hij roept op de stad niet de dupe te laten worden van dingen die nooit gaan gebeuren. Er wordt gesproken van belangrijke pijlers in de inclusieve stad, maar waar is de aandacht voor de gewone Utrechter, hun kinderen en ouderen, mensen met een kleine beurs? Die mensen raken in de inclusieve stad in de knel. Die mensen kunnen en moeten blijven wonen. Veel partijen zeggen dat ook te willen, maar daar zijn andere keuzes voor nodig.

Voor wat Overvecht betreft sluit hij zich aan bij de heer Schipper. Als hij kijkt naar de woningopgaven van de woningbouwcorporaties, dan ziet hij dat zij de gemeente waarschuwen.

Voor ongeveer 5% van hun opgave willen zij financiering, maar dat gaat het op deze manier natuurlijk nooit worden. De huuropbrengsten mogen om begrijpelijke redenen niet omhoog. De corporaties lopen tegen vier knelpunten aan. De gemeente gebruikt te vaak interne procedures voor de grond, waar de woningbouwcorporaties mee moeten concurreren. Dan is er de Flora- en faunawet. Ten derde zijn er de afspraken over de grondprijzen en ten vierde zijn er al die eisen.

Daardoor worden die woningen veel te duur en daardoor kunnen er dus weer minder sociale huurwoningen worden gerealiseerd.

De woningbouwcorporaties vragen eigenlijk niet alles van de ambities te realiseren. Zij vragen om realistische keuzes. Dat betekent dat mensen met een kleine beurs dan ook in de stad kunnen blijven wonen. Dat geklets dat het allemaal te ver van het centrum zou liggen, neemt hij voor lief. Hij vraagt GroenLinks en D66 een keuze te maken. En-én gaat niet, zo blijkt maar weer eens. Hij hoort het college hier graag nader over.

Men zal begrijpen dat deze RSU niet die van de PVV is en dat de partij tegen zal stemmen.

De heer **Van Steeg** weet dat het gaat om de opgaven van de stad en om de vraag of de stad haar woningopgave in de komende jaren waar kan maken. De vraag is of deze RSU daar het goede antwoord op is. Het CDA beoordeelt de RSU aan de hand van een aantal uitgangspunten: wordt de stad leefbaar gehouden? Is de stad een betrouwbare partner ten opzichte van provincie en Rijk? Wordt dit samen met bewoners gedaan?

Op een aantal vlakken komt de RSU hem nogal geforceerd over. Alles grijpt in elkaar en dat heeft immers consequenties voor de projectplanning. Daar wordt wel op ingegaan in de RSU, maar dat is hem nog niet concreet genoeg. Zo is niet duidelijk genoeg welke financiering nodig is en wat de consequenties zijn als er geen financiering komt. Hij vraagt de wethouder of dat nog duidelijker gemaakt kan worden en of er voldoende draagvlak is binnen de ambtenarij om die plannen waar te maken. Kan de stad dit aan of moet er nog strakker gepland worden?

Hij ziet weinig onduidelijkheid op de hoofdstructuren, maar aan de andere kant valt te zien dat het in de uitvoering onduidelijk is wat de RSU betekent op wijkniveau. Daarom heeft hij een aantal vragen. Allereerst vindt hij het belangrijk dat het karakter van de stad behouden blijft. Hij denkt dat veel Utrechters zich verbonden voelen met hun wijk. Hij denkt dat dat zo blijft. Eigenlijk is Utrecht al een tienminutenstad. In hoeverre geeft de RSU daar een oplossing voor?

Het CDA is voorstander van het zo snel mogelijk ontwikkelen van Rijnenburg m.n. om gezinnen de ruimte te geven in de stad te wonen en de woningen betaalbaar te houden.

Uit de participatie is gebleken dat bewoners zich afvragen wat de RSU betekent voor hun wijk en of en hoe zij mee kunnen praten. Hij sluit zich aan bij de plannen voor Overvecht die ervoor moeten zorgen dat de bewoners wel degelijk hun ideeën kwijt kunnen.

Dan de huizenbouw en de Barcode. De CDA-fractie ziet door de Barcode het bos niet meer. Met name maakt men zich zorgen over de ontwikkeling van de huizen op Westerhaven. Ook hij ziet dat daar heel veel bedrijvigheid is. Aan de ene kant is het de vraag of daar nou de plek is om huizen te bouwen. Daarnaast ligt daar een kans om te voldoen aan het streven om meer familiebedrijven in staat te stellen naar Utrecht te komen. Hij vraagt de wethouder hoe dat in deze RSU concreet gemaakt kan worden.

Hij ziet ook dat meer groen in de stad gewenst wordt. Het voordeel van de RSU is dat er nu een strategie ligt, maar de uitvoering en de Barcodes zijn veel minder concreet. Daardoor kan de uitvoering niet goed getoetst worden op de passendheid van alles. Gaat alles wel op wijkniveau passen? Daarom wil hij meer duidelijkheid verkrijgen over de wijze waarop de Barcodes worden uitgewerkt op wijkniveau. De vraag is ook hoe hierover met de stad gecommuniceerd wordt, zodat de bewoners een helderder beeld krijgen van wat de RSU concreet voor hen betekent.

Hij is benieuwd naar de antwoorden van de wethouder op vragen betreffende de beeldkwaliteit en de hoogbouw.

De vertraagde stad. Iedereen zegt dat het mooi is dat dat ook in de RSU staat. Hij heeft echter het gevoel dat dat vooral als label is overgenomen. Hij vraagt zich af wat het in de praktijk betekent. Hij krijgt daar graag een reactie op.

5 Dan de sport, die naar zijn mening danig gaat lijden onder deze RSU. Sport wordt weggedrongen naar Rijnenburg. Sport zou juist onderdeel moeten zijn van de wijk! Hij vraagt de wethouder te bekijken of die spreiding van sport toch op een andere manier kan.

10 Mevrouw **Oosters** wil de heer Van Steeg steunen op het gebied van sport. Zij zou graag zien dat de kwaliteit van de sportvoorzieningen omhoog gebracht wordt. Is de heer Van Steeg dat met haar eens?

De heer **Van Steeg** antwoordt dat te steunen.
Hij benadrukt nogmaals, wat de financiën betreft, dat er goed gepland moet worden en dat men niet te veel projecten tegelijk moet willen doen. Dan kan voorkomen worden dat uit de pas en dus uit de financiën gelopen wordt. Hij wil daar graag meer duidelijkheid over.

20 De heer **El Abassi** meldt zich voor een groot deel te hebben kunnen vinden in de woorden van de heer Schipper, totdat hij begon over Rijnenburg. Hij ziet in dat niet te ontkomen valt aan bouwen in Rijnenburg. Hij ziet uit naar de beantwoording van de gestelde vragen betreffende Rijnenburg. Is de wethouder ook van mening dat bouwen in Rijnenburg onontkoombaar is? Hij sluit zich ook aan bij het gebruik willen maken van de Wet grondspeculatie. Hij hoort dan ook graag de

25 beantwoording van de gestelde vragen aan de wethouder door de heer İşik. Hij hoorde ook mevrouw Schilderman over het actieplan voor Lager Weide met meer werkgelegenheid. Hij hoort de wethouder graag over wat hij van dat actieplan vindt.

30 Binnenstedelijk bouwen zegt volgens hem iets over de betaalbaarheid, het oppervlak van de woningen en de parkeerplekken. Te weinig parkeerplekken zorgt niet voor minder auto's, maar zorgt wel voor een waterbedeffect.
Hij hoorde ook een kort debat over fietsers versus autofiles. Beide problemen bestaan. Voor veel bewoners is de stad te druk door zowel de fietsen als de auto's. Binnenstedelijk bouwen vergroot dat probleem. Er wordt voorrang gegeven aan binnenstedelijk bouwen, maar wordt het niet tijd om meer aandacht te hebben voor buitenstedelijk bouwen, zo vraagt hij de wethouder.

De **voorzitter** constateert dat hiermee een eind gekomen is aan de eerste termijn van de raad. Na een ordedebat wordt besloten de beantwoording van de vragen door het college niet vanmiddag te laten plaatsvinden. De technische vragen zullen schriftelijk worden behandeld. De politieke beantwoording zal zo veel mogelijk op 1 juli plaatsvinden.

40 Er wordt gekeken naar nieuwe spreektijden voor de tweede termijn. Daar wordt een stukje bij opgeplust voor de beantwoording van het college en de interrupties daarbij. De griffie zal met een helder voorstel komen.

Hiermee wordt de vergadering geschorst.